

III. Forelæsninger, Øvelser og Eksaminer.

a. Oversigt over de Studerende, der i Aaret 1. Oktober 1940 til 30. September 1941 er blevet immatrikulerede.

Dimitterede i 1907.....	1
— i 1914.....	1
— i 1923.....	1
— i 1926.....	2
— i 1927.....	1
— i 1929.....	1
— i 1930.....	2
— i 1931.....	4
— i 1932.....	4
— i 1933.....	6
— i 1934.....	6
— i 1935.....	23
— i 1936.....	35
— i 1937.....	24
— i 1938.....	37
— i 1939.....	55
— i 1940.....	100
— i 1941.....	1018
— fra islandske Skoler.....	1
Fra fremmede Universiteter eller Skoler.....	16
Officersskolernes Afgangseksamen.....	1
Cand. polyt.....	1
Immatrikuleret uden Studentereksamen i Henhold til kgl. Resolution.....	2
Ialt....	1342

Iøvrigt henvises til den i Efteraaret 1941 udkomne »Liste over de immatrikulerede Studerende, der følger Undervisningen ved Københavns Universitet i det akademiske Aar 1941—42 samt Tillægsliste for 1940—41« og til Afsnittet »Eksamens- og Aarskarakterer ved Studentereksamen« i vedkommende Aargang af »Meddelelser angaaende de højere Skoler i Danmark«.

b. Afholdte Eksaminer.

1. Tillægseksamen i Henhold til Anordning af 8. Februar 1908.

Januar 1941: Latin: Der indstillede sig 4 Stud. theol., af hvilke 2 bestod, og 19 Stud. mag., af hvilke 15 bestod. Græsk: Der indstillede sig 25 Stud. theol., af hvilke 19 bestod, og 4 Stud. mag., som alle bestod.

Juni 1941: Latin: Der indstillede sig 4 Stud. theol., som alle bestod, og 18 Stud. mag., af hvilke 8 bestod. Græsk: Der indstillede sig 5 Stud. theol., af hvilke 2 bestod, og 13 Stud. mag., som alle bestod.

2. Almindelig filosofisk Eksamen efter Anordning af 11. April 1927.

I Aaret 1940—41 indstillede sig 1031, af hvilke 857 bestod.

3. Særskilt Prøve i Hebraisk.

Januar 1941: Der indstillede sig 16 Studerende, af hvilke 12 bestod.

Juni 1941: Der indstillede sig 60 Studerende, af hvilke 47 bestod.

4. Prøve i nytestamentlig Græsk.

Januar 1941: Der indstillede sig 39 Studerende, af hvilke 30 bestod.

Juni 1941: Der indstillede sig 14 Studerende, af hvilke 13 bestod.

5. Teologisk Embedseksamen.

Vinteren 1940—41:	Der indstillede sig	31,	31	fuldendte	Eksamen.
Sommeren 1941:	—	—	—	27,	23

Ialt indstillede sig	58,	54	fuldendte	Eksamen.
----------------------	-----	----	-----------	----------

Af disse fik 12 Laudabilis, 27 Haud illaudabilis 1mi gr. og 15 Haud illaudabilis 2di gr.

Vinteren 1940—41.

Andersen, Aage Samuel Steen (1934).....	Haud ill. 2.	Jensen, Svend Gunnar (1927)	Haud ill. 1.
Andersen, Ejlf Johannes (1936)	Haud ill. 1.	Jeppesen, Axel Emanuel	
Andersen, Helge Jessen (1934)	Haud ill. 2.	Brunaa (1934).....	Haud ill. 1.
Bertelsen, Vilhelm (1934)....	Haud ill. 2.	Juhl, Johannes Ernst Uldall	
Baarris, Helge Stig (1930)...	Haud ill. 1.	(1933).....	Haud ill. 1.
Dagnæs, Eigil Fibiger (1935).	Laud.	Kejser, Helge Eigil (1933)...	Haud ill. 2.
Gaub, Poul Andersen (1934).	Haud ill. 1.	Mikkelsen, Niels Erik (1934).	Laud.
Gjesing-Pedersen, Knud Karl		Moefelt, Poul Andersen (1933)	Laud.
Rasmus (1934).....	Laud.	Nielsen, Otto Vilhelm Peter	
Hansen, Peter Povl Jørgen		Holm (1932).....	Haud ill. 2.
(1934).....	Haud ill. 1.	Nielsen, Søren Alfred Hermah	
Hjørland, Andreas (1934) ...	Haud ill. 1.	(1928).....	Haud ill. 1.
Holm, Tage (1933).....	Haud ill. 2.	Nielsen, Vilhelm Johannes	
Højlund, Gustav Adolf (1935)	Haud ill. 1.	(1934).....	Laud.
Jacobsen, Jens Peter (1929).	Haud ill. 2.	Ostermann, Knud (1931)....	Laud.
		Petersen, Erich (1933).....	Haud ill. 1.
		Skjoldager, Emanuel (1934)..	Haud ill. 2.

Stamer, Thorkild Sinding (1931)	Haud ill. 1.	Hjeresen, Axel Martin (1935)	Laud.
Steen, Søren Kristian (1934)	Haud ill. 1.	Hougaard, Julius Kristian	
Sørensen, Hans Evald (1935)	Haud ill. 2.	(1934).....	Haud ill. 2.
Sørensen, Villy Peter (1934)	Laud.	Joensen, Salomon Johan (1935)	Haud ill. 1.
Thorsen, Niels Morten Nielsen		Kjærgaard, Eigil (1935).....	Haud ill. 1.
(1935).....	Laud.	Knudsen, Alfred Kjeldgaard	
Thykie, Niels Mogens (1929)	Haud ill. 1.	(1934).....	Haud ill. 1.
		Krappert, Niels August (1936)	Haud ill. 1.
		Kyhn, Ernst Marius Christoffer	
		(1929).....	Haud ill. 1.
		Laumann, Christian (1934) ..	Haud ill. 1.
		Laursen, Anders Kristian	
		Børge (1934).....	Haud ill. 2.
		Lund, Georg Julius Sten (1933)	Haud ill. 2.
		Mandrup, Immanuel (1935) ..	Haud ill. 1.
		Nielsen, Søren Ingvar (1927)	Laud.
		Poulsen, Aage (1935).....	Haud ill. 1.
		Sandel, Poul Vilhelm (1933)	Haud ill. 1.
		Tousgaard, Ingvar Marius Pe-	
		dersen (1934).....	Haud ill. 1.
		Viderø, Kristian Osvald (1930)	Haud ill. 2.

Sommeren 1941.

Balslev, Jørgen (1934).....	Haud ill. 1.	Laumann, Christian (1934) ..	Haud ill. 1.
Bitsch, Daniel Christen (1935)	Laud.	Laursen, Anders Kristian	
Børgesen, Arne (1929).....	Haud ill. 1.	Børge (1934).....	Haud ill. 2.
Christophersen, Poul Martin		Lund, Georg Julius Sten (1933)	Haud ill. 2.
(1935).....	Laud.	Mandrup, Immanuel (1935) ..	Haud ill. 1.
Hansen, Svend Christian Svindt		Nielsen, Søren Ingvar (1927)	Laud.
(1934).....	Haud ill. 2.	Poulsen, Aage (1935).....	Haud ill. 1.
Henriksen, Holger Marius		Sandel, Poul Vilhelm (1933)	Haud ill. 1.
(1931).....	Haud ill. 2.	Tousgaard, Ingvar Marius Pe-	
Hess-Nielsen, Poul Severin		dersen (1934).....	Haud ill. 1.
(1932).....	Haud ill. 1.	Viderø, Kristian Osvald (1930)	Haud ill. 2.

Skriftlige Opgaver.

Vinteren 1940—41.

1) Nye Testamentes Bifag: De ældste nytestamentlige Haandskrifter og Oversættelser. 2) Kirkehistorie: a) (Gl. Ordning eller Maksimum) Reformationstidens Spiritualisme og dens historiske Eftervirkninger. b) (Minimum) Protestantismen i Tyskland i det 19. Aarhundrede. 3) Nye Testamentes Eksegese: Jakobs Brev 4,13—5,6 incl. 4) Gamle Testamentes Eksegese: a) (Gl. Ordning) Psalme 101, 1—8 incl. b) (Maksimum) Psalme 99, 1—9 incl. c) (Minimum) Gen. 34, 20—31 incl. 5) Dogmatik: En sammenlignende Fremstilling af Sakramentbegrebet i de kristne Kirkesamfund. 6) Etik: Hvorvidt kan de kristeligt etiske Krav anvendes paa det nationale, politiske og økonomiske Liv?

Sommeren 1941.

1) Nye Testamentes Bifag: Lukasevangeliets Særpræg. 2) Kirkehistorie: a) (Gl. Ordning eller Maksimum) Frankrigs Kirkehistorie fra 1516 til 1598. b) (Minimum) Den kristne Kirkes Historie i Nordamerika. 3) Nye Testamentes Eksegese: Apocalypsen 6, 1—8 incl. 4) Gamle Testamentes Eksegese: a) (Gl. Ordning) Amos 2, 6—16 incl., eller, hvis denne Tekst ikke er opgivet som læst, da Jes. 5, 1—10 incl. b) (Maksimum) Hosea 2, 4—14 incl. eller, hvis denne Tekst ikke er opgivet som læst, da Zakaya 3. c) (Minimum) Psalme 19, 2—12 incl. 5) Dogmatik: Det kristelige Syn paa Synd og Død i deres indbyrdes Forhold. 6) Etik: En Fremstilling og en Vurdering af den utilitaristiske og den biologiske Etiks Hovedformer. Sygeeksamen for een Kandidat: En Fremstilling og Vurdering af Apriorismens og Empirismens Opfattelse af Samvittigheden.

6. Juridisk Embedseksamen, Statsvidenskabelig Eksamen samt Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik.

a. Juridisk Embedseksamen.

Vinteren 1940—41: Der indstillede sig 65, 59 fuldendte Eksamen.
Sommeren 1941: — — — 89, 81 — —

Ialt indstillede sig 154, 140 fuldendte Eksamen.

Af disse fik 99 Første Karakter, 34 Anden Karakter 1, 7 Anden Karakter 2.

Vinteren 1940—41.

Efter Anordning af 11. April 1931.		Mikkelsen, Palle Otto (1935).....	12,33	Første
Freinsilber, Rudi (1934)	155	Anden 1.	Munkgaard, Aage (1934)	13,20 Første
Grønbech, Henning Jacob (1932).....	160	Anden 1.	Møller, Børge Holger (1932).....	10,07 Anden 1.
Kristiansen, Arminn René (1933).....	170	Første	Nielsen, Ebbe (1934)...	12,07 Første
Larsen, Ole Ib Lindorff (1933).....	167	Første	Nielsen, Henning (1935).	12,07 Første
Levin, Leon Harry (1932)	166	Første	Nielsen, Ib (1931).....	12,07 Første
Lou, Asger Otto (1933)	160	Anden 1.	Nielsen, Johannes Selius Herold (1930).....	12,20 Første
Matthiesen, Walter Claus Johannes (1930).....	139	Anden 2.	Nielsen, Jørgen Graff (1934).....	11,93 Første
Nielsen, Max Amdi (1931)	150	Anden 1.	Nygaard, Mogens (1933).	11,73 Første
Raaahauge-Andersen Ida Elisabeth (1930).....	166 ¹ / ₃	Første	Poulsen, Axel Georg (1935)	12,67 Første
Vedel, Klaus (1930)....	155	Anden 1.	Rasmussen, Niels Chri- stian (1935).....	13,80 Første
Zeller, Mogens (1933)...	159	Anden 1.	Secher, Steen Momme (1934).....	12,07 Første
Efter Anordning af 13. Juli 1937.		Smidt, Margrethe (1934).	12,73	Første
Aagaard, Arne Hansen (1933).....	11,13	Anden 1.	Smith, Jørgen Hedeberg (1933).....	12,27 Første
Andersen, Ib Steen (1934)	12,00	Første	Sørensen, Vagn Aage (1933)	11,47 Anden 1.
Arnskov, Karengete (1934)	12,53	Første	Thomsen, Kai Straarup (1934).....	12,00 Første
Arntzen, Erling Frode (1934).....	12,67	Første	Wiell, Knud Johannes (1933).....	12,40 Første
Bløcher, Johannes (1935)	13,00	Første	Winberg, Magnus Bech (1935).....	10,67 Anden 1.
Bork, Nis Jacobsen (1933)	11,40	Anden 1.	Ørum, Torben Wrads (1934).....	11,07 Anden 1.
Berentzen, Ole Emil (1933)	10,33	Anden 1.	Sommeren 1941.	
Damgaard, Jørgen (1934)	12,53	Første	Efter Anordning af 11. April 1931.	
Fabricius, Børge Frits (1934).....	12,53	Første	Bredmose, Enevold (1927)	139 Anden 2.
Fabricius, Lars Børge (1935).....	12,07	Første	Berentzen, Poul Alexan- der (1930).....	150 Anden 1.
Flensborg, Christian Peter (1929).....	11,67	Første	Jarding, Poul (1930)...	176 Første
Frederiksen, Knud (1934)	11,87	Første	Nielsen, Hans Christian Blinkenberg (1931)...	162 Anden 1.
Gjedde-Olsen, Ib Johan- nes (1934).....	11,80	Første	Spleth, Erik (1934).....	171 Første
Gormsen, Boris (1933)...	11,73	Første	Sørensen, August Malling (1926).....	151 Anden 1.
Gravesen, Johannes Faber (1934).....	11,80	Første	Sørensen, Erik Dahl (1933)	153 Anden 1.
Heilbo, Helmuth Jørgen Nielsen (1935).....	12,60	Første	Teisen, Christian Groth (1934).....	171 Første
Jensen, Gustav (1926) ..	11,47	Anden 1.	Efter Anordning af 13. Juli 1937.	
Jensen, Ingrid Helene (1935).....	11,87	Første	Andersen, Jørgen (1933).	12,20 Første
Jørgensen, Erik Jørgen Lutz (1934).....	11,67	Første	Blom-Hanssen, Niels Jør- gen (1934).....	13,33 Første
Jørgensen, Olav Erlach (1933).....	11,33	Anden 1.	Brath, Svend Aage (1935)	11,73 Første
Kirkegaard, Poul Helge (1934).....	12,67	Første	Busk, Harry (1934).....	12,13 Første
Kristensen, Alexander (1935).....	12,67	Første	Christensen, Helge Ah- rensburg (1934).....	10,93 Anden 1.
Larsen, Eskild Friehling (1933).....	13,13	Første	Colding, Fritz Andreas Holck (1933).....	11,67 Første
Larsen, Knud Gerner (1934).....	13,07	Første	Cortsen, Holger Johannes (1933).....	10,40 Anden 2.
Lund, Ejnar Mærsk (1931)	10,67	Anden 1.	Dahl, Karen Nielsen (1935)	12,73 Første
Lund, Kaj Budde (1935)	12,33	Første	Dettlaff, Eugen (1933) ..	10,27 Anden 2.
Lærkesen, Ingvor (1934).	12,87	Første	Elverdam, Torben (1934)	12,13 Første
Meyer, Poul (1934).....	12,67	Første	Fogh-Andersen, Erik (1934).....	10,73 Anden 1.
Mikkelsen, Hans Peder Toft (1934).....	12,47	Første		

Foldspang, Aage Rasmus- sen (1934).....	11,73	Første	Mortensen, Frode Hviid (1934).....	10,00	Anden 2.
Gaarden, Poul (1936)...	13,53	Første	Mikkelsen, Gynther Sund- blad (1935).....	12,87	Første
Gielse, Esther Elise (1933)	12,00	Første	Nielsen, Børge (1934)...	11,73	Første
Gjersøe, Niels Walløe (1935).....	11,20	Anden 1.	Nielsen, Inger Marie, f. Scheibel (1934).....	11,67	Første
Gregersen, Palle (1934)..	11,33	Anden 1.	Nielsen, Jørgen (1934) ..	11,13	Anden 1.
Groes, Bent (1934).....	12,27	Første	Nielsen, Knud Marquardt (1934).....	12,20	Første
Hagensen, Nicolai Hagen (1934).....	11,67	Første	Nielsen, Leopold (1934)..	12,27	Første
Hansen, Aksel (1919)...	12,04	Første	Nissen, Volmer Erik Rein- holdt (1936).....	12,27	Første
Hansen, Borg Kuld (1935)	13,87	Første	Nordentoft, Margreta Vin- centia Munck (1934)..	12,73	Første
Hansen, Gudmund Eyvind (1934).....	12,60	Første	Nyholm, Søren Benjamin (1930).....	11,67	Første
Hansen, Louis Ebbe Fogh (1934).....	12,33	Første	Paulsen, Jytte Elin (1934)	12,60	Første
Hansen, Poul Rønnow (1935).....	13,20	Første	Pelle, Arthur Louis (1934)	12,00	Første
Hansen, Sofus Bruun (1933).....	12,00	Første	Petersen, Arne Kjærgaard (1934).....	12,00	Første
Hansen, Svend (1932)...	12,13	Første	Petersen, Erik Deleuran (1936).....	12,60	Første
Hermann, Hans (1935)..	12,73	Første	Rasmussen, Aage Hein- rich Emanuel (1928)..	11,53	Anden 1.
Hildorf, Oliver Hjalmar (1924).....	11,40	Anden 1.	Rasmussen, Søren Elith Holmkær (1934).....	11,80	Første
Jacobsen, Ole Peter (1934)	12,33	Første	Riis, Niels Christian (1934)	12,20	Første
Jensen, Bjarne Lars Kri- sten (1934).....	12,33	Første	Saxild, Hans Wilhelm (1933)	11,27	Anden 1.
Jensen, Frederik Magnus (1929).....	11,00	Anden 1.	Schlüter, Bent Thaulow (1932).....	12,27	Første
Jensen, Karl Børge (1935)	11,73	Første	Schmitto, Oscar Charles Louis (1934).....	11,87	Første
Jeppesen, Poul Mogens (1935).....	12,27	Første	Skovlund, Vagn (1935)..	11,67	Første
Jørgensen, Filip (1933)..	11,40	Anden 1.	Stenov, Knud (1934)...	11,27	Anden 1.
Karnø, Georg (1933)...	10,87	Anden 1.	Suadicani, Kjell Otto Emil (1934).....	11,80	Første
Kjær, Aage (1927).....	10,67	Anden 1.	Terp, Erik Tengel (1934)	11,67	Første
Krarup, Hans Helmuth (1933).....	12,07	Første	Thomas, Oscar Lemont (1934).....	11,87	Første
Krog, Erik Vilhelm Hen- ning (1935).....	13,40	Første	Thomsen, Christian Jo- hannes (1933).....	12,87	Første
Krøyer, Inger Baggesen (1929).....	13,00	Første	Waagepetersen, Christian Tvede (1933).....	11,53	Anden 1.
Larsen, Jens Frost (1934)	10,47	Anden 2.	Weinke Wilhelm Axel (1935).....	12,67	Første
Larsen, Knud Ole Johan- nes (1935).....	13,07	Første	Vogt, Inger Margrethe Rossen (1935).....	13,00	Første
Levin, Leopold Christian Peter (1933).....	11,07	Første			
Lindgreen, Ib Arne (1935)	11,87	Første			
Lund, Ebbe (1935).....	13,67	Første			

Skriftlige Opgaver.

Vinteren 1940—41.

Eksamens 1ste Del.

1. A og B har et større Forretningsmellemværende, hvorefter A skylder B 30.000 Kr., medens A paastaar at have et Modkrav paa 15.000 Kr. Da A befinder sig i Likvidationsvanskeligheder, men paa den anden Side har Udsigt til at arve ca. 50—100.000 Kr. fra sin velhavende Moder, træffes der den Aftale, at han mod til Gengæld at frafalde sit Modkrav skal have Henstand med Betalingen, saaledes at Gælden først kan kræves betalt, naar Arven er faldet, og kun kan kræves betalt af de Midler, A arver. Nogle Aar senere dør Moderen, og det viser sig, at der kun til-

falder *A* en Arv paa Kr. 18.000. Til Gengæld har Moderen i Mellemtiden forstrakt Sønnen med et Arveforskud paa Kr. 10.000.

Hvorledes maa Retsforholdet mellem *A* og *B* bedømmes?

2. Under en Udlægsforretning hos *A* blev der, uden at *A* protesterede, gjort Udlæg i et Klaver, der var købt paa Afbetaling og endnu ikke betalt. Efter at Klaveret ved Auktion var bortsolgt til *B*, opdagede Klaversælgeren Forholdet og krævede Restkøbesummen betalt med det samme. *A* protesterede herimod under Henvisning til, at Sælgeren enten kunde vindicere Klaveret fra *B* eller kræve Erstatning hos Udlægsrekvirenten og saaledes i Virkeligheden ikke havde lidt noget Tab.
Hvorledes maa denne Sag afgøres?
3. a) Hvad forstaas ved et Kommanditselskab, under hvilket Firma drives et saadant Selskab, og hvorledes hæfter Deltagerne?
b) Hvad forstaas der ved et Kommandit-Aktieselskab.
4. I en Lov, der indførte Ændringer i Landets Inddeling i Underretskredse, var det bestemt, at nogle nærmere angivne Dommere skulde afskediges. Afskedigelserne fandt derefter Sted ved kgl. Resolution. Da en af de afskedigede Dommere under en Retssag mod Justitsministeriet gjorde gældende, at Afskedigelsen var ulovlig og ugyldig, paastod Ministeriet Sagen afvist under Paaberaabelse af en Bestemmelse i Loven, hvorefter Spørgsmaal om Lovligheden af de i Medfør af Loven truffne Foranstaltninger ikke kunde indbringes for Domstolene.
Maa der gives denne Paastand Medhold?
5. Er Kongens Adgang til at opløse Folketinget i Overensstemmelse med demokratisk-parlamentariske Principper?
6. En Person *A* er født i Tyskland 1. Maj 1905 som Søn af et tysk Ægtepar. Nogle Aar senere blev Ægtefællerne separerede, og Faderen bosatte sig i Danmark, medens *A* og hans Moder forblev i Tyskland. I 1920 blev Faderen naturaliseret i Danmark, uden at der var oplyst noget om Hustruens og Barnets Eksistens. Disse forblev stadig bosatte i Tyskland.
Ved Krigens Udbrud i 1939 opstod der Spørgsmaal om *A*'s statsborgerretlige Stilling. Hvorledes er denne efter dansk Ret?
7. Ved en almindelig Socialisering i en Stat er al privat Ejendomsret til fast Ejendom blevet eksproprieret uden Erstatning.
Hvorvidt kan der i denne Anledning opstaa et folkeretligt Krav fra dansk Side mod den paagældende Stat?

Eksamens 2den Del.

A. Retspleje.

1. Ved en upaaanket Underrettsdom tilkendtes der Grosserer Kristensen en Skadeserstatning paa 800 Kr. hos en af hans Kunder, Købmand Svendsen, idet denne ved Dommen antoges at have misligholdt sin Betalingsforpligtelse ifølge en Kontrakt med Kristensen. For Gælden hæftede en Kautionsist, K. Klausen, der gav Møde under Sagen som Biintervenient. Efter Dommen gjorde en af Kristensens Kreditorer, Husejer Toft, Udlæg i Domskravet mod Svendsen.
a) Er den afsagte Dom res judicata i en Sag mellem Toft paa den ene Side og Svendsen og K. Klausen paa den anden?
b) Kan Toft benytte Dommen som Eksekutionsgrundlag overfor de nævnte Personer?
2. Et halvt Aar før *A*'s Bo blev taget under Konkursbehandling, havde *A* overfor sin Fader, der hensad i uskiftet Bo, givet Afkald paa saavel sin

mødrene som sin fædrene Arv. Ved samme Lejlighed havde han endvidere givet Afkald paa Arv efter sin kort forinden afdøde Søster. Samtlige Afkald skete til Fordel for A's Søn B mod, at denne til Gengæld paatog sig en livsvarig Forsørgelse af A.

Efter hvilke Synspunkter afgøres det, hvorvidt de nævnte Afkald kan afkræftes af A's Konkursbo?

3. Der ønskes en *kortfattet* Redegørelse for Begrebet »politiske Lovovertrædelser« i Retsplejelovens § 687.

B. Strafferet.

1. A, B og C planlægger i Forening at begaa Tyveri fra en Urmagerforretning, saaledes at de skal mødes en Nat paa aftalt Klokkeslet ved Forretningen; C skal holde Vagt paa Gaden, medens A og B i Forening fra Ejendommens Gaard ved at knuse en Rude skal skaffe sig Adgang til Forretningen.

Til den aftalte Tid indfinder A og B sig paa Stedet, medens C, der har fortrudt Forehavendet, udebliver. A og B bestemmer sig saa til at udføre Tyveriet alene. Medens B holder Vagt paa Gaden, skaffer A sig paa den aftalte Maade Adgang til Forretningen, hvor han imod Beregning træffer Urmageren tilstede. A tager en medbragt uladt Revolver op af Lommen og retter den mod Urmageren, idet han truer ham med at skyde ham, saafremt han ikke forholder sig rolig. I den Tro, at Revolveren er ladt, og at A eventuelt vil gøre Alvor af sin Trusel, finder Urmageren sig i, at A bortfjerner sig med Ure til en Værdi af 1.000 Kr.

Hvorvidt, eventuelt hvorledes er A's, B's og C's Forhold strafbart?

2. A har fæstet sig som Medhjælper hos Gaardejer B for en Løn af 800 Kr. for Tiden fra 1. Maj til 1. November. Han har i Tiden fra 1. Maj til 1. August efterhaanden som Forskud paa Løn modtaget 100 Kr. mere, end han efter den forløbne Tid havde Krav paa. Den 1. August anmoder han B om et nyt Forskud paa 20 Kr., og da dettes nægtes ham, forlader han Pladsen.

Hvorvidt er A's Forhold strafbart?

3. A nyder Drikkevarer paa en Beværtning og bliver stærkt beruset. Ved et Bord i samme Beværtning sidder B og C i Samtale med hinanden. A hører, at B til C kommer med en Udtalelse om en »snottet Dreng«, og da A tror, at denne Udtalelse tager Sigte paa ham, slynger han i Forbitrelse herover en Ølflaske i Hovedet paa B, hvis ene Øje bliver saaledes beskadiget, at B først efter 2 Maaneders Hospitalsophold kan udskrives som helbredet og genoptage sit Arbejde.

Det er rigtigt, at B i sin Samtale med C benyttede det refererede Udtryk, men dette tog aldeles ikke Sigte paa A, og B havde overhovedet ikke givet A nogen Anledning til Voldshandlingen.

Hvorledes skal A's Forhold bedømmes?

Eksamens 3die Del.

1) Teoretisk Opgave: Der ønskes en Redegørelse for dansk Rets Stilling til Problemet om den saakaldte (passive) Standsningsret siden Midten af forrige Aarhundrede og en Fremstilling af de nugældende Regler derom.

2) Almindelig Opgave:

Efter kgl. Anordning af 11. April 1931.

1. A, der foruden en Hovedgaard ejer to Bøndergaarde, bortforpagter disse overdrageligt for et Tidsrum af 40 Aar, henholdsvis til B og C. Uden at Forpagtningskontrakterne indeholder noget Grundlag derfor, indretter

B umiddelbart efter at være tiltraadt Gaarden en Vej ned over Naboen *C*'s Grund og benytter den derefter upaataalt i over 20 Aar.

Kan *B* derved have vundet Hævd paa Færdsejendommen, og hvorledes bliver i bekræftende Fald Retsstillingen, 1) naar begge Forpagtningskontrakterne løber ud, og 2) naar Retten henholdsvis efter *B*'s eller *C*'s Kontrakt overdrages til andre?

2. Hvorvidt rykker en efterstaaende Panthaver op, naar den foranstaaende Panteret indfries eller afdrages, 1) i Tilfælde af Underpant a) i fast Ejendom, b) i Løsøre, 2) ved Haandpant og 3) ved Pant i Rettigheder?
3. Ved Kontrakt af 2. Februar 1938 udlejede Ulriksen en Lejlighed til Larsen fra 1. April s. Aar. Lejen var 2000 Kr. om Aaret og skulde betales kvartaarlig forud. Der blev ikke aftalt noget om Lejemaalets Varighed. Larsen kunde ikke betale den Leje, der forfaldt 1. Juli 1939, men tilbød Ulriksen en 2 Maaneders Veksel, udstedt 30. Juni og akcepteret af Andersen. Ulriksen tog imod Tilbudet og gav Larsen sædvanlig Lejekvittering, dog at han til Formlen »modtaget Leje . . .« føjede »i 2 Maaneders Veksel paa Hr. Andersen«. Vekslen blev ikke indfriet ved Forfaldstid, og 30. September 1939 gik Larsen fallit. I Oktober meddelte Boet, at det ikke ønskede at overtage Lejemaalet.

Der spørges nu, hvilke Krav Ulriksen kan anmelde i Boet, og hvilken Stilling i Konkursordenen hans Krav har.

4. Haandværkerbanken tilstod Entreprenør Eriksen en Kassekredit paa 25.000 Kr. mod Kautionsbeviset af Fabrikant Karlsen. Kautionsbeviset lød paa, at Karlsen til Sikkerhed for, hvad Eriksen maatte være eller blive Banken skyldig, paatog sig Selvskyldnerkautionsbevis, dog at Forpligtelsen ikke skulde kunne gøres gældende imod ham for mere end 10.000 Kr. Nogen Tid senere opnaede Eriksen en Tvangsakkord paa 40 pCt., der blev betalt. Forud for Tvangsakkorden var hans Skyld ifølge Kassekreditten 30.000 Kr.

Kan Banken afkræve Karlsen noget Beløb, eventuelt hvor meget?

Vilde Banken indtage en anden Stilling overfor Karlsen, hvis Eriksen var gaaet fallit og hans Bo havde betalt 40 pCt. i Dividende?

5. Generalforsamlingen i et Aktieselskab *A* vedtog med den efter Vedtægterne til Beslutning om Opløsning af Selskabet fornødne Stemmeflerhed et Forslag om, at Selskabets samtlige Aktiver og Passiver skulde overtages af et andet Aktieselskab *B* mod et nærmere bestemt Vederlag til Aktionærerne i *A*. Blandt Aktionærerne i *A* var Selskabet *B*, der stemte for Forslaget, og uden hvis Stemmer dette ikke vilde være blevet vedtaget. Hvorvidt kan det Mindretal af Aktionærer i *A*, der stemte mod Forslaget, faa Vedtagelsen deraf kendt ugyldig?

Spørgsmaal 6—8 de samme Spørgsmaal som Spørgsmaal 1—3 i Retspleje i den skriftlige Opgave ved 2den Del (se ovenfor Side 99).

Efter kgl. Anordning af 13. Juli 1937.

Spørgsmaal 1—5 de samme Spørgsmaal som i den almindelige Opgave for dem, der indstillede sig efter kgl. Anordning af 11. April 1931.

6. At fortolke Ordene »kan Afgørelsen, naar begge Parter har fremsat Begæring derom, træffes ved Bevilling« i § 65 i Lov om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning af 30. Juni 1922.
7. Da *A*'s Hustru, med hvem han levede i Formuefællesskab, afgaar ved Døden, skifter han med sine to Stedsønner *B* og *C*, der er 23 og 19 Aar. Ved Hustruens Død bestaar *A*'s Bodel af nogle Grunde til Værdi 60.000 Kr. samt Tilgodehavender i forskellige Banker 112.000 Kr.

Ved Skiftets Slutning ca. 1 Aar senere er Grundenes Værdi steget til 80.000 Kr., medens den øvrige Del af A's Formue som Følge af tabbringende Spekulationer fra hans Side er faldet til 70.000 Kr.

Hvilke Værdier skal lægges til Grund for Skiftet?

8. a. En tysk Statsborger umyndigerklæres i Tyskland.
- b. En svensk Statsborger umyndigerklæres i Sverige.

Bliver de paagældende Personer bundet ved Aftaler, som de indgaar her i Landet under midlertidigt Ophold eller efter at have erhvervet fast Bopæl i Danmark?

3) Konkret Opgave:

Proprietær L. B. Havsteen, der var en velhavende Mand, ejede foruden en større Landejendom, Skovgaard, i Østjylland, bl. a. en Del kontante Midler, der stod paa forskellige Sparekassebøger. Da han afgik ved Døden i 1921, overtog hans Hustru Birgitte Havsteen Boet til Hensiddens i uskiftet Bo med deres to eneste Børn, Datteren Olga, der havde været gift med Lærer Mikkelsen, men var skilt fra ham, og Datteren Petra, der var gift med Ingeniør Gregersen.

Kort efter Proprietær Havsteens Død flyttede Fru Mikkelsen tillige med sine tre Børn hjem til Moderen, der fortsatte Driften af Skovgaard. Fru Havsteen, der var aandsfrisk lige til det sidste, havde mistet sin Førlighed, og det blev derfor Fru Mikkelsen, der, saa vel hvad Gaardens Drift angik som i andre Henseender, kom til at optræde udadtil, og til hvem Folk maatte henvende sig. Men iøvrigt raadførte Mor og Datter sig, som det blev oplyst under Sagen, stadig med hinanden baade angaaende Gaardens Drift og andre økonomiske Dispositioner.

I 1923 blev Fru Mikkelsen desuden ansat som Kasserer i Fjordby Sparekasse, der var oprettet efter Initiativ af Proprietær Havsteen, og hun blev i denne Stilling til sin Død. I en Række Aar før sin Død havde hun her en årlig Indtægt af 3500 Kr.

Den 31. Maj 1939 afgik Fru Havsteen ved Døden, og hendes og hendes afdøde Mands Fællesbo blev overtaget til Behandling af Skifteretten som Gældsvedgaaelsesbo. Den 5. November 1939 tog Fru Mikkelsen sig af Dage. Ved en Gennemgang kort efter af Boets Sparekassebøger Nr. 485 og 516 i Fjordby Sparekasse kom Boet til den Opfattelse, at der baade før og efter Fru Havsteens Død med Urette var hævet en Række Beløb paa disse Bøger, og da de Forhandlinger, der i den Anledning blev indledet, ikke førte til noget Resultat, anlagde Boet Sag mod Sparekassen.

Under Sagen nedlagde Boet overfor Sparekassen principalt Paastand paa Betaling af 34.025 Kr., idet der efter dets Mening med Urette var hævet 31.886 Kr. paa Bog Nr. 485 og 2.139 Kr. paa Bog Nr. 516. Subsidiært paastod Boet Betaling af 3.139 Kr., nemlig 1000 Kr. af det, der var hævet paa Bog Nr. 485 og 2.139 Kr. af det, der var udtaget paa Bog Nr. 516. Boet paastod sig endvidere tilkendt Renter fra den Dag, de enkelte Beløb var hævet, til Forligsklagens Dato efter den til enhver Tid for Bøgerne gældende Rentefod og fra Forligsklagens Dato med 5 pCt. saavel af Hovedstolen som af de paastaaede Renter.

Sparekassen paastod sig helt frifundet. Subsidiært protesterede den mod at betale Renter for Tiden for Forligsklagens Dato.

Til Støtte for sine Paastande anførte Boet vedrørende Bog Nr. 485, at de Beløb, der var udtaget før Fru Havsteens Død, ialt 30.886 Kr., var hævet uden hendes Samtykke, og at Fru Mikkelsen i Strid med Sparekassens Vedtægter, der fremgik af Sparekassens Bogen, havde foretaget Uddragene uden at have denne til Stede og uden at faa dem indført deri. Fru Mikkelsen, der jo selv var Kasserer, havde blot indført Uddragene i Sparekassens Kassebog

og paa Konto, hvorefter Uddragene var godkendt af Sparekassens Direktør, medens de først senere ved passende Lejlighed blev indført i Sparekassebogen. Boet henviste desuden til, at Uddragene var sket, uden at den Opsigelsesfrist paa 3 Maaneder, der krævedes, var iagttaget.

Hvad 1500 Kr. angik, som Fru Mikkelsen havde hævet d. 16. Juli 1939, altsaa c. halvanden Maaned efter Fru Havsteens Død, og efter at Skifteretten havde overtaget Boets Behandling, mente Boet, at Sparekassen, der havde været bekendt baade med Dødsfaldet og med Skifterettens Overtagelse af Boet, i hvert Fald havde været uberettiget til at udbetale dette Beløb, som ikke var opsagt forinden, og hvor Sparekassebogen heller ikke var til Stede, da Uddragene fandt Sted. Da de 500 Kr. imidlertid var brugt til Betaling af forfalden Skat, der paahvilede Fru Havsteen, paastod Boet kun de 1000 Kr. betalt. Af disse havde Fru Mikkelsen anvendt de 500 Kr. til at dække sin egen Skat med, medens det ikke kunde oplyses, hvad Resten var gaaet til.

Med Hensyn til Bog Nr. 516 bestred Boet, at Sparekassen havde haft Hjemmel til for sit Tilgodehavende hos Fru Mikkelsen at søge Dækning i hele det Beløb 7.139 Kr., der indestod paa den ved hendes Død. Boet anerkendte vel, at Bogen var deponeret af Fru Havsteen i Sparekassen, saaledes at dens Paalydende indtil et Beløb af 5000 Kr. skulde tjene til Sikkerhed for Fru Mikkelsens Ansvar som Kasserer, og at denne Garanti var blevet effektiv, da det viste sig, at Fru Mikkelsen ved sin Død havde et Kasseunderskud paa ca. 10.000 Kr. Men til at dække Underskudet udover 5000 Kr. havde der ikke foreligget Samtykke fra Boet, og Sparekassen maatte derfor være forpligtet til at tilbagebetale de 2139 Kr.

Sparekassen hævdede, for saa vidt de Beløb angik, der var hævet paa Bog Nr. 485 for Fru Havsteens Død, først og fremmest, at Uddragene maatte anses som foretaget med Fru Havsteens Samtykke, ligesom Beløbene maatte formodes at være kommet hende eller hendes Interesser til Gode. Men desuden maatte Fru Mikkelsen som den, der i den almindelige Opfattelse stod som berettiget til at handle udadtil i alle Sager paa Fru Havsteens Vegne, ogsaa uden særlig Fuldmagt og uden at have Sparekassebogen i Hænde og faa Uddragene indført deri kunne hæve paa Sparekassebogen. Sparekassens Direktør kom selv ofte paa Skovgaard og vidste, at Fru Mikkelsens Dispositioner blev truffet i Samraad med Moderen og i bedste Forstaaelse med hende. At Direktøren havde set bort fra, at Opsigelsesfristen ikke var overholdt, skyldtes det nære Forhold, hvori Fru Mikkelsen stod til Sparekassen, hvor hun nød almindelig Tillid.

Med Hensyn til de 1500 Kr., Fru Mikkelsen havde udtaget efter Moderens Død, mente Sparekassen, at hun stadig var berettiget til at hæve paa Bogen ogsaa uden at forevise den og faa Uddragene indført, naar der ingen Indsigelse fremkom hverken fra Skifteretten eller hendes Søster Fru Gregersen, saa meget mere som denne i den sidste Tid før Moderens Død havde boet paa Skovgaard og kendte baade Bogens Eksistens og Fru Mikkelsens almindelige Ledelse af Moderens Sager. Desuden var de 1500 Kr. ikke mere, end hvad man maatte regne med skulde bruges til paatrængende Udgifter i Boet.

Til Støtte for sin Ret til at hæve ogsaa de 2139 Kr., hvormed det, der indestod paa Bog Nr. 516, oversteg 5000 Kr., paaberaabte Sparekassen sig, at det var sket med Fru Gregersens Samtykke. Direktøren havde den 9. November 1939, altsaa et Par Dage efter Fru Mikkelsens Død, skrevet til Fru Gregersen og meddelt hende Kasseangelen, saa vel som at der i Fru Mikkelsens Skuffe var fundet en Del aabnede Pengebreve, hvor Pengene var udtaget. Det hed derefter i Brevet saaledes: »Hvor meget det beløber sig til, kan jeg ikke sige, da jeg ikke uden at anmode Petersen, der midlertidig har overtaget Kassen, derom har Lejlighed til at faa det konstateret, men nogle Tusind Kroner er det sikkert. Som De maaske ved, er en Sparekassebog tilhørende Deres Moder af hende deponeret som Garanti for Fru Mikkelsens

mulige Ansvar. Jeg tillader mig da at anmode Dem om at give mig Fuldmagt til at udtage af disse Midler, hvad der behøves for at dække Ansvaret.« Og det tilføjedes, at »ingen andre end Petersen og jeg kommer til at vide noget om dette uden De, naturligvis.« Fru Gregersen gav straks telegrafisk sit Samtykke, og dette maatte Direktøren under de særlige Forhold anse for tilstrækkeligt, selvom Fru Mikkelsens tre Børn ogsaa var interesseret i Boet. At Fru Gregersen senere d. 18. November 1939, efter at Sparekassen allerede havde dækket sit Tilgodehavende, skrev til Direktøren, at hun ikke havde nogen Myndighed til at give Samtykke, da Boet var taget under Skifterettens Behandling, kunde ikke forandre Sagen, da Sparekassen ikke for sit Vedkommende havde misligholdt Overenskomsten om at hemmeligholde Underslæbet.

Af de Oplysninger, der forelaa under Sagen, fremgik det, at Driften af Skovgaard, medens Fru Havsteen var Ejer af den, til Tider havde givet Underskud, ligesom der i Aarenes Løb var foretaget betydelige Ombygninger og Reparationer. Det blev ogsaa oplyst, at der, medens Fru Mikkelsen boede hos sin Moder, var anvendt en Del Penge paa Videreuddannelse af hendes to Sønner, bl. a. Udenlandsrejser for dem. Det var sandsynligt, at en Del af de paa Sparekassebøgerne hævdede Beløb var medgaaet til disse forskellige Udgifter, uden at det dog med Sikkerhed kunde siges, om og da hvor meget, der var brugt hertil.

Hvorledes og med hvilken Begrundelse skal Retssagen afgøres?

Sommeren 1941.

Eksamens Iste Del.

1. Snedkermester Jensen solgte den 6. Juni 1940 et Møblement til Repræsentant Petersen til Levering 1. Juli. Paa Grund af Petersens Sygdom kunde han ikke modtage Møblementet til den fastsatte Tid. Den 10. Juli brændte Jensens Lager og herunder ogsaa det solgte Møblement.

Afføder Branden noget Krav om Erstatning for Møblementet imod det Brandforsikringsselskab, der har tegnet Forsikring af Jensens Lager?

2. Da Gaardejer Kristoffersen urigtigt nærer den Anskuelse, at hans afdøde Fader havde købt en Englod af en Nabo, har han i 25 Aar brugt Lodden som sin. Det oplyses da, at Englodden af Naboen er pantsat særskilt til en Stiftelse for 3.000 Kr., hvoraf Kristoffersen igennem Aarene har betalt Renten. Desuden er Lodden pantsat sammen med Naboen's Hovedejendom for ialt 40.000 Kr. til forskellige Panthavere, hvorom Kristoffersen har været uvidende.

Har Kristoffersen vundet Hævd over Lodden?

Bestaar Panterrettighederne endnu?

3. Hvilken Stilling indtager Retspant og de forskellige viljesbestemte Panterrettigheder i Henseende til Konkursordenen?
4. Hvorvidt har Staten Tilbagesøgningsret overfor private, til hvem Penge er udbetalt paa forventet Tillægsbevilling, naar denne nægtes af Rigsdagen?
5. A har indanket en af Byraadet vedrørende Byggelinje over hans Ejendom truffet Beslutning for Indenrigsministeriet, der har stadfæstet Beslutningen. Kort Tid efter vælges der nyt Byraad, og A rejser straks Sagen igen og paa samme Grundlag som sidst.

Byraadet svarer, at det anser sig udelukket fra at omgøre tidligere Byraadsbeslutninger, navnlig naar disse er tiltraadt af Ministeriet.

Er Byraadets Standpunkt rigtigt, eller kan det eventuelt omgøre den tidligere Beslutning?

6. Hvorvidt, eventuelt paa hvilke Vilkaar, kan en Statstjenestemand afskediges,
 - a) fordi han er vanskelig at samarbejde med,
 - b) fordi hans Stilling ønskes nedlagt straks efter Afskedigelsen,
 - c) fordi der kan indvindes en Besparelse for Statskassen derved, at hans Stilling besættes med en yngre?
7. Har en neutral Stat Ret eller Pligt til at forbyde krigsførende Luftfartøjers Flyvning over sit Land- og Søterritorium?

Eksamens 2den Del.

A. Strafferet.

1. Efter hvilke Synspunkter vil det kunne forsvares at anvende Bestemelsen i Strfl. § 278 Nr. 2 analogt paa ulovbestemte Tilfælde?
2. A har frastjaalet B en paa Ihændehaveren lydende Kreditforeningsobligation af Paalydende 1000 Kr., som han sælger til C for 900 Kr., svarende til Obligationens Kursværdi. C er ved Købet af Obligationen i fuldstændig god Tro, men erfarer senere, at A har stjaalet den fra B. Da C nu bliver bange for, at Obligationen, hvis Tyveriet bliver opklaret, skal blive fravindiceret ham, sælger han den til en Tredjemand.
Efter at dette er sket, bliver A sigtet for Tyveriet, som han tilstaar, men efter Anstiftelse af C afgiver A baade til Politiet og til Retten en løgnagtig Forklaring om, at han har afhændet den stjaalne Obligation til en ham ubekendt Udlænding. Imidlertid oplyses det, at Obligationen er afhændet til C. Denne inddrages i Sagen som sigtet for Hæleri og for Anstiftelse til falsk Forklaring. Han nægter i Retten først at have haft nogen Forbindelse med A, men indrømmer senere Sagens rette Sammenhæng, ogsaa forsaavidt angaar hans Anstiftelse til C's falske Forklaring. Hvorledes skal C's Forhold bedømmes?
3. A har for 20 Kr. pantsat sin Cykle til B, som har den beroende i et aflaaet Kælderrum. Da A agter at rejse flere Penge paa Cyklen ved at pantsætte eller sælge den til en Tredjemand, bryder han en Nat ind i Kælderrummet for at afhente den, men idet han vil bortfjerne sig med Cyklen, overraskes han af Ejendommens Vicevært V, som vil paagribe ham. Det lykkes A ved et kraftigt Slag at kaste V til Jorden og at undslippe med Cyklen. Udover nogen forbigaaende Ømhed har V ikke haft Mên af den ham tilføjede Overlast.
Hvorledes skal A's Forhold bedømmes?

B. Retspleje.

4. Ifølge et Gældsbrief af 1. Januar 1939 skyldte Kunsthandler Frederiksen til Grosserer Knudsen et Beløb stort 5000 Kr., der skulde betales inden Udløbet af 3 Aar fra Gældsbriefets Udstedelse. Frederiksen var til enhver Tid berettiget til at frigøre sig ved Betaling af Gælden. I Begyndelsen af 1940, 7 Uger før Frederiksens Fallit, afviklede han Gælden til Knudsen, der var en ivrig Kunstsamler, ved at overdrage til denne et Maleri, hvis Salgsværdi efter en senere foretaget Vurdering maa antages at have været cirka 7000 Kr. Kort efter Overdragelsen gik Knudsen fallit. Frederiksens Konkursbo fremsatte overfor Knudsens Konkursbo Krav om Maleriets Tilbagelevering i Medfør af Konkurslovens Afkræftelsesregler. Det oplystes under Sagen, at Frederiksen havde været insolvent paa Overdragelsens Tidspunkt, men om Knudsen havde haft Kendskab til Insolvensen henstod som uvist.
Efter hvilke Synspunkter afgøres det, hvorvidt Paastanden om Maleriets Tilbagelevering bør tages til Følge?

5. I Anledning af en Ildebrand afholdtes et § 1018-Forhør, hvorunder *A*, der havde boet til Leje paa den nedbrændte Gaard, som Vidne bekræftede en af ham til Politirapport afgivet Forklaring. Om hans Færden den paagældende Dag indeholdt denne Forklaring forskellige Oplysninger, hvis Usandfærdighed allerede maatte anses for oplyst inden Retsmødet. Politiet nærede bl. a. paa Grund af denne Forklaring Mistanke om, at *A* havde paasat Branden, men der rejstes dog ikke under § 1018-Forhøret eller senere nogen Sigtelse mod *A* for Brandstiftelse. Derimod blev *A* sat under Tiltale for falsk Forklaring for Retten.

Efter hvilke Synspunkter afgøres det, hvorvidt *A*'s Forhold er strafbart?

6. Hvorvidt kan den Forurettede anses for Part i en offentligt paatalt Straffesag?

Eksamens 3die Del.

1) Teoretisk Opgave: Der ønskes en Redegørelse for de traditionelle Begreber: tinglige og obligatoriske Rettigheder tilligemed en kritisk Vurdering deraf og en Undersøgelse af disse Spørgsmaals Betydning for positiv dansk Ret.

2) Almindelig Opgave:

Efter kgl. Anordning af 11. April 1931.

1. Ifølge Pantebrev af 30. Juli 1938 med Pant i Udstederens faste Ejendom skyldte Didriksen til Krage 10.000 Kr., der forrentedes med 5 pCt. p. a. at betale med Halvdelen i hver Termin. I Overensstemmelse med Pantebrevets Indhold opsagde Didriksen Gælden til 11. Juni 1940. Men da han den 11. Juni vilde betale og krævede Pantebrevet udleveret, meddelte Krage, at Pantebrevet desværre var gaaet tabt ved en Lynbrand, der nylig havde ødelagt hans Bolig. Under Henvisning til, at det ikke var sikkert bevist, at Pantebrevet ikke var fjernet fra Boligen før Branden, nægtede Didriksen da at betale Kapitalen, og i December 1940 betalte han heller ikke Renter. Da Krage rejste Krav paa disse Renter, bestred Didriksen hans Ret dertil, men for at sikre sig i Fremtiden indsatte han de 10.000 Kr. i Grundbanken paa en Bankbog, som lød paa Krages Navn, men hvorpaa der kunde hæves af enhver, der mødte med Bogen og gav Navnet. Kort efter standsede Grundbanken sine Betalinger.

Hvorvidt er Didriksens Handlemaade i de to Terminer berettiget, og hvilke Retsregler skal anvendes paa det passerede? Kan Didriksen, naar Krage opnaar Mortifikation paa Pantebrevet, gøre gældende, at Krage kun har Ret til den Dividende, der udløddes paa Bankbogen?

2. Grosserer Købke i Birkerød bestilte telefonisk i en københavnsk Fabrik en Rejsegrammofon af et bestemt Mærke og betingede sig, at den var ham i Hænde senest to Dage efter Købet. Fabrikken afsendte samme Dag en Grammofon af aftalt Mærke med Posten, ledsaget af en Postopkrævning paa Købesummen. Da Grammofonen ankom Dagen efter til Birkerød, nægtede Købke at indløse Postopkrævningen og meddelte Fabrikken, at han ikke vilde betale, før han havde set Grammofonen. Samme Nat blev Grammofonen stjaalet ved et Indbrud paa Postkontoret.

Kan Fabrikken kræve den sendte Grammofon betalt, eller kan Købke rejse noget Krav mod Fabrikken?

3. *A*, i hvis Ejendom der blandt andet indestaar et Hypotekforeningslaan, udlejer den 1. April 1938 Jagtretten til *B*, uopsigeligt fra begge Sider for et Tidsrum af 3 Aar og mod et maanedligt Vederlag af 200 Kr. Nogen Tinglysning herom finder ikke Sted. Den 1. Februar 1940 lader Hypotekforeningen foretage Udlæg i Pantet og lader det derefter bortsælge ved Tvangsauktion den 4. April 1940.

Hvorledes er *B*'s Stilling under det saaledes passerede?

4. Hvorvidt kan Haandpantsætning af Tingsindbegreb og Pantsætning af en Opfinders uspecificerede Patentrettigheder gyldigt finde Sted?
5. Hvilken Betydning har det, om Generalforsamlingen i et Aktieselskab nægter at godkende dettes Aarsregnskab?
6. Ved en Kontrakt mellem Fabrikant Kraft og Købmand Schmidt havde Schmidt forpligtet sig til at acceptere to Veksler à 3000 Kr., som Kraft skulde trække paa Schmidt den 1. April og den 1. Juli 1940. Schmidt accepterede i Henhold til Aftalen den første af Vekslerne, men undlod at indfri den, og han var ikke at formaa til at acceptere den anden Veksel til det aftalte Tidspunkt. Kraft anlagde nu Sag ved Underretten under Henviisning til Rpl. Kap. 41 og paastod Schmidt dømt til dels at betale den af ham accepterede forfaldne Veksel, dels at opfylde sin Forpligtelse til at acceptere den anden Veksel. Overfor det første af disse Krav fremsatte Schmidt et Modkrav af samme Størrelse, hvis Rigtighed Sagsøgeren indrømmede, idet han dog protesterede mod dets Paakendelse under denne Sag. Det andet Krav paastod Sagsøgte principalt afvist fra Underretten; subsidiært gjorde han gældende, at hans Forpligtelse til at acceptere Vekseln af 1. Juli 1940 var bortfaldet paa Grund af Modpartens Misligholdelse af det underliggende Kontraktsforhold. Overfor disse Paa-stande fastholdt Kraft Berettigelsen af at indbringe de af ham rejste Krav, der udsprang af samme Kontraktsforhold, for Retten under een Sag, og han protesterede imod, at der toges Hensyn til Sagsøgtes Indsigelse om den aftalte Forpligtelses Bortfald, og nægtede at udtale sig om Berettigelsen af denne Indsigelse.

Hvorledes bør de nævnte Stridsspørgsmaal afgøres?

7. Hvorvidt kan en Kreditor søge Tvangsfyldestgørelse gennem Indtægterne af en fast Ejendom, hvorover Debitor har Ejendoms- eller Brugsret?
8. En fransk Statsborger, der havde haft Bopæl i København et Par Aar, opgav denne, da han ikke kunde faa sin Opholds- og Arbejdstilladelse forlænget, og begav sig paa en Jordomsejling med en Turistdamper. Efter Rejsens Afslutning tog han Bopæl i England.

Hvorvidt kan han under eller efter den omtalte Rejse 1) sagsøges ved dansk Domstol, 2) erklæres fallit af dansk Skifteret?

Efter kgl. Anordning af 13. Juli 1937.

Spørgsmaal 1—5 de samme Spørgsmaal som Spørgsmaalene 1—5 i den almindelige Opgave for dem, der indstillede sig efter kgl. Anordning af 11. April 1931.

6. Er en Værgе beføjet til at godkende en af A, der er hans Myndlings Farbroder, oprettet testamentarisk Disposition, der er nedskrevet af A personlig, men som ikke er forsynet med A's Underskrift og ikke er oprettet for Vidner?
7. Boet efter en dansk Statsborger, der ved sin Død var bosat i Italien og ikke havde efterladt sig Testamente, henvises i Medfør af Skiftelovens § 87 til Skifteretten for Skelskør Købstad m. v., forsaavidt angaar de af afdøde her i Landet efterladte Ejendele, der bestaar af en fast Ejendom i Korsør By.

Efter hvilket Lands Lov skal Arveforholdet med Hensyn til den nævnte faste Ejendom bedømmes?

8. I A's Konkursbo anmelder hans Hustru B en Fordring paa 2500 Kr., nemlig den hende tilgodehavende Løn, 250 Kr. maanedlig, for de sidste 10 Maaneder før Konkursens Begyndelse som Kassererske i A's Forretning.

Der fremlægges en 5 Aar gammel Kontrakt, hvorved *A* — efter at hans tidligere Kassererske var død — i hendes Sted antager *B*, der hidtil havde haft en lignende Stilling i et andet Firma. Af *A*'s Forretningsbøger fremgaar, at Lønnen til *B* regelmæssigt er betalt indtil 10 Maaneder før Konkursen, da *A*'s økonomiske Vanskeligheder begyndte. Det oplyses, at der er Formuefællesskab mellem Ægtefællerne, at *B* intet ejer udover sine personlige Ejendele, og at *A* og *B* i de sidste 2 Aar har boet i Pensionat, hvortil Udgiften er afholdt af *A*.

Hvorvidt kan *B*'s Fordring anerkendes i Konkursboet overfor Protest fra de øvrige Kreditorers Side?

3) Konkret Opgave:

Aarhus Sæbefabriks Rejsende ved Navn Henriksen skulde indarbejde et nyt Vaskepulver kaldet »Solskin«. Under Ophold i Aalborg satte han sig i Forbindelse med den der bosatte Købmand Brodersen for at faa denne som Grossistforbindelse for Fabrikken. Henriksen og Brodersens Rejsende foretog en Prøverejse i Nordjylland for at undersøge Salgsmulighederne. Derefter oprettede Henriksen og Brodersen en Slutseddel, dateret 9. Juni 1934, hvori det bl. a. hedder:

»Aarhus Sæbefabrik sælger til Købmand Brodersen 600 Kasser Vaskepulver for en Pris af 17 Kr. pr. Kasse franco Aalborg. Brodersen bliver Eneforhandler for Nordjylland fra Nørresundby at regne. 100 Kasser leveres straks, Resten successivt efter Behov.

Efter Brodersens Ønske fastslaas, at Forbindelsen fra Fabrikkens Side kun kan opsiges med et Aars Varsel til en 1ste Januar«.

Henriksen sendte Slutsedlen — underskrevet af Brodersen — til Fabrikken i Aarhus, som i Skrivelse til Brodersen af 19. Juni 1934 bekræftede »de i Slutsedlen trufne Aftaler med Undtagelse af Prisen for de Kasser, som skal leveres successivt, idet vi forbeholder os at staa frit med Hensyn til Stigning eller Fald, eftersom Konjunkturerne svinger«.

Fabrikken, der iøvrigt havde en fast Agent bosat i Aalborg — hvad Brodersen vidste — sendte den 25. Juni Brodersen 60 Kasser og ikke de fulde 100 Kasser, idet Brodersen den foregaaende Dag telefonisk havde meddelt Fabrikken, at hans Pakhus i Øjeblikket var stærkt belagt. De 60 Kasser blev omgaaende betalt.

Der skete herefter ikke mere, før Fabrikkens Sagfører den 21. Februar 1935 tilskrev Brodersen et Brev, hvori det bl. a. hedder:

»De har aabenbart intet foretaget Dem for at indarbejde Vaskepulveret i Deres nordjydske Distrikt. De kan da ikke blot sidde og vente, til Kunder melder sig. Deres Ret til Eneforhandling er forudsat at vare mindst et Aar, og de 600 Kasser skulde da være aftaget i Aarets Løb med omkring 50 Kasser pr. Maaned, idet en Køber bør aftage de købte Varer i nogenlunde lige store Partier udover Leveringstiden. Der skulde saaledes til Dato være aftaget 400 Kasser foruden de 60, som De har aftaget. Hvis De ikke vil aftage Varen inden rimelig Tid, vil Varen blive solgt i Overensstemmelse med Købelovens § 34 og Sag anlagt til Betaling af Differencen«.

Den 23. Februar s. A. svarede Brodersen:

»Jeg betragter mig som løst fra enhver Forpligtelse til at aftage det nævnte Kvantum Vaskepulver, da Leveringstiden forlængst er forbi, og jeg ikke har modtaget nogensomhelst Henvendelse fra Fabrikken om at aftage Varen.

Iøvrigt maa jeg forbeholde mig at gøre Ansvar gældende imod Fabrikken, fordi det nu har vist sig, at Vaskepulveret er en daarlig

Vare, der ved Brugen har forvoldt stor Skade, og det ikke alene paa det Tøj, til hvis Vask det er benyttet, men navnlig ogsaa paa de Vaskendes Hænder og Arme, der er blevet alvorligt angrebet af Hudsygdomme, som har medført Udgifter til Læger og Medicin til flere Tusinde Kroner. Kunderne har ogsaa sendt mig meget af Pulveret tilbage og truer med at gøre mig ansvarlig for al den ved dets Brug forårsagede Skade».

Den 29. Maj opfordrede Sagføreren, der blankt afviste de fremsatte Klager, Brodersen til at aftage de resterende 540 Kasser senest 11. Juni s. A., idet, som det hedder i Brevet, »Partiet i modsat Fald vil blive solgt for Deres Regning ved Auktion, som agtes afholdt den 18. Juni i Aarhus. Varen fejlede intet paa Leveringstiden, og de Skader, De omtaler, maa være Fabrikken uvedkommende«.

Offentlig Auktion blev afholdt som nævnt. Der blev afgivet et Bud paa 2660 Kr., men Fabrikken bød over og købte selv Varen for 2700 Kr., hvorefter Fabrikken ifølge Stævning af 1. September 1935 søgte Brodersen til Betaling af 17 Gange 540 = 9.180 Kr. med Fradrag af de 2700 Kr., altsaa ialt 6.480 Kr. med Renter.

Brodersen paastaar Frifindelse, principalt helt, subsidiært mod Betaling af et Beløb af 17 Gange 40 = 680 Kr. Han nedlægger desuden Paastand om, at Fabrikken dømmes til at betale ham en Erstatning paa 6.750 Kr. Principalt paastaar han selvstændig Dom for dette Beløb, subsidiært med Fradrag af 680 Kr., mest subsidiært med Fradrag af 6.480 Kr.

Til Støtte for sin principale Frifindelsespaastand gør Brodersen gældende, at han ikke er blevet forpligtet ved nogen Købeaftale. Han udvikler nærmere, at da Ordrebekræftelsen af 19. Juni 1934 ikke stemte med Sluttedlen af 9. s. M. — hvad Fabrikken maatte være klar over — maa Ordrebekræftelsen behandles som Afslag i Forbindelse med nyt Tilbud, og der kan da efter Aftaleloven ikke paahvile ham nogen Reklamationspligt, men der maatte tværtimod kræves et positivt Skridt fra hans Side, for at Fabrikken skulde kunne anse ham bunden af Ordrebekræftelsen. At han ikke i sin Skrivelse af 23. Februar 1935 har paaberaabt sig dette, kan ikke anses som noget Frafald af Retten til nu at gøre det gældende, og i al Fald maatte det bl. a. ifølge Købelovens § 31 have været Fabrikkens Pligt at faa Forholdet klarlagt i Tide, medens Fabrikken først saa sent som Februar 1935 har rørt paa sig.

Fremgangsmaaden efter Købelovens § 34 maa derhos i nærværende Tilfælde være utilladelig, fordi der bag paa Sluttedlen er trykte Leveringsbetingelser, hvori det hedder: »Hvis Køberne ikke har aftaget Varerne ved Leveringstidens Udløb, er Sælgeren berettiget til at sende Varerne eller lade Ordren udgaa«. Andre Fremgangsmaader end disse er altsaa udelukket.

Ihvertfald, hævder han, maa han have Ret til at hæve enhver mulig Aftale, da Varerne har været mangelfulde.

Som Støtte for den subsidiære Frifindelsespaastand gør Brodersen gældende, at der i al Fald kun er sluttet Købeaftale om de 100 Kasser, for hvilke Prisen er fastsat til 17 Kr. pr. Kasse, men ikke om de 500 Kasser, for hvilke der hverken er fastsat Leveringsfrist eller Pris. Forholdet angaaende disse Kasser maa forstaas saaledes, at hvis han ikke vilde akceptere den Pris, der maatte blive forlangt, naar der blev Spørgsmaal om efter Behov at aftage Varer, vilde Følgen *kun* være, at Eneforhandlingsaftalen uden videre faldt bort, saaledes at Fabrikken stod frit. Ihvertfald har Brodersen, efter hvad han hævder, ikke været pligtig at aftage flere Kasser ud over de 100, end han selv maatte ønske.

Til Støtte for sin Paastand om Erstatning anfører Brodersen, at de Partier af Pulveret, der er blevet udleveret til Kunder sidst i Januar og i Februar Maaned har vist sig at indeholde Stoffer, der har medført betydelig Skade, saavel paa Ting som paa Personer. Han har ialt maattet udrede

Skadeserstatninger til et Beløb af 6.750 Kr. Disse Beløb er udredet uden Rets-
sag under Hensyn til, at det ved Analyseattest af 1. Marts 1935 fra et aner-
kendt Laboratorium, der fremlægges under nærværende Sag, er godtgjort, at
Skaderne skyldes Tilstedeværelsen af visse kemiske Stoffer i Vaskepulveret,
der paa Grund af dettes oprindelige Sammensætning uden ydre Aarsag har
udviklet sig under Opbevaringen og indenfor et Tidsrum af 2 Maaneder
forud for Analysens Foretagelse. Disse Erstatningsbeløb maa Fabrikken til-
svare ham allerede som Følge af Købelovens Regler om Mangler ved Ydelsen.

Overfor det af Brodersen anførte fremhæver Fabrikken, at dens Forslag
om at gøre Prisen afhængig af mulige Konjunktursvingninger krævede et
Svar; Brodersen har ikke haft Ret til at tie stille og »lade Kontrakten bort-
falde af sig selv«. Iøvrigt hævder Fabrikken, at intet af det, som Brodersen
har fremført, kan tillægges Betydning.

Erstatningskravet bestrider Fabrikken, idet den hævder ikke at kunne
have noget Ansvar, allerede fordi Varen ikke paa Leveringstiden har lidt af
nogen Mangel. Ihvertfald har Fabrikken været ganske uvidende om Faren,
idet Produktionen af Pulveret først for nylig er optaget i god Tro i Henhold
til en Produktionsanvisning taget fra et videnskabeligt Værk.

At Skader faktisk kan være indtraadt, og at Brodersen kan have betalt
visse Beløb, som han hævder, vil Fabrikken ikke bestride, ligesom den heller
ikke har rejst Indsigelse mod de udredte Erstatningsbeløbs Størrelse.

Der ønskes en begrundet Afgørelse af de i Sagen rejste Tvistepunkter.

β. Statsvidenskabelig Eksamen.

Vinteren 1940—41: Der indstillede sig 17, 15 fuldendte Eksamen.
Sommeren 1941: — — — 9, 7 — —

Ialt indstillede sig 26, 22 fuldendte Eksamen.

Af disse fik 14 Første Karakter, 8 Anden Karakter.

<i>Vinteren 1940—41.</i>				<i>Sommeren 1941.</i>	
Ammundsen, Johannes		Schmidt, Gerda Kaja Pingel			
(1932).....	183½ Anden	(1934).....	201½ Første		
Bartels, Eyvind (1934)...	209½ Første	Sørensen, Tage (1935).....	197½ Første		
Brems, Hans Julius (1934).	216 Første	Westenholz, Ellen Margrethe			
Hansen, Elisabeth Margrethe		(1930).....	197 Første		
(1932).....	180½ Anden				
Israelsen, Karen (1933)....	218 Første				
Knudsen, Arne (1934).....	200 Første				
Kristiansen, Erling Engel- brecht (1931).....	211 Første	Assam, Poul Oluf Holck			
Møller, Frits Johan Blich- feldt (1932).....	185 Anden	(1932).....	201 Første		
Nelson, George Roger (1935)	204 Første	Gandil, Christian (1924)...	207 Første		
Pedersen, Clemens Rasmus		Høst, Inger (32).....	190½ Anden		
Nordvig (1935).....	213½ Første	Nørgaard, Poul Sass (1934)	186½ Anden		
Pedersen, Harald Engborg		Skovmand, Knud (1932) ..	183 Anden		
(1935)	219½ Første	Thomsen, Kristen Klem			
Schmidt, Erik Ib (1929)...	204½ Første	(1934).....	192 Anden		
		Wassmann, Kurt Erik (1934)	176 Anden		

Skriftlige Opgaver.

Eksamens Iste Del.

Vinteren 1940—41.

1) Nationaløkonomi:

1. Sammenhængen mellem Varepriserne.
2. Kan man bekæmpe Arbejdsløsheden ved at beskytte de indenlandske Erhverv mod fremmed Konkurrence?

2) Borgerlig Ret:

1. To Skoledrenge paa 8 og 9 Aar har paa deres Lærers Fødselsdag hos en Konditor bestilt en Lagkage til ham i hans Navn. Kagen leveres og spises af Læreren og hans Familie, uden at Læreren har Anelse om Sammenhængen. Han nægter at betale Kagen.

Kan Konditoren holde sig til ham eller til de to Drenge eller deres Forældre for Betalingen?

2. Overlæge N. N. havde som Fører af et Automobil ved uforsigtig Kørsel forårsaget Sammenstød med en anden Motorvogn, hvorved bl. a. hans Hustru, der var Passager i hans Vogn, kom til Skade. Der bestod sædvanligt Formuefællesskab mellem Overlægen og hans Hustru.

Kan Fru N. N. kræve sin Ægtefælle dømt til at udrede hende en Erstatning for den hende paaførte Skade?

3. Hvilke Hovedregler gælder der om det saakaldte »særlige Fælleseje«?
4. Hvorvidt er Krav paa Erstatning for skadegørende Handlinger udenfor Kontraktsforhold Genstand for Forældelse?

Sommeren 1941.

1) Nationaløkonomi: Der ønskes en Besvarelse af følgende to Spørgsmaal:

1. Hvordan paavirker en Forandring af 1) Handelsbalancen, 2) Betalingsbalancen, 3) Kapitalbalancen hver af de to andre Balancer?
2. Den økonomiske Betydning af Sondringen mellem faste og variable Omkostninger.

2) Borgerlig Ret: Der ønskes en Besvarelse af følgende fire Spørgsmaal:

1. En Overpolitibetjent, hvis aarlige Indtægt var ca. 6000 Kr., havde i Oktober 1940 sammen med sin Hustru i Anledning af deres eneste Barns Konfirmation bestilt en »diner transportable« til et Beløb af 300 Kr. Hustruen havde endvidere i Tiden fra September 1939 til Oktober 1940 paa Kredit i et herværende Magasin købt en Skindkaabe til 495 Kr. og en Kjole til 208 Kr. Kontoen, der var oprettet allerede i 1935, lød paa Hustruens Navn; Overbetjenten kendte Kontoens Eksistens, men ikke dens Størrelse, idet Hustruen i Aarene 1935 til 1937 selv havde foretaget alle Indbetalinger paa den. Kort efter Konfirmationen opløstes Ægteskabet.

Der spørges:

- a. Hæfter Hustruen for Konfirmationsmiddagen?
- b. Hæfter Manden for Skindkaaben og Kjolen?
2. For at skaffe Penge til Udbetaling til Køb af en Villaejendom, solgte Ejendomskommissionær N til sin Svigerfader P en Panteobligation stor 20.000 Kr., der beroede hos N's Sagfører, for 17.000 Kr., der blev betalt straks med Check.

Inden Sagføreren havde faaet Underretning om Overdragelsen, kom N's Bo under Konkursbehandling.

Kan P kræve Panteobligationen udleveret, eller hører den til Boet?

3. I 1935 forlangte Magistraten støttet paa en Skrivelse fra Handelsministeriet af 1933 af en Murermester, at han, der havde Næringsbrev paa Murernæring, tillige skulde løse Næringsbrev paa almindelig Haandværksnæring, for saa vidt han med fremmed Medhjælp udførte Kloakararbejde, og Murermesteren indbetalte uden Forbehold Afgiften for Næringsbrevet. Efter at Handelsministeriet i en Skrivelse af 1938 havde udtalt, at det efter de nu foreliggende Oplysninger om den Praksis, der havde udviklet sig indenfor Murerfaget, maatte være af den Opfattelse, at det ikke fremtidig kunde forholdes Murere at foretage Kloakararbejder, der staar i Forbindelse med Husbygninger, anlagdes der Sag til Tilbagebetaling af det erlagte Gebyr.

Hvad kan der anføres for og imod at anerkende Tilbagesøgningsret?

4. Hvilken Hæftelse for Enhedens Gældsforpligtelser paahviler der Medlemmer af 1) navngivne Interessentskaber, 2) Partsrederier, 3) Kommanditselskaber, 4) Aktieselskaber og 5) Andelsforeninger?

Eksamens 2den Del.

Vinteren 1940—41.

1) Nationaløkonomiens Teori: Hvorfor har Prissvingningerne forskellig Styrke i Landbrug og Industri?

2) Nationaløkonomiens Politik: En Fremstilling og Kritik af Loven om de komparative Omkostninger.

eller: Hvilke takstpolitiske Problemer opstaar, naar en Færgeforbindelse erstattes med en Bro?

eller: Kvantitativ eller kvalitativ Kreditbegrænsning.

eller: Sammenhængen mellem Omkostningerne for de forskellige Landbrugsprodukter.

3) Statistik: De industrielle Bedrifters Udstyr m. H. t. Arbejds- og Maskinkraft indenfor forskellige Grupper efter Ejerforhold.

4) For Kandidater, der har valgt Formueret: Under hvilke Betingelser skal en Kontraktsskyldner betale Erstatning for Misligholdelse, som hidføres ved Begivenheder efter Kontraktens Indgaelse?

5) For Kandidater, der har valgt Statsforfatningsret, Forvaltningsret, Næringsret og Folkeret: At fremstille dansk Forvaltningsrets Regler om Tjenestebefalinger og Tjenestemænds Lydighedspligt.

Sommeren 1941.

1) Nationaløkonomiens Teori: Opsparing og Produktionsudvidelse.

2) Nationaløkonomiens Politik: Kan Indkomstskat overvæltet?

eller: Hovedtrækkene i dansk Landbrugspolitik 1929—39.

eller: Principperne for Raavarernes Debitering paa Driftsregnskabet og for Lagerets Optagelse i Status.

3) Statistik: Efter en sammenlignende Fremstilling af Befolkningens Fordeling i Beboelses-Lejligheder af forskellig Størrelse (Værelsesantal) i de 3 Hovedstadskommuner undersøges det, om det gennemsnitlige Antal Beboere pr. Lejlighed i hver af de 3 Kommuner er paavirket af Lejlighedernes Fordeling efter Værelsesantal, og om man kan give talmæssigt Udtryk herfor.

4) For Kandidater, der har valgt Formueret: Der ønskes en Bestemmelse af Begrebet Ejendomsret med særlig Hensyn til Rettens Indhold.

5) For Kandidater, der har valgt Statsforfatningsret, Forvaltningsret, Næringsret og Folkeret: Søgmaalsretten med Hensyn til Grundlovens § 70.

γ. Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik.

Vinteren 1940—41: Der indstillede sig	6,	6	fuldendte Eksamen.
Sommeren 1941: — — —	3,	3	— —
Ialt indstillede sig	9,	9	fuldendte Eksamen.

Af disse fik 3 Laudabilis, 4 Haud illaudabilis 1mi gradus og 2 Haud illaudabilis 2di gradus.

Vinteren 1940—41.

Fabricius, Knud Vilhelm (1934).....	217	Haud ill. 1.
Frederiksen, Esther (1934)	235	Laud.
Jensen, Svend Valdemar (1934).....	185	Haud ill. 2.
Jørgensen, Ellis Merete (1933).....	247	Laud.
Pedersen, Helga (1933)..	225	Haud ill. 1.
Thomsen, Palle (1933) ..	183	Haud ill. 2.

Sommeren 1941.

Als, Grete Marie (1934) .	219	Haud ill. 1.
Busk, Thøger (1935)....	259	Laud.
Næss-Schmidt Gudrun Jo- hanne Christiane (1931)	216	Haud ill. 1.

Skriftlige Opgaver.

Eksamens Iste Del.

Vinteren 1940—41.

Matematik.

I.

1. Find det fuldstændige Integral til Differentialligningen

$$x^2 \frac{d^2 y}{dx^2} - 4x \frac{dy}{dx} + 6y = 2x - 6$$

og paavis, at der gaar en og kun een Integralkurve gennem to vilkaarligt opgivne Punkter (x_1, y_1) og (x_2, y_2) , naar blot Abscisserne x_1 og x_2 er indbyrdes forskellige og hver for sig forskellige fra 0.

2. Formuler Hovedsætningen om Potensrækkers Konvergensforhold.
Find Konvergenstallet for Potensrækken

$$1) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{n^n} x^n, \quad 2) \sum_{n=1}^{\infty} (\log n!) x^n,$$

og undersøg, om Rækken er konvergent eller divergent i Konvergensintervallets Endepunkter.

II.

1. Bestem de Værdier af a , for hvilke den til Matricen

$$\mathbf{A} = \begin{pmatrix} -1 & a & -1 & 0 \\ a & -1 & -1 & 1 \\ -1 & -1 & a & -1 \\ -1 & -1 & -1 & 3-a \end{pmatrix}$$

hørende Determinant er lig med 0. Angiv for henholdsvis den største Værdi a_1 og den mindste Værdi a_2 af de fundne Værdier den fuldstændige Løsning til det Ligningssystem, der i Matrixsprog udtrykkes ved

$$\{x_1, x_2, x_3, x_4\} \mathbf{A} = \{2, 2, 2, 0\}.$$

2. Find det Polynomium $P(x, y)$ af 2^{den} Grad, der i Punktet $(x, y) = (0, 0)$ har samme Værdi og samme partielle Afledede af 1ste og 2^{den} Orden som Funktionen

$$F(x, y) = -2l(1 - x^2 - y^2) + 8\sqrt{1 + x^2 + y^2} + 4x^2 + 2y^2.$$

Find Volumen V_1 af det Omraade, der begrænses af Cylinderfladen $x^2 + y^2 = \frac{1}{10}$, XY-Planen og Fladen $z = P(x, y)$, og Volumen V_2 af det Omraade, der begrænses af den samme Cylinderflade, XY-Planen og Fladen $z = F(x, y)$; vis, at $V_2 > V_1$. (l betegner naturlig Logaritme).

Interpolationsregning og Rentesregning.

1. En Mand køber i en December Termin to Kreditforeningsobligationer, nemlig

- 1) en 4 $\frac{0}{0}$ Obligation paa 4000 Kr. til Kurs $83\frac{3}{4}$
 2) - $4\frac{1}{2}\frac{0}{0}$ — — — 2000 — — — $90\frac{1}{4}$.

Af disse udtrækkes den første efter Forløbet af 3 Aar, den anden efter 12 Aars Forløb.

Hvad er den faktisk opnaaede halvaarlige Rentefod i hvert af de to Tilfælde, og hvad er den for den samlede Transaktion under et?

Hvornaar skulde hver af de to Obligationer have været udtrukket, dersom Køberen i hvert af de to Tilfælde skulde have opnaaet 3 % halvaarlig Rente af sine Penge?

Der bortses fra Omkostningerne ved Købet, og lineær Interpolation mellem de to nærmeste Værdier i Spitzer's Tabeller er tilstrækkelig.

2. Find den fuldstændige Løsning til Differensligningen

$$f(x+3) - 5f(x+2) + 8f(x+1) - 4f(x) = 3^x(x+1).$$

3. Find ved Euler's Summationsformel Værdien af en helaarlig efterbetalt 20-aarig Annuitet, naar Rentestyrken antages at variere efter Formlen

$$\delta_t = \frac{\cdot 06}{1 + \cdot 02 t}.$$

Der forlanges 3 kontrollerede Decimaler i Resultatet.

Nationaløkonomi: Samme Opgave som ved Statsvidenskabelig Eksamens 1ste Del (se Side 110).

Borgerlig Ret: Samme Opgave som ved Statsvidenskabelig Eksamens 1ste Del (se Side 110).

Sommeren 1941.

Matematik.

I.

1. I et retvinklet Koordinatsystem XYZ er givet Fladen $z = f(x, y)$, hvor

$$f(x, y) = \sqrt{1 - x^2 - y^2} + x^2 - 2y^2.$$

- 1) Find de Punkter, hvori Fladens Tangentplan er parallel med XY-Planen, og undersøg, om $z = f(x, y)$ har Maksimum eller Minimum i de fundne Punkter.
- 2) Find Størsteværdi og Mindsteværdi for $z = f(x, y)$ i Definitionsomraadet $x^2 + y^2 \leq 1$.
- 3) Find Volumen af det Omraade, der begrænses af den givne Flade $z = f(x, y)$, Planen $z = -2$ og Cylinderfladen $x^2 + y^2 = 1$.
- 4) Find Volumen af et af de Omraader, der ligger over Halvkuglefladen $z = \sqrt{1 - x^2 - y^2}$ og i øvrigt begrænses af Fladen $z = f(x, y)$ og Cylinderfladen $x^2 + y^2 = 1$.

2. Givet Differentialligningen

$$(x-x^2) \frac{d^2y}{dx^2} - 3x \frac{dy}{dx} - y = 0.$$

Find, udtrykt ved en Potensrække, et Integral, som indeholder Linieelementet $(x,y,y') = (0,0,1)$, og bestem Rækkens Sum ud fra Formlen

$$1 + x + x^2 + \dots + x^n + \dots = \frac{1}{1-x}, \quad -1 < x < 1.$$

Find dernæst det fuldstændige Integral i Intervallerne $-\infty < x < 0$, $0 < x < 1$, $1 < x < \infty$, og undersøg Integralkurvernes Forløb for $x \rightarrow 1$.

II.

1. Find det fuldstændige Integral til Differentialligningen

$$\frac{dy}{dx} + \frac{y}{x} - \left(\frac{y}{x}\right)^2 = -3,$$

idet de enkelte Integraler fremstilles paa Formen $y = \varphi(x)$.

Skitsér den partikulære Integralkurve gennem Punktet $(1,1)$, idet Forløbet for $x \rightarrow 0$ (fra højre) og for $x \rightarrow +\infty$ undersøges, og find Arealet af det Omraade, der begrænses af denne Kurve og X-Aksen.

2. For Rumkurven

$$x = 2t^2 + 1, \quad y = \frac{2}{3}t^3 + 1, \quad z = \frac{1}{4}t^4, \quad -\infty < t < \infty$$

skal man

- 1) bestemme Tangent og Normalplan i det til $t = -1$ svarende Punkt,
- 2) finde Længden af den Bue, der svarer til Parameterintervallet

$$-2 \leq t \leq 2,$$

og Længden af denne Bues Projektion paa YZ-Planen.

Interpolationsregning og Rentesregning.

1. Formlerne for Syvdeling af et Interval ved Brigg's Metode udvikles og anvendes til Syvdeling af Intervallet fra 36 til 43 i nedenstaaende Tabel, som antages at være fremkommet ved Afrunding af et Polynomium af fjerde Grad.

Forklar, hvorledes De vilde bære Dem ad med at syvdele de øvrige Intervaller (denne Del af Regningen forlanges ikke gennemført).

x	$f(x)$
22	701
29	2119
36	5035
43	10251
50	18742
57	31658

2. I en engelsk Skildring fra Japan læses: »Fiskehandlerne køber hver Morgen et Parti Fisk for 2 Dollars, som de betaler tilbage den følgende Morgen med 25 Cents i Rente, omkring 5000 % aarlig Rente«.

Kritiser denne Paastand og angiv a) den virkelige helaarlige Rentefod, som denne Transaktion forudsætter; b) hvor mange Cents der skal betales i Rente den følgende Morgen af de 2 Dollars, dersom den helaarlige Rentefod er 5000 %, og c) hvor mange, dersom den er 5 %.

Der forlanges 4 betydende Cifre i Resultaterne.

3. Find ved invers Interpolation med dividerede Differenser i nedenstaaende Tabel den til $a_{\overline{15}|} = 10$ svarende Rentefod og kontroller den opnaede Nøjagtighed ved Indsættelse.

100 i	$\frac{1}{a_{\overline{15} }}$
$4\frac{1}{8}$	· 09205
$5\frac{1}{8}$	· 09743
6	· 10296
$8\frac{1}{4}$	· 11862

Nationaløkonomi: Samme Opgave som ved Statsvidenskabelig Eksamens 1ste Del (se Side 110).

Borgerlig Ret: Samme Opgave som ved Statsvidenskabelig Eksamens 1ste Del (se Side 110).

Eksamens 2den Del.

Vinteren 1940—41.

Forsikringsmatematik (4 Timer).

1. Find den aarlige Nettopræmie, betalbar i hele Forsikringstiden, for en Forsikring, som udbetales ved Udløbet af Forsikringsaaret, saasuart enten den længstlevende af (x) og (y), eller den længstlevende af (z) og (u), er død.

Eksempel: $x = 25, y = 32, z = 28, u = 36$. Grundlag: $OM^{(5)} 3\%$.

2. Der er opgivet følgende Værdier:

x	μ_x	\bar{P}_x
70	· 063530	· 104310
71	· 069012	· 111183
72	· 075023	· 118600
73	· 081602	· 126631

Bestem saa godt, det lader sig gøre, den i \bar{P}_x forudsatte Rentefod.

3. En Mand med fyldt Alder 30 Aar har tegnet en 35-aarig Livsforsikring med Udbetaling paa 20 000 Kr. med kvartaarlig Præmiebetaling i hele Forsikringstiden. Efter 10 Aars Forløb ønskes Forsikringen omdannet, saaledes at Præmiebetalingen fortsættes uforandret, hvorimod Forsikringen ændres til en livsvarig Livsforsikring i Forbindelse med en Arverente, ophørende om 15 Aar og betalbar i samme Terminer som Præmien.

Hvor stor bliver den ny Forsikringssum og Arverenten, naar dennes Aarsbeløb skal udgøre 10 % af Forsikringssummen?

Kan der rejses Indvendinger mod Ændringen? Kunde der være Tale om at omdanne Forsikringen til en Arverente alene?

Grundlag: Danmark's Grundtavler, 4 %.

Forsikringsmatematik (8 Timer).

Nedenstaaende Materiale udjævnes ved Makeham's Formel og mindste Kvadraters Metode, idet $\log c = \cdot 04$. Vægtene bestemmes med Tilnærmelse af Materialet selv. Principerne for Fejlkritiken beskrives; denne forlanges dog ikke fuldt gennemført.

x	E_x	θ_x	x	E_x	θ_x
41	107432	427	56	84132	962
42	109268	508	57	80468	1153
43	110738	535	58	76873	1271
44	111528	548	59	72700	1235
45	112028	595	60	62461	1208
46	113195	607	61	55192	1062
47	114766	726	62	51825	1228
48	115484	695	63	48454	1269
49	114657	749	64	45476	1335
50	108131	879	65	40445	1235
51	103837	901	66	36877	1264
52	102728	895	67	34733	1317
53	101402	984	68	32950	1303
54	98446	1006	69	31238	1479
55	90429	1013	70	29313	1448

Iagttagelseslære.

1. Find Sandsynligheden for i 1 Kast med n Terninger, hvor $n \leq 6$, at faa en Sekvens, d. v. s. lutter paa hinanden følgende Øjne, saasom (1, 2, 3, ...) eller (2, 3, 4, ...) o. s. v.
2. Der er opgivet følgende »Iagttagelser«:

$\log 2 = \cdot 3010$	$\log 8 = \cdot 9031$
$\log 3 = \cdot 4771$	$\log 9 = \cdot 9542$
$\log 4 = \cdot 6021$	$\log 12 = 1\cdot 0792$
$\log 6 = \cdot 7782$	$\log 16 = 1\cdot 2041$

hvor Afrundingsfejlene betragtes som Iagttagelsesfejl, der følger Elementærfejlløven.

Find ved mindste Kvadraters Metode de udjævnede Værdier af $\log 2$ og $\log 3$ med tilhørende Middelfejl.

3. Der anstilles k Forsøg med Sandsynligheden p . Find paa den simpleste Form det matematiske Haab for en Person, der faar $(\alpha + \nu \beta + \nu^2 \gamma) c^\nu$ Kroner for ν gunstige Udfald.

Nationaløkonomi: Bankkreditens Betydning for Konjunkturbevægelserne.

Statistik (6 Timer): Samme Opgave som ved Statsvidenskabelig Eksamens 2den Del (se Side 111).

Obligationsret: Samme Opgave som i Formueret ved Statsvidenskabelig Eksamens 2den Del (se Side 111).

Statistik (8 Timer): Giv en præcis Formulering af Indholdet af de Oplysninger, der findes i Statistisk Aarboeg 1938 om indenlandske Forbryderbegynderes første »Tilbagefald«, og beregn paa Grundlag af disse Oplysninger Sandsynligheden for, at en første Gang straffet Mand falder tilbage inden 1, 2, 3, 4 og 5 Aar efter første Forbrydelse 1) dels under Forudsætning af, at Bestanden af 1. Gang dømte ikke ændres ved Død eller Vandring, 2) dels under en paa frit Skøn grundet Forudsætning om Bestandens Udtynding ogsaa ved Udvandring.

Sommeren 1941.

Forsikringsmatematik (4 Timer).

1. En 25-aarig Mand tegner en med Aldersrente forbundet Invaliditetsrente paa følgende Vilkaar. Ved Invaliditet, indtruffet i det 1. Forsikringsaar, er Renten 200 Kr. maanedlig, i det 2. Forsikringsaar 210 Kr. maanedlig,

o. s. v., jævnt stigende i 30 Aar. Lever Manden som Aktiv efter 30 Aars Forløb, faar han en Livrente paa 500 Kr. maanedlig. Alle Renterne er betalbare paa Indtrædelsesdatoen i vedkommende Maaned. Præmien betales maanedlig i 30 Aar, men ophører ved Invaliditet eller Død forinden.

Find paa Grundlaget DP^M 4 % Nettopræmien samt Nettopræmiereserven og Nettofripolicen efter 20 Aars Forløb.

2. Idet x er et helt Tal, bevises uden Benyttelse af den Euler-Maclaurin'ske Formel, at dersom D_x i ethvert Aldersinterval $(x, x + 1)$ er et Polynomium af anden Grad, har man eksakt

$$\bar{a}_x = a_x - \frac{1}{2} - \frac{\mu_x + \delta}{12}.$$

3. Ved Hjælp af de i nedenstaaende Tabel over \bar{a}_{xy} opgivne Værdier bestemmes $\bar{a}_{45:55}$ ved de tre Metoder, som De anser for at give de paalideligste Resultater. Hvilket af disse vil De foretrække, og hvorfor?

Undersøg, om (x) og (y) følger samme Dødelighedstavle, og bestem saa godt som det lader sig gøre, den forudsatte Rentefod, naar det vides, at $\mu_{x=30} = .00978$, $\mu_{y=40} = .00799$.

x	$y = 40$	50	60	70
30	14.062	11.843	9.029	6.128
40	13.614	11.657	8.983	6.127
50	12.282	10.850	8.607	5.991
60	9.947	9.136	7.622	5.562

Forsikringsmatematik (8 Timer).

Undersøg Forekomsten af negative Præmiereserver ved ophørende Overlevelsrenter og fremsæt et praktisk Forslag til Afkortning af Præmiebetalingen, saaledes at negative Præmiereserver undgaas. Undersøgelsen baseres paa hensigtsmæssigt valgte numeriske Eksempler i det Omfang, Tiden tillader. Grundlag OM $3\frac{1}{2}$ %.

Iagttagelseslære.

1. Ved 7 Gentagelsesforsøg, der vides at være foretaget enten alle med en Terning eller alle med en Mønt, hvor Plat gælder for 1, Krone for 2, er Summen 13 fremkommet. Find Sandsynligheden for, at Forsøgene har været udførte med en Mønt, naar det vides, at Spørgsmaalet, om en Mønt eller en Terning skulde benyttes ved samtlige Forsøg, blev afgjort ved en Lodtrækning, hvor der var Sandsynligheden $\frac{1}{10}$ for, at en Mønt, og Sandsynligheden $\frac{9}{10}$ for, at en Terning blev foretrukket.

2. Fremstil nedenstaaende Hyppighedsfordeling ved Formlen

$$y = K(x - a)^{12} e^{-\lambda x} \quad (x \geq a)$$

og udtal Dem om Formlens Egnethed til at fremstille dette Materiale. Detailleret Fejlkritik forlanges ikke, Momenterne benyttes uden Korrek-

tion, og Integralerne over Enhedsintervallet kan erstattes med Funktionsværdien i Midtpunktet.

v	$H(v)$	v	$H(v)$
0	42	5	266
1	155	6	162
2	375	7	58
3	454	8	31
4	444	9	5
		10	1

3. a) I det x_v har Fejlloven $\frac{1}{x_v \sqrt{2\pi}} e^{-\frac{(x_v - c_v)^2}{2x_v^2}}$, og x_1, x_2, \dots, x_n er ind-

byrdes baandfri, søges Fejlloven for $z = a_0 + \sum_1^n a_v x_v$.

b) Find, uden at forudsætte typiske Fejllove, Fejlloven for $z = x + y$, naar x har Fejlloven $f(x)$, og y Fejlloven $\varphi(y)$. Fejllovene forudsættes kontinuerte, og x og y baandfri.

Nationaløkonomi: Indtægtens Grænsenytt og Mulighederne for at maale dens Størrelse.

Statistik (6 Timer): Samme Opgave som ved Statsvidenskabelig Eksamens 2den Del (se Side 111).

Obligationsret: Under hvilke Betingelser kan en Part hæve en gensidig bebyrdende Kontrakt paa Grund af Misligholdelse fra den anden Side eller Fare derfor?

Statistik (8 Timer): Beregn paa Grundlag af de i Statistisk Aarboeg 1940 for en Række Lande anførte Tal for Dødeligheden i de enkelte Aldersklasser de hertil svarende Overlevelsestavler for Kvinder for to forskellige europæiske Lande.

Efter en Fremstilling af Forskellen mellem Begreberne Bruttoreproduktionstallet og Nettoreproduktionstallet beregnes det sidste for de to Lande med Benyttelse af de fundne Tavler og de ligeledes i Aarbogen for disse Lande anførte Tal for Frugtbarheden efter Moderens Alder.

7. Lægevidenskabelig Embedseksamen.

Vinteren 1940—41: Der indstillede sig 103, 102 fuldendte Eksamen.

Sommeren 1941: — — — 119, 116 — —

Ialt indstillede sig 222, 218 fuldendte Eksamen.

Af disse fik 3 Laudabilis et quidem egregie, 150 Laudabilis, 64 Haud illaudabilis 1mi gr. og 1 Haud illaudabilis 2di gr.

Vinteren 1940—41.

Ammundsen, Einar (1933).....	195 ¹ / ₆ Laud.	Berthelsen, Poul (1933)	227 ² / ₃ Laud.
Andersen, Sigurd Ry (1933).....	223 ¹ / ₂ Laud.	Bille, Karl Artur (1931)	153 Haud ill. 1.
Baastrup, Christian Krog (1932)	129 Haud ill. 1.	Björnsson, Högni (1924).....	(123) Laud.
Bech, Vincentia, f. Nor- dentoft (1930).....	181 Haud ill. 1.	Boehm, Axel Kurt (1933).....	224 ¹ / ₆ Laud.
		Brechling, Sven (1931)	188 Haud ill. 1.
		Brinch, Børge (1933)..	199 ¹ / ₂ Laud.

Brinkbo, Behrent Christian (1931).....	184 ¹ / ₃	Haud ill. 1.	Kvist, Vagner Nikolaj (1934).....	188 ² / ₃	Haud ill. 1.
Brundin, Curt Herman (1933).....	195	Laud.	Kvorning, Sven Ancher (1934).....	222 ¹ / ₃	Laud.
Böttger, Søren (1933).	243	Laud.	Larsen, Alfred (1932)..	167	Haud ill. 1
Dalgaard, Svend Krogh (1933).....	215 ¹ / ₃	Laud.	Larsen, Arne Kjeld (1931).....	202 ⁵ / ₆	Laud.
Damgaard-Jensen, Geert Ehlert (1933).	207 ¹ / ₆	Laud.	Larsen, Knud Aage (1932).....	169 ¹ / ₆	Haud ill. 1.
Damgaard-Jensen, Inga Alexandra, f. Geertsen (1931).....	212 ² / ₃	Laud.	Lenler-Eriksen, Hans Rudolph (1931)....	173 ⁵ / ₆	Haud ill. 1.
Dreisler, Nina Johanne, f. Christensen (1934)	214 ¹ / ₃	Laud.	Lomholt, Gunnar (1932)	209 ² / ₃	Laud.
Dørge, Johan Falcon (1932).....	193 ⁵ / ₆	Laud.	Lous, Per Johan (1933)	248 ² / ₃	Laud.
Erlendsson, Finnur (1932).....	193 ¹ / ₃	Laud.	Lundgaard, Aage Grishauge (1933).....	193 ¹ / ₃	Laud.
Flachs, Israel Henoch (1932).....	206 ⁵ / ₆	Laud.	Madsen, Elisabeth Frederikke Andrea (1933)	214 ¹ / ₂	Laud.
Franck, Grethe Emilie, f. Iversen (1933) ...	262 ¹ / ₃	Laud. et quidem egregie	Madsen, Ernst Østergaard (1934).....	201 ¹ / ₃	Laud.
Frantzen, Carl Frederik Bisgaard (1934) ...	248	Laud.	Meier, Emma (1932)..	209 ¹ / ₆	Laud.
Gruelund, Svend Georg Svith (1932).....	193	Laud.	Michaelsen, Knud Josef (1933).....	223 ⁵ / ₆	Laud.
Hald, Jørgen Hansen (1933).....	178 ⁵ / ₆	Haud ill. 1.	Midholm, Thorvald (1931).....	125	Haud ill. 1.
Hansen, Anders Emil Tybjærg (1933).....	262 ¹ / ₃	Laud. et quidem egregie	Moesmann, Jens Peter (1933).....	207 ⁵ / ₆	Laud
Hansen, Ernst Georg (1930).....	124 ² / ₃	Haud ill. 1.	Mortensen, Ole (1933).	231 ² / ₃	Laud
Hartling, Elsebeth, f. Kirkemann (1932) ..	205 ¹ / ₆	Laud.	Movin, Rasmus Christian Bent (1933) ..	211 ¹ / ₃	Laud
Hasner, Ewin Motzfeld (1933).....	209 ² / ₃	Laud.	Münster, Grete (1931).	170 ¹ / ₂	Haud ill 1.
Hjorth, Axel Theodor (1931).....	153	Haud ill. 1.	Møller, Jørgen Guldberg (1933).....	200	Laud.
Holm, Else Marie (1933)	223	Laud.	Møller, Poul Erik (1933)	189 ¹ / ₂	Laud.
Hornslet, Knud (1931)	199	Laud.	Møller, Svend Ernst Lorenz (1931).....	183 ¹ / ₆	Haud ill. 1.
Iversen, Inger (1932) .	204 ⁵ / ₆	Laud.	Nedergaard, Alfred Johannes Christensen (1932).....	127 ⁵ / ₆	Haud ill. 1.
Jacobsen, Ellen Marie, f. Juul (1933).....	215 ¹ / ₂	Laud.	Nielsen, Adolf Harry Sommer (1932).....	216 ¹ / ₂	Laud.
Jacobsen, Mogens Vidar (1933).....	224 ⁵ / ₆	Laud.	Nordby, Rudolph (1930).....	240	Laud.
Jensen, Kirsten, f. Lomholt (1931).....	201 ¹ / ₆	Laud.	Næsted, Ebbe Henrik (1934).....	189 ¹ / ₆	Laud.
Johnsen, Tage Johannes (1932).....	210	Laud.	Olivarius, Børge de Fine (1931).....	196 ² / ₃	Laud.
Jørgensen, Arnold Bertram (1933).....	209 ² / ₃	Laud.	Olsen, Richard Wolfgang (1933).....	143	Haud ill. 1.
Jørgensen, Henry (1934)	227 ¹ / ₃	Laud.	Ostri, Valdemar (1933)	232	Laud.
Jørgensen, Inger Marie, f. Mengel (1932)....	171 ² / ₃	Haud ill. 1.	Pedersen, Aksel (1932)	182	Haud ill. 1.
Kappelgaard, Peter Stentoft (1934).....	228 ¹ / ₃	Laud.	Pedersen, Arne Holm (1933).....	191 ¹ / ₆	Laud.
Kjer, Ernst Hans (1933)	148 ⁵ / ₆	Haud ill. 1.	Pedersen, Daniel (1932)	148 ⁵ / ₆	Haud ill. 1.
Kreutzfeldt, Preben (1933).....	203 ¹ / ₃	Laud.	Pedersen, Kirsten Marie (1930).....	189 ¹ / ₂	Laud.
Krogsbøl, Else, f. Lundin (1931).....	161 ¹ / ₂	Haud ill. 1.	Pedersen, Knud Smed (1932).....	206	Laud.
Kronholm, Andreas Møller (1932).....	193 ² / ₃	Laud.	Philipsen, Sven (1931).	193 ¹ / ₂	Laud.
Kruhøffer, Poul Weber (1933).....	244 ² / ₃	Laud.	Poulsen, Edvard Hjelm (1931).....	177 ² / ₃	Haud ill. 1.
			Poulsen, Jens Kristian (1933).....	173 ¹ / ₃	Haud ill. 1.
			Rasmussen, Kaj Kirk (1932).....	217 ¹ / ₂	Laud.
			Rasmussen, Knud (1933)	186 ¹ / ₃	Haud ill. 1.
			Rasmussen, Knud Andreas (1932).....	216	Laud.

Rosing, Edgar (1931).	158 ² / ₃	Haud ill. 1.	Frantzen, Allan Peter	
Røssell, Jørgen Josef			Engelbrecht (1931) ..	220 ⁵ / ₆ Laud.
(1931)	213 ¹ / ₆	Laud.	Frantzen, Bruno Carl	
Schmidt, Vagn (1933).	196 ¹ / ₃	Laud.	(1933)	252 ⁵ / ₆ Laud.
Simonsen, Hans Oscar			Friese-Christiansen,	
Leo (1932)	201 ² / ₃	Laud.	Svend Aage (1934) ..	209 ¹ / ₃ Laud.
Simonsen, Poul (1931)	173 ¹ / ₃	Haud ill. 1.	Galbo, Hans Holger	
Skaanild, Harry Skaa-			(1934)	217 ¹ / ₃ Laud.
ning Nielsen (1931) ..	177 ¹ / ₆	Haud ill. 1.	Gammeltoft, Henning	
Staub, Jørgen (1932) ..	179	Haud ill. 1.	Ole Christian (1932) ..	213 ¹ / ₂ Laud.
Søndergaard, Maja Kir-			Gamst, Frederik Preben	
sten Juliane, f. Thude			Peter Rosenberg	
(1933)	180 ¹ / ₂	Haud ill. 1.	(1934)	223 ¹ / ₃ Laud.
Søndergaard, Niels Tyge			Gilg, Ejnar Vilhelm	
(1933)	253 ⁵ / ₆	Laud.	(1932)	208 ⁵ / ₆ Laud.
Tarp, Ole (1933)	218 ¹ / ₆	Laud.	Gottlieb, Mogens Emil	
Teilmann, Karl Andreas			(1934)	222 ¹ / ₃ Laud.
(1934)	230 ¹ / ₃	Laud.	Gregersen, Poul Lykke	
Thamsen, Annamari			(1933)	215 ¹ / ₂ Laud.
(1930)	221 ² / ₃	Laud.	Groes-Petersen, Inge	
Thomsen, Francis Ar-			(1928)	137 Haud ill. 1.
tur Henry (1932)	196 ¹ / ₃	Laud.	Gundesen, John Gunde	
Tolstrup, Jørgen			(1934)	181 ¹ / ₃ Haud ill. 1.
(1932)	162 ¹ / ₂	Haud ill. 1.	Hald, Dagmar (1932) ..	182 ¹ / ₆ Haud ill. 1.
Trolle, Elli Margrethe			Hansen, Ejvin Axel	
Dahlen, f. Andersen			(1934)	236 ² / ₃ Laud.
(1933)	214 ¹ / ₂	Laud.	Heide, Borge Henrik	
Uhrbrand, Lisbet (1932)	206 ¹ / ₆	Laud.	Alfred (1933)	192 ¹ / ₂ Laud.
Warberg, Torkild (1933)	197 ¹ / ₆	Laud.	Henriksen, Erik Skjold-	
Verdieh, Hendrik Chri-			borg (1934)	234 ² / ₃ Laud.
stian (1933)	201 ¹ / ₂	Laud.	Hoffmann, Sven (1932)	216 ¹ / ₆ Laud.
Wiingaard, Palle (1933)	245 ⁵ / ₆	Laud.	Holm-Pedersen, Jens	
Vinten-Johansen, An-			Erik (1932)	204 ¹ / ₃ Laud.
ders (1927)	171 ¹ / ₃	Haud ill. 1.	Holmen, Charles Vil-	
			helm Obel (1934) ..	235 ² / ₃ Laud.
			Høyer, Inger (1932) ..	206 ² / ₃ Laud.
			Ibsen, Harry Arne (1934)	236 ¹ / ₆ Laud.
			Ingerslev, Hans Peter	
			Heiberg (1934)	241 ² / ₃ Laud.
			Jacobsen, Petrea Jen-	
			sen Hyldelund (1932)	169 ¹ / ₆ Haud ill. 1.
			Jalmer, Ella Ingeborg	
			Jørgine Tabbert	
			(1933)	194 ¹ / ₃ Laud.
			Jark, Boje Christian	
			Hasse (1934)	218 ¹ / ₃ Laud.
			Jensen, Torben Seear	
			(1934)	214 ¹ / ₃ Laud.
			Johnsen, Steen (1934).	210 ¹ / ₂ Laud.
			Jordal, Bjarne Henning	
			(1933)	235 ¹ / ₆ Laud.
			Kaldan, Jarl Eirikur	
			(1932)	201 ¹ / ₃ Laud.
			Keiding, Karl Kristian	
			(1934)	248 ¹ / ₃ Laud.
			Kiil-Nielsen, Kristian	
			(1934)	189 ¹ / ₆ Laud.
			Knudsen, Else Hedvig	
			(1934)	241 Laud.
			Knudsen, Erik Johan-	
			nes Wilhelm (1934) ..	187 ¹ / ₆ Haud ill. 1.
			Knudsen, Hother Lund	
			(1934)	182 ⁵ / ₆ Haud ill. 1.
			Kramp, Jørgen Lasse-	
			nus (1934)	244 ⁵ / ₆ Laud.
			Krogsgaard, Roland	
			Osvald (1928)	175 ⁵ / ₆ Haud ill. 1.
- Sommeren 1941.*
Albeck, Wilhelm (1931)	137 ¹ / ₆	Haud ill. 1.	
Andersen, Axel Sawman			
(1932)	164 ² / ₃	Haud ill. 1.	
Andersen, Vera Mar-			
grete (1934)	216 ¹ / ₆	Laud.	
Axø, Andreas Kjærulf			
(1927)	147 ¹ / ₆	Haud ill. 1.	
Baagøe, Thorkild Chri-			
stian Johannes (1920)	148 ² / ₃	Haud ill. 1.	
Bang, Jørgen Bernhard			
(1934)	199 ⁵ / ₆	Laud.	
Baylund, Geert Roger			
(1934)	223 ¹ / ₂	Laud.	
Bentzen, Axel Jørgen			
(1934)	225 ¹ / ₆	Laud.	
Bohn, Carl Lauritz Se-			
hestedt (1934)	260 ¹ / ₆	Laud.	
Borch, Willy Tage (1931)	153 ¹ / ₂	Haud ill. 1.	
Bork, Arne (1931)	145 ¹ / ₆	Haud ill. 1.	
Brinkov, Else Mar-			
grethe (1931)	155 ² / ₃	Haud ill. 1.	
Christensen, Jørgen Fal-			
kanberg (1933)	202 ² / ₃	Laud.	
Dahl, Sanna (1934)	192	Laud.	
Dickmeiss, Gustav			
(1934)	253 ⁵ / ₆	Laud.	
Felding, Mogens (1933)	195 ⁵ / ₆	Laud.	
Frandsen, Emil (1933)	238	Laud.	
Frandsen, Sven Ebbe			
Tage (1934)	255 ¹ / ₃	Laud.	

Kronholm, Mogens Alfred (1933).....	167 ¹ / ₂	Haud ill. 1.	Poulsen, Dorus Thue (1933).....	223 ¹ / ₃	Laud.
Langballe, Mogens Marquard (1932).....	206 ⁵ / ₆	Laud.	Poulsen, Erik Marius (1934).....	179 ² / ₃	Haud ill. 1.
Larsen, Aage Walther (1934).....	184 ¹ / ₆	Haud ill. 1.	Poulsen-Hansen, Alfred Gerhardt (1933)....	154 ² / ₃	Haud ill. 1.
Larsen, Jacob Finn (1932).....	188 ¹ / ₆	Haud ill. 1.	Qvist, Bjarne (1934)..	239 ¹ / ₃	Laud.
Laursen, f. Birkholm-Clausen, Margrete (1932).....	178 ² / ₃	Haud ill. 1.	Rasmussen, Holger Frederik Borum (1933).	215 ¹ / ₂	Laud.
Lenz, Ole Peter Siegfried (1933).....	202 ¹ / ₆	Laud.	Rasmussen, Meta Kartrine (1931).....	175 ¹ / ₆	Haud ill. 1.
Lerche, Sven Aage (1929).....	201 ¹ / ₂	Laud.	Rasmussen, Mogens Vilhelm Jørgen (1934)..	236 ⁵ / ₆	Laud.
Linnet, Kristian August (1934).....	226 ¹ / ₃	Laud.	Reiter, Alfred Aage Emil Haycham (1929)	165	Haud ill. 1.
Lisager, Henning (1934)	204 ¹ / ₃	Laud.	Risfeldt-Pedersen, 'Ove Hermann (1934)....	221 ² / ₃	Laud.
Louw, Asger Wilfred (1934).....	235 ² / ₃	Laud.	Schmidt-Olsen, Knud Kruse (1931).....	185 ¹ / ₆	Haud ill. 1.
Lunn, Asger (1933)...	212	Laud.	Schourup, Kay (1934).	244 ¹ / ₃	Laud.
Løvgreen, Agnethe (1932).....	179 ² / ₃	Haud ill. 1.	Schulze, Arvid (1932).	170 ¹ / ₃	Haud ill. 1.
Madvig, Elise Margrethe, f. Bendixsen (1930).....	152 ² / ₃	Haud ill. 1.	Secher, Erik (1934)...	189 ⁵ / ₆	Laud.
Mahler, Johannes Ernst Mads (1933).....	184	Haud ill. 1.	Selmar, Emil Christian (1935).....	197 ¹ / ₂	Laud.
Manicus-Hansen, Erik (1934).....	188 ¹ / ₆	Haud ill. 1.	Siim, Jørgen Christian (1934).....	269 ⁵ / ₆	Laud. et quidem egregie
Marnier, Børge (1934)..	219	Laud.	Sjelborg, Carl Johannes Wendel (1933).....	220 ⁵ / ₆	Laud.
Mellerup, Ellen To (1932).....	192 ¹ / ₆	Laud.	Sjontoft, Finn (1933).	224 ¹ / ₃	Laud.
Munch-Petersen, Sven (1929).....	228 ¹ / ₆	Laud.	Skouby, Arne Peder (1934).....	248 ⁵ / ₆	Laud.
Møller, Poul Erik (1934)	243 ⁵ / ₆	Laud.	Steinø, Knud Gunnar (1934).....	202 ¹ / ₃	Laud.
Nielsen, Eivind Betz Rubek (1934).....	217 ¹ / ₃	Laud.	Stokholm, Sejer (1934)	197 ¹ / ₂	Laud.
Nielsen, Ejner Emil (1929).....	142 ⁵ / ₆	Haud ill. 1.	Svendsen, Agner (1933)	229	Laud.
Nielsen, Ellen Margrethe (1933).....	244 ¹ / ₂	Laud.	Særmark, Henriette Marie Hertel (1933).	175 ¹ / ₂	Haud ill. 1.
Nielsen, Knud Valdemar Henrik (1932)..	206 ¹ / ₃	Laud.	Teilmann, Torkild (1933)	122 ⁵ / ₆	Haud ill. 1.
Nielsen, Lilly Becher (1933).....	211 ² / ₃	Laud.	Thomsen, Bjørn Baastrup (1934).....	211 ¹ / ₂	Laud.
Nielsen, Vagn Preben (1934).....	229 ¹ / ₆	Laud.	Thomsen, Gregers Segelecke (1934).....	231 ² / ₃	Laud.
Paludan, Knud John (1927).....	197 ¹ / ₃	Laud.	Thygesen, Karl Kristian (1934).....	149 ¹ / ₂	Haud ill. 1.
Pedersen, Karen (1931)	116 ¹ / ₃	Haud ill. 2.	Thøgersen, Gunver (1934).....	196 ² / ₃	Laud.
Pedersen, Rigmor (1934)	171 ² / ₃	Haud ill. 1.	Tudvad, Folke Pedersen (1934).....	210 ¹ / ₂	Laud.
Petersen, Otto Villiam Borg (1934).....	195 ¹ / ₂	Laud.	Wamberg, Erik (1934)	225 ¹ / ₆	Laud.
Pontoppidan, Morten (1934).....	174 ¹ / ₆	Haud ill. 1.	Vesterdal, f. Birkmose, Elise (1934).....	234 ² / ₃	Laud.
			Vesterdal, Jørgen (1934)	246	Laud.
			Westh, Niels Jespersen (1934).....	204 ⁵ / ₆	Laud.
			Vogel, Johan (1934) ..	202 ¹ / ₃	Laud.

Skriftlige Opgaver.

Vinteren 1940—41.

1) Medicin: Ved hvilke sygelige Tilstande optræder der Takykardi? Giv en Fremstilling af Differentialdiagnosen og af Behandlingen af de Hjertesygdomme, der giver Anledning til Takykardi. Sygeeksamen for een Kandidat: Hvorledes er Ætiologien og Patogenesen af Ascites? Hvorledes diagnosticeres og behandles Asciten? 2) Kirurgi: Hvilke Sygdomme og Læsioner vanskeliggør

eller hindrer Vandladningen? Hvorledes stilles Differentialdiagnosen mellem de forskellige Sygdomme? Hvordan behandles akut Urinretention? Sygeeksamen for een Kandidat: Giv en Oversigt over de Sygdomme indenfor Over- og Underextremitet, til Grund for hvilke der ligger eller menes at ligge en aseptisk Knoglenekrose. Hvilke Fællestræk frembyder disse Sygdomme klinisk, røntgenologisk og terapeutisk? Efter hvilke Principer behandles de? 3) Hygiejne; 1. Hvilken Rolle spiller Kvægtuberkulose for Tuberkulose hos Mennesker, og hvorledes bekæmpes Kvægtuberkulose her i Landet? 2. Hvorledes er Tilsynet med de sundhedsmæssige Forhold i industrielle Virksomheder og med Arbejdernes Sundhedstilstand ordnet her i Landet? 3. Hvad forstaas ved Dødelighed, og hvorledes varierer Dødeligheden med Alderen? Hvad forstaas ved en Overlevelsestavle? 4. Hvilke Regler gælder i Danmark for Lægers Anmeldelser af Tilfælde af akute Infektionssygdomme?

Sommeren 1941.

1) Medicin: Hvilke sygelige Tilstande kan betinge Vædskeansamling i Pleura? Hvorledes er Patogenesen i de forskellige Tilfælde? Hvorledes erkendes Tilstedeværelsen og Naturen af en saadan Vædskeansamling? Hvilke er Indikationerne for den terapeutiske Udtømmelse af Pleuravædske? 2) Kirurgi: De ikke tuberculøse Salpingiters Aarsager, Forløb og Behandling. 3) Almindelig Patologi: Hvad forstaar man ved aktiv Immunisering? Nævn nogle Eksempler paa Vacciner af forskellig Art (modificerede Bakterier, Toxin-Anatoxin). Nævn nogle Eksempler paa biologiske Prøver, ved Hjælp af hvilke man kan bedømme, om Vaccinationen af Mennesker har virket. 4) Hygiejne: 1. Hvad forstaas ved Sundhedsplejersker for Børn under et Aar, og hvilke Opgaver har disse Sundhedsplejersker? 2. Hvilken Indflydelse har man tilskrevet Ernæringen paa Organismens Resistens mod Infektioner, særlig mod Tuberkulose? 3. Hvorledes indvindes Drikkevand af Grundvand her i Landet, og hvorledes modvirkes sundhedsfarlig Risiko fra saadant Grundvand? 4. Hvilke er de vigtigste Metoder til Alkoholismens Bekæmpelse? Sygeeksamen for een Kandidat: 1. Hvilke sociale Faktorer har Indflydelse paa Tuberculosisens Udbredelse? 2. Hvad forstaas ved Skolebespisning? Hvad er Skolebespisningens Formaal og hygiejniske Betydning? 3. Gennem hvilke Paavirkninger har Boligen Indflydelse paa Varmeafgiften fra Beboernes Legemer? 4. Hvad forstaas ved en Sundhedskommission, og hvilke Opgaver har Sundhedskommissionerne her i Danmark?

8. Embedslægeeksamen.

I Foraaret 1941 afholdtes ingen Embedslægeeksamen.

9. Skoleembedseksamen.

a. Ved det filosofiske Fakultet.

Vinteren 1940—41:	Der indstillede sig	14,	13	fuldendte Eksamen.
Sommeren 1941:	— — —	8,	7	— —
		<hr/>		
Ialt indstillede sig		22,	20	fuldendte Eksamen.

Af disse fik 1 Første Karakter med Udmærkelse, 15 Første Karakter og 4 Anden Karakter.

Til Tillægsfag indstillede sig Vinteren 1940—41 1, som bestod og Sommeren 1941 2, hvoraf 1 bestod.

<i>Vinteren 1940—41.</i>		<i>Tillægsgag:</i>	
Elkjær, Niels Sten (1933) Hovedfag: Dansk. Bifag: Tysk, Latin.....	212 Første	Gettrup, Kamma Elisabeth (1923, Cand. mag. Vinteren 1930—31) Tysk.....	36
Elkjær, Poul Jensen (1933) Hovedfag: Dansk. Bifag: Engelsk, Latin.....	176 Første		Bestaaet
Haahr, Carl Adolf (1933) Hovedfag: Musik. Bifag: Dansk, Engelsk.....	155 Anden	<i>Sommeren 1941.</i>	
Haarløv, Henrik (1933) Hovedfag: Klassisk Filologi. Bifag: Fransk.....	184 Første	Christensen, Sigurd (1934) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Tysk, Dansk.....	196 Første
Jakobsen, Otto Bondergaard (1933) Hovedfag: Historie. Bifag: Dansk, Tysk.....	156 Anden	Hansen, Asger Rosenstand (1934) Hovedfag: Fransk. Bifag: Tysk, Latin.....	189 Første
Jensen, Gunver Hasseriis (1935) Hovedfag: Musik. Bifag: Dansk, Engelsk.....	184 Første	Hansen, Maria, f. Grandt (1934) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Tysk, Gymnastik.....	204 Første
Jensen, Svend Erik (1933) Hovedfag: Historie. Bifag: Tysk, Fransk.....	173 Første	Jensen, Hans Otto (1934) Hovedfag: Historie. Bifag: Geografi, Dansk.....	234 Første m. Udm.
Johansen, Sejer Nørgaard (1933) Hovedfag: Tysk. Bifag: Fransk, Dansk.....	174 Første	Kilsgaard, Christen Richardt (1933) Hovedfag: Engelsk. Bifag: Dansk, Gymnastik..	147 Anden
Jørgensen, Henrik Hertig (1933) Hovedfag: Tysk. Bifag: Latin, Græsk Kultur.....	216 Første	Sachse, Robert Walter Ludvig (1934) Hovedfag: Dansk. Bifag: Engelsk, Latin.....	145 Anden
Jørgensen, Johan Detlef (1933) Hovedfag: Dansk. Bifag: Tysk, Historie.....	187 Første	Strack, Erik Børge (1934) Hovedfag: Fransk, Bifag: Engelsk, Dansk.....	175 Første
Jørgensen, Torsten (1933) Hovedfag: Musik. Bifag: Dansk, Tysk.....	202 Første	<i>Tillægsgag:</i>	
Nielsen, Frederik (1934) Hovedfag: Dansk. Bifag: Tysk, Engelsk.....	203 Første	Rasmussen, Else (1928, Cand. mag. Vinteren 1936—37) Gymnastik.....	53
Palsbo, Torben (1933) Hovedfag: Tysk. Bifag: Dansk, Fransk.....	196 Første		Bestaaet

Skriftlige Opgaver.

Vinteren 1940—41.

*Dansk.*Som *Hovedfag*:

1) Nedenstaaende Tekststykke (ulæst) oversættes og kommenteres.

Wars hærræ ængæl toc thæt brøth oc wigthæ thæt oc brøt thæt oc gaf hænnæ at ætæ udøthælic brøth. Fyr æn sancta Cristina toc thæt brøth, tha bath hun til war hærræ oc callæth a fathær oc sun oc thæn hælugh and oc sogthæ: Hærræ guth war fathær, oc thackær thic, at thu lost mic wæra wærthugh at takæ udøthælict brøth . . . ac thackæ thic, ac bith thæc at thu tac min sial oc lat mic ændæ min strith.

2) Engelske og amerikanske Paavirkninger og Impulser i dansk Litteratur fra o. 1870 til o. 1900.

Forprøve.

1) For 2 Kandidater: Nedenstaaende Tekst (læst) oversættes. De kursiverede Ord kommenteres:

Ok er Oddr var búinn, leiða menn hann til skips ok leiddi Óspakr hann í lengra lagi, því at hann átti mart at tala við Odd, ok er þeir áttu skamt til skips, þá mælti Oddr: »nú er einn hlutr sá, er óskipaðr er.« »Hvat er þat?»

segir Óspakr. »Ekki er sét fyrir *godorði* mínu, vil ek at þú takir við«. Óspakr segir: »á þessu er engi gegning, ok em ek eigi til þessa færri, ok hefi ek þó meira á hendr tekiz en ek mega vel *valda*. Er þar engi maðr jafnvel til fallinn sem faðir þinn, skilamaðr enn mesti ok forvitri«. Oddr kvez eigi honum *mundu* í hendr selja — »ok vil ek, at þú takir við«. Óspakr ferr undan. Oddr segir nú *á reiði sína*, ef hann tekr eigi við *godorðinu*, ok svá var. Ferr Oddr nú útan ok greiðiz vel hans ferð. Ferr Óspakr nú heim. *Tiðræt* var um þetta, þykkir Oddr mikit vald þessum manni í hendr hafa fengit. Óspakr ríðr til þings um sumarit ok tekz honum liðmannliga til þess, leysti þat allt vel af hendi, er hann skylda lög til, ok ríðr af þingi við sœmd nokkura. Hann helt kappsamliga þingmenn sína ok lét ekki mál þeira fyrir borð bera; hann var góðr við alla nábúa sína. Ekki þykkir nú með minni sœmd búit en áðr, enda skorti eigi umsýslu, ok fór ráðit fram ríkuliga. Líðr nú á sumarit ok helgar hann *leiðir* ok kann þat vel, ok er haustar, ferr hann á fjall, ok urðu *heimtur* góðar, ok missir hann einskis sauðar, hvárki fyrir sína hönnd né Odds.

For 2 Kandidater: Nedenstaaende Tekst (læst) oversættes. De kursiverede Ord kommenteres:

Þat var siðvenja þeira Gunnars ok Njáls, at sinn vetr *þá* hvárr heimboð at öðrum fyrir vináttu sakir.

Þá átti Gunnarr at þiggja vetrgríð at Njáli, ok fóru þau Hallgerðr til Bergþórshváls. Þá váru þau Helgi eigi heima.

Njáll tók við Gunnari vel, ok þá er þau höfðu þar veit nokkura hrið, kom Helgi heim ok Þórhalla, kona hans.

Þá gekk Bergþóra at pallinum ok Þórhalla með henni, ok mælti Bergþóra til Hallgerðar: »Þú skalt þoka fyrir konu þessi.«

Hon mælti: »Hvergi mun ek þoka, því at engi hornkerling vil ek vera.«

»Ek skal hér ráða,« sagði Bergþóra. Síðan settiz Þórhalla niðr.

Bergþóra gekk at borðinu með laugar. Hallgerð tók hönndina Bergþóru ok mælti: »Ekki er kosta munr með ykk Njáli: þú hefir *kartnagl* á hverjum fingri, en hann er skegglauss.«

»Satt er þat,« sagði Bergþóra, »en *hvarlki okkart* gefr þat öðru at sök; en eigi var skegglauss Þorvaldr, búandi þinn, ok *rétt* þú honum þó bana.«

»Fyrir lítit komr mér,« segir Hallgerðr, »at eiga þann mann, er vaskastr er á Íslandi, ef þú hefnir eigi *þessa*, Gunnarr!«

Hann spratt upp ok *steig* fram yfir borðit ok mælti: »Heim mun ek fara, ok er þat makligast, at þú sennir við heimamenn þína, en eigi í annarra manna hóbýlum, enda á ek Njáli marga sœmð at launa, ok mun ek ekki vera eggjarnarfífl þitt.«

Síðan fóru þau heim.

»Mun þú þat, Bergþóra! sagði Hallgerðr, at vit skulum eigi skilðar.«

Bergþóra sagði, at ekki skyldi hennar hlutr batna við þat.

Gunnarr lagði ekki til ok fór heim til Hlíðarenda ok var heima allan vetrinn. Líðr nú á sumarit ok til alþingis.

2)

1. Bilabiale og labiodentale Spiranter og Nasaler i Dansk.

2. Transskription:

Han havde baade før og navnlig nu tænkt meget over Ægteskabet. Det havde ganske utvivlsomt Fordele, det gav Fasthed, Soliditet, yderligere Adgang til Selskabet. Den Mand, som kunde sige »min Kone« om et smukt draperet Væsen, var ikke længere tvivlsom som Ungkarlen er det, han var i ordnede Forhold, nød Tillid, han var traadt ind i den verdensomspændende Ring af Mænd, der styrer og ordner Kloden.

3) For 1 Kandidat: Alvilda Müffelmann-Digtene i Chr. Winthers »Nogle Digte« (1835).

For 1 Kandidat: Den dramatiske Komposition i Henrik Ibsens »Samfundets Støtter«.

For 1 Kandidat: De to mandlige Hovedpersoner i Herman Bangs »Ved Vejen«.

For 1 Kandidat: Forholdet mellem Fader og Søn som Motiv i Jakob Knudsens »Et Gjensyn« og Ibsens »Kongsemnerne«.

Som *Bifag*:

1) Berøringer mellem Adjektiver og Adverbier i Nydansk, specielt med Hensyn til Form og Brug.

Redegørelse for følgende Ord med Hensyn til deres Brug som Adjektiver, resp. Adverbier: bedre, best, længer(e), længst, mer(e), højest, højst, lid(e)t, vel, ilde, nok, knap, nær, sjælden, nylig, temmelig, tilnærmelsesvis, særdeles.

2) Danske nationale Sange i det 19. Aarhundrede.

Engelsk.

Som *Hovedfag*:

1) Nedenstaaende oversættes til Dansk.

Der gives paa Engelsk en kort Analyse af de mest betydningsfulde engelske Versemaal.

So oft as I this history record,
My heart doth melt with meere compassion,
To thinke how causelesse, of her owne accord,
This gentle Damzell, whom I write upon,
Should plunged be in such affliction
Without all hope of comfort or reliefe;
That sure, I weene, the hardest hart of stone
Would hardly finde to aggravate her grieffe;
For misery craves rather mercy then reprieffe.

But that accursed Hag, her hostesse late,
Had so enranckled her malitious hart,
That she desyrd th'abridgement of her fate,
Or long enlargement of her painefull smart.
Now when the Beast, which by her wicked art
Late foorth she sent, she backe retourning spyde
Tyde with her golden girdle; it a part
Of her rich spoyles whom he had earst destroyd
She weend, and wondrous gladnes to her hart applyde.

And, with it ronning hast'ly to her sonne,
Thought with that sight him much to have reliv'd
Who, thereby deeming sure the thing as donne,
His former grieffe with furie fresh reviv'd
Much more then earst, and would have algates riv'd
The hart out of his brest: for sith her dedd
He surely dempt, himselfe he thought depriv'd
Quite of all hope wherewith he long had fedd
His foolish malady, and long time had misledd.

With thought whereof exceeding mad he grew,
And in his rage his mother would have slaine,
Had she not fled into a secret mew,
Where she was wont her Sprighes to entertaine,

The maisters of her art: there was she faine
 To call them all in order to her ayde,
 And them conjure, upon eternall paine,
 To counsell her, so carefully dismayd,
 How she might heale her sonne whose senses were decayd.

By their advice, and her own wicked wit,
 She there deviz'd a wondrous worke to frame . . .

The substance, whereof she the body made,
 Was purest snow in massy mould congeald,
 Which she had gathered in a shady glade
 Of the Riphœan hils, to her reveald
 By errant Sprights, but from all men conceald:
 The same she tempred with fine Mercury
 And virgin wax that never yet was seald,
 And mingled them with perfect vermily;
 That like a lively sanguine it secund to the eye

Instead of eyes two burning lampes she set
 In silver sockets, shyning like the skyes,
 And a quicke moving Spirit did arret
 To stirre and roll them like to womens eyes:
 Instead of yellow lockes she did devyse
 With golden wyre to weave her curled head;
 Yet golden wyre was not so yellow thryse
 As Florimells fayre heare: and, in the stead
 Of life, she put a Spright to rule the carcas dead;

A wicked Spright, yfraught with fawning guyle
 And fayre resemblance above all the rest,
 Which with the Prince of Darkenes fell somewhyle
 From heavens blis and everlasting rest:
 Him needed not instruct which way were best
 Him selfe to fashion likest Florimell,
 Ne how to speake, ne how to use his gest;
 For he in counterfesaunce did excell,
 And he in counterfesaunce did excell,
 And all the wyles of wemens wits knew passing well.

2) Nedenstaaende oversættes til Engelsk.

Han stod paa de brede lave Trin, der førte op til Indgangsdøren, og soled sig i Lyset fra den klare, temmelig kølige Efteraarshimmel. Buksebenene, der stak frem under hans velsyede Overfrakke, var af første Klasses Stof, hans brune Sko var nypudsede; hans Filthat sad ganske lidt paa skraa. Han havde gule Handsker paa, for han foretrak at køre selv fremfor at maatte deltage i den Konversation, der vilde blive ført paa Vejen til Hotellet i Folkestone. Cigaren hang stadig i Munden paa ham, parat til at blive kastet væk, saa snart Damerne viste sig.

Damerne!

Han havde inviteret sin Kone paa Weekend i Folkestone, da han kom hjem fra Wien og Paris og andre Steder, hvor Forretninger — og maaske ogsaa Fornøjelser, men det talte han ikke om — havde ført ham rundt de sidste tre Uger. Han havde inviteret sin Kone, og selvfølgelig ogsaa Pige-børnene.

Hans Kone havde foreslaaet, at de skulde tage Præstens Søster med, saa nu befandt hun sig ogsaa i Huset bag ved ham, i Færd med, paa en noget forvirret Maade, at fuldende sine Forberedelser til Turen. Hun var ankommet med en Lærredskuffert for en halv Time siden, og han havde hilst hende med Elskværdighed, men alligevel med den private Rædsel, som en vis Type uhjælpelig pletfri Kvinder indgød ham.

En god Cigar. Damerne vilde sikkert blive siddende over deres Morgente lidt endnu. Der var Masser af Tid. Deres Plan gik bare ud paa at naa Hotellet i god Tid til Middag.

Han vilde give dem Champagne.

Den store lukkede Bil rullede lydløst op foran Trappen. Atkinson, den fuldendte Chauffør, der ogsaa kendte ham i andre Skikkelser og ikke sagde noget, havde ordnet Bagagen. Det hele ventede kun paa Damerne.

Der var en smuk Have omkring Huset, den smukkeste i hele denne velhavende Villaførstad. Den strakte sig i Terrasser ned mod de to haarde røde Tennibaner, og fra Haven havde man Udsigt ud over det bølgende, venligt blide Landskab. Ja, et vidunderligt Hjem, et Hjem som ingen kunde opgive uden et Stik i Hjertet.

Hans Kone var meget stolt af deres Hjem. Hun sagde det aldrig, men selvfølgelig vidste han det alligevel.

3) Kasusformer og Kasusbrug paa Middelengelsk.

4) Med støtte af nedenstaaende prøver fra Addison, Lamb, de Quincey og Macaulay (som ikke skal oversættes) gives paa engelsk en skildring af det engelske essays udvikling fra dets første begyndelse til vore dage, med særligt henblik paa, hvorledes det afspejler de vekslende litterære skoler. Skildringen skal ikke indskrænkes til de her citerede Forfattere.

I am always very well pleased with a country Sunday, and think, if keeping holy the seventh day were only a human institution, it would be the best method that could have been thought of for the polishing and civilising of mankind. It is certain the country people would soon degenerate into a kind of savages and barbarians, were there not such frequent returns of a stated time in which the whole village meet together with their best faces, and in their cleanliest habits, to converse with one another upon indifferent subjects, hear their duties explained to them, and join together in adoration of the Supreme Being. Sunday clears away the rust of the whole week, not only as it refreshes in their minds the notions of religion, but as it puts both the sexes upon appearing in their most agreeable forms, and exerting all such qualities as are apt to give them a figure in the eye of the village.

I was born, and passed the first seven years of my life, in the Temple. Its church, its halls, its gardens, its fountain, its river, I had almost said—for in those young years, what was this king of rivers to me but a stream that watered our pleasant places?—these are of my oldest recollections.

Indeed, it is the most elegant spot in the metropolis. What a transition for a countryman visiting London for the first time—the passing from the crowded Strand or Fleet-street, by unexpected avenues, into its magnificent ample squares, its classic green recesses!

A man would give something to have been born in such places. What a collegiate aspect has that fine Elizabethan hall, where the fountain plays, which I have made to rise and fall, how many times! to the astoundment of the young urchins, my contemporaries, who, not being able to guess at its recondite machinery, were almost tempted to hail the wondrous work as magic! What an antique air had the now almost effaced sun-dials, with their moral inscriptions, seeming coevals with that Time which they measured, and to take their revelations of its flight immediately from heaven, holding correspondence with the fountain of light! How would the dark line steal

imperceptibly on, watched by the eye of childhood, eager to detect its movement, never caught, nice as an evanescent cloud, or the first arrest of sleep!

Sweet funeral bells from some incalculable distance, wailing over the dead that die before the dawn, awakened me as I slept in a boat moored to some familiar shore. The morning twilight even then was breaking; and by the dusky revelations which it spread, I saw a girl, adorned with a garland of white roses about her head for some great festival, running along the solitary strand in extremity of haste. Her running was the running of panic; and often she looked back as to some dreadful enemy in the rear. But when I leaped ashore, and followed on her steps to warn her of a peril in front, alas! from me she fled as from another peril, and vainly I shouted to her of quicksands that lay ahead. Faster and faster she ran; round a promontory of rocks she wheeled out of sight; in an instant I also wheeled round it, but only to see the treacherous sands gathering above her head. Already her person was buried; only the fair young head and the diadem of white roses around it were still visible to the pitying heavens; and, last of all, wass visible, one white marble arm. I saw by the early twilight this fair young head, as it was sinking down to darkness—saw this marble arm, as it rose above her head and her treacherous grave, tossing, faltering, rising, clutching, as at some false deceiving hand stretched out from the clouds—saw this marble arm uttering her dying hope, and then uttering her dying despair. The head, the diadem, the arm—these all had sunk; at last over these also the cruel quicksand had closed; and no memorial of the fair young girl remained on earth, except my own solitary tears. and the funeral bells from the desert seas, that, rising again more softly, sang a requiem over the grave of the buried child, and over her blighted dawn.

I sat, and wept in secret the tears that men have ever given to the memory of those that died before the dawn, and by the treachery of earth, our mother. But suddenly the tears and funeral bells were hushed by a shout as of many nations, and by a roar from some great king's artillery, advancing rapidly along the valleys, and heard afar by echoes from the mountains. "Hush!" I said, as I bent my ear earthwards to listen—"hush!—this either is the very anarchy of strife, or else"—and then I listened more profoundly, and whispered as I raised my head—"or else, oh heavens! it is victory that is final, victory that swallows up all strife."

The advocates of Charles, like the advocates of other malefactors against whom overwhelming evidence is produced, generally decline all controversy about the facts, and content themselves with calling testimony to character. He had so many private virtues! And had James the Second no private virtues? Was Oliver Cromwell, his bitterest enemies themselves being judges, destitute of private virtues? And what, after all, are the virtues ascribed to Charles? A religious zeal, not more sincere than that of his son, and fully as weak and narrow-minded, and a few of the ordinary household decencies which half the tombstones in England claim for those who lie beneath them. A good father! A good husband! Ample apologies indeed for fifteen years of persecution, tyranny, and falsehood!

We charge him with having broken his coronation oath; and we are told that he kept his marriage vow! We accuse him of having given up his people to the merciless inflictions of the most hot-headed and hard-hearted of prelates; and the defence is, that he took his little son on his knee and kissed him! We censure him for having violated the articles of the Petition of Right, after having, for good and valuable consideration, promised to observe them; and we are informed that he was accustomed to hear prayers at six o'clock in the morning! It is to such considerations as these, together with his Vandyck dress, his handsome face, and his peaked beard, that he owes, we verily believe, most of his popularity with the present generation.

Forprøve.

1) Nedenstaaende oversættes til Dansk, og der gives et Skema for de uregelmæssige (stærke) Verber paa Oldengelsk.

þæt Estland is swyðe mycel; ond þær bið swyðe manig burh, ond on ælcere byrig bið cyning; ond þær bið swyðe mycel hunig ond fiscnað. Ond se cyning ond þā ricostan men drincað mýran meole, ond þā unspēdigan ond þa þeowan drincað medo. þær bið swyðe mycel gewinn betwēonan him. Ond ne bið ðær nāenig ealo gebrowen mid Estum, ac ðær bið medo genōh. Ond þær is mid Estum ðēaw, þonne þær bið man dēad, þæt hē lið inne unforbærned mid his mægum ond frēondum mōnað, ge hvīlum twēgen; ond þā hēahðungene men swā micle leng swā hī māran spēda habbað, hvīlum healf gēar, þæt hī bēoð unforbærned.

2) Nedenstaaende oversættes til Engelsk. De første 100 Ord transkriberes fonetisk.

Jeg havde ikke set meget til min Fader i over fem Aar, og det var en mærkelig Oplevelse nu at bo sammen med ham paa lige Fod. Da jeg var Dreng havde jeg syntes, at han var en uhyre høj Mand, og nu opdagede jeg til min Forbavselse, at han var omtrent paa Størrelse med mig selv. Vi blev hurtigt gode Venner. Den lille Villa, som han boede i efter at han var blevet Enkemand, var endnu mere snavset og uordentlig, end jeg huskede det i min Moders Tid, men han gjorde sig det bekvemt trods alt. Han lavede god Mad — bedre end min Moder havde gjort — og jeg hjalp ham med at vadske op. Rengøring og den Slags voldte os ikke megen Besvær. Han var blevet temmelig svær og skaldet, men hans blaa Øjne var stadig ungdommelige.

I Butikken kom der ikke mange Kunder. Det eneste han solgte noget videre af, var Kricketbolde, og dem var der næsten ingen der købte undtagen om Lørdagen. Resten af Ugen plejede han at laase Butiksdøren, hver Gang han fik Lyst til at gaa en Tur.

Om Søndagen tog vi med Toget ud paa Landet og gik lange Fodture. Han holdt mest af Egnen omkring Penshurst, hvor han havde været Gartner som ung, rimeligvis den lykkeligste Tid i hans Liv. Naar vi havde gaaet i tre-fire Timer, holdt vi i Reglen Hvil i en Kro, og kom først hjem sent ud paa Aftenen.

3) English Law and Law Courts.

Som *Bifag*:

1) Nedenstaaende oversættes til Dansk, og den første Stanza transkriberes fonetisk.

Bion og Sebaste: de to Hovedpersoner i Digtet.

Passion no more in these last days requires
The old stock-rant of vows and darts and fires;
We quit the frantic stage and turn to see
A finer art, a tenderer mimicry,
But find, as through this subtler world we rove,
That, tho' a sworn Carthusian, love is Love.

Hear, in a house of peaceful days and nights,
Full of sequestered virtues, cold delights,
How two young souls could, unsuspected, fashion
A long-drawn elfin tragedy of passion.
No vows were made, no sealed springs were broken,
No kiss was given, no word of love was spoken;
Among calm faces clustered round the fire,
These two played out their drama of desire.

Who knows what unseen prompter pulled the strings?
 What curtain sank and wrapped them round with wings?
 Not Bion, not Sebaste! Yet they know
 A wild wind drove their spirits to and fro,
 Swept by,—and left them, when it passed away,
 Two weary actors in a finished play.

Heaven, air, and earth, spectators nothing loth,
 Hung at their lips, surmised, and watched them both;
 What did the March gray sky divine at length
 In that sparse wood where the wind spent its strength?
 Each twig of ash, contorted, tipped with black,
 Whipped Bion on, and strained him at the rack;
 Each primrose, darting from the arms of Death,
 Dazzled Sebaste, caught her panting breath;
 He plucked a flower, and with a masking jest
 Craved leave to lay it on her silken breast;
 She laughed, but though they both dissembled well,
 One act was over, and the curtain fell.

Now thro' that noiseless house by day and night
 The keen electric storm rose to its height.
 What beating hearts, what dewy-glistening eyes,
 What breathless questions, what demure replies!
 The scented twirls of wood-smoke, thin and blue,
 Straight to their inmost souls like incense flew;
 When the logs fell, they started as from sleep,
 Watched o'er the hearth the smouldering ruin creep,
 Stole glances, met in lightning, sped apart,—
 Each sitting languid with a throbbing heart.

So runs another act; next morning, see
 Another actor, and their parts are three!
 That blue-gray form! that rich and jetty throat!
 Hark! from a russet breast that liquid note!
 How like a flash the redstart's sudden flight
 Darts warm with love across Sebaste's sight!
 How sleek the wings which back discreetly move,—
 Like Bion's thoughts that hover round his love!
 The shapely bird, those thorny boughs between,
 Pours out his song, a god from a machine,
 Folds and unfolds his twinkling tail in sport,
 Twits now a challenge, now a brisk retort,
 And makes the lover-pair so fiercely glad
 That they could die for joy,—they feel so sad.

2) Nedenstaaende oversættes til Engelsk.

Da hun kom ind i Stuen, saa hun straks, at han ikke sov. Han rejste sig hurtigt fra sin Lænestol og modtog hende med et Smil. »Sent paa det som sædvanligt«, sagde han. »Jeg kunde godt lide at faa min Middagsmad inden alt for længe, hvis du ikke har noget imod det«. »Jamen du skal jo ud til Middag; har du glemt det«, svarede hun, lidt irriteret, men med en ganske lille Triumf, fordi hun for engangs Skyld kunde huske bedre end han.

Hans Ansigt blev mørkt. »Ud til Middag? Igen? Lovede du mig ikke forleden at du ikke vilde tage imod en eneste Indbydelse paa mine Vegne uden at spørge mig først? Du ved jo meget godt at jeg har travlt i denne Uge«.

»Jeg har heller ikke taget imod en Indbydelse. Men du fortalte mig forleden, at du skulde til Klubmiddag i Aften«.

»Klubmiddag«, gentog han, og saa lettet ud. »Det er først i Morgen. Du maa have taget fejl af Dagene«.

»Virkelig? Det plejer at være om Torsdagen at du skal til Middag i Klubben«.

»Det har du fuldkommen Ret i; men det er Torsdag i Morgen«.

Hun lo lidt nervøst. »Nej, det er Torsdag i Dag«.

»Sikken en elendig Hukommelse, du har. Kan du ikke engang huske, hvad Dag i Ugen det er?«

»Det er Torsdag i Dag,« gentog hun stædigt, som om det maatte være Torsdag, hvis bare hun sagde det højt nok.

»Hvad er der dog i Vejen? Forstyrrer det dine Planer, at du har taget fejl af Datoen?«

Hendes Planer! Hvad mente han med det Spørgsmaal? Hun begyndte at ryste og greb efter Stoleryggen for at støtte sig.

»Jeg tænkte du maaske havde lovet at komme over til Hendersons for at tale med Fru Henderson om nye Kjoler,« sagde han.

Hun lo, men denne Gang var det af Lettelse. Det var tydeligt, at han ikke nærede nogen Mistanke til hende.

Tysk.

Som *Hovedfag*:

1) A. Goethe, *Faust* 11559—11586.

Ein Sumpf zieht am Gebirge hin,
 Verpestet alles schon Errungene;
 Den faulen Pfuhl auch abzuziehn,
 Das Letzte wär' das Höchsterrungene.
 Eröffn' ich Räume vielen Millionen,
 Nicht sicher zwar, doch tätig-frei zu wohnen.
 Grün das Gefilde, fruchtbar; Mensch und Herde
 Sogleich behaglich auf der neusten Erde,
 Gleich angesiedelt an des Hügels Kraft,
 Den aufgewälzt kühn-emsige Völkerschaft.
 Im Innern hier ein paradiesisch Land,
 Da rase draussen Flut bis auf zum Rand,
 Und wie sie nascht, gewaltsam einzuschiessen,
 Gemeindrang eilt, die Lücke zu verschliessen.
 Ja! diesem Sinne bin ich ganz ergeben,
 Das ist der Weisheit letzter Schluss:
 Nur der verdient sich Freiheit wie das Leben,
 Der täglich sie erobern muss.
 Und so verbringt, umrungen von Gefahr,
 Hier Kindheit, Mann und Greis sein tüchtig Jahr.
 Solch ein Gewimmel möcht' ich sehn,
 Auf freiem Grund mit freiem Volke stehn.
 Zum Augenblicke dürft' ich sagen:
 Verweile doch, du bist so schön!
 Es kann die Spur von meinen Erdetagen
 Nicht in Äonen untergehn. —
 Im Vorgefühl von solchem hohen Glück
 Genieß' ich jetzt den höchsten Augenblick.

B. *Rückert: Reiseziel.*

Nun ist das Leben an seinem Ziel,
 Und ohne Zweck war die Reise.
 O Jüngling, rühre das Saitenspiel,
 Schon morgen wirst du zum Greise.
 Das lecke Schiff und der morsche Kiel
 In Meeren ohne Geleise,
 Der Winde Ball und der Wellen Spiel,
 Unnütz gewirbelt im Kreise.
 So viel gehofft und gewünscht so viel,
 Gestäuscht in jeglicher Weise,
 Hindurch durchs ewige Widerspiel
 Gequält von Glut und von Eise.
 Nun sinkt die Rose auf mattem Stiel,
 Die Blätter fallen vom Reise,
 Nun ist das Leben an seinem Ziel,
 Und ohne Zweck war die Reise.

C. *Richard Dehmel, Wen's trifft.*

Schicksal hämmert mit blinden Schlägen:
 Wachs bleibt Wachs, Gold lässt sich prägen,
 Eisen wird Stahl, Glas zerspringt —
 springt an hundert eiserne Türen,
 keine Klinke will sich rühren,
 die den Scherben Rettung bringt.

Der ønskes:

1. Oversættelse af A 11559—11576.
2. Indholdsanalyse samt sammenlignende Karakteristik af Livsfølelsen i A—B—C.
3. Litteraturhistorisk Belysning.

2) Oversættelse fra Dansk til Tysk.

I Efteraaret 1917, da det danske Erhvervsliv ligesom nu led under en Storkrigs Blokade og var afskaaret fra en lang Række vigtige Raastoftilførsler, nedsatte Industriraadet en Studiekommision, som fik til Opgave at undersøge Mulighederne for en rationel Udnyttelse af Landets egne Raastofkilder. Kommissionens Formand var Ingeniør Alex. Foss, mens Dr. techn. Th. Madsen fungerede som Sekretær.

Et af de første og maaske største Problemer, man stilledes overfor, var den herskende Mangel paa Raajern. Vi fik ganske vist den Gang Tilførsler fra Sverige, men det svenske Raajern lider i de fleste Tilfælde af den »Fejl«, at det er for rent til Støberibrug, idet det har et for lille Fosforindhold, og baade de svenske og danske Støberier havde store Vanskeligheder i den Anledning. Indenfor Industrikredse opstod da den Tanke at oprette et dansk Jernværk, der skulde forarbejde Jern af Landets egen Myremalm, som man fra tidligere Analyser, foretaget af Professor ved Landbohøjskolen Kr. Rørdam, vidste netop indeholdt en betydelig Mængde af Fosfor. Det var Mening, at det projekterede Værk skulde forsyne baade svenske og danske Støberier med Raajern.

Studiekommisionen etablerede derefter et særligt Myremalm-Udvalg, der straks gik i Gang med Arbejdet. Der blev foretaget en Række Undersøgelser af tre kendte Myremalm-Lejer, nemlig i Langstrup Mose ved Fredensborg, Østrupbæk i Nærheden af Viksø Station mellem Roskilde og Frederiksbund og ved Løvskal i Nærheden af Skern. Løvskal-Lejet var langt det rigeste; det var et Areal paa kun 1,6 Hektar, men der konstateredes en Malm mængde

paa ca. 80,000 Tons; og da man regner med, at den danske Myremalm kan give ca. 30 pCt. Raajern, skulde der altsaa fra dette Leje kunne udvindes omtrent 25,000 Tons brugbart Jern. Myremalmet laa her i Lag paa gennemsnitlig 2,12 Meter i Dybden, men ved enkelte Boringer konstateredes der Lag paa indtil 5,12 Meter i Dybden. Langstrup-Lejet var paa 14 Hektar og mentes at rumme Malm nok til ca. 20,000 Tons Jern. Her var Malmlagene tyndere, kun gennemsnitlig 20 Centimeter. Østrupbæk-Lejet, der var paa Størrelse med Løvskaal, indeholdt kun Malm til ca. 1700 Tons Raajern.

I Slutningen af Maj 1918 afgav Malm-Udvalget sin Beretning og anbefalede paa Grundlag af de indhentede Oplysninger Anlæget af et Jernværk i Jylland, idet man konstaterede, at Betingelserne for et saadant var til Stede. Som Brændsel foreslog man at anvende Trækul, som skulde svies i Hedeplantagerne. Eventuelt skulde der benyttes Elektricitet til Opvarmning af Ovnen. Imidlertid kom jo saa Vaabenstilstanden i Efteraaret 1918, og Planerne om det danske Jernværk blev foreløbig opgivet.

Myremalm: Brauneisenerz.

3) Der ønskes:

1. en historisk Fremstilling af, hvorledes de tyske Participier dannes (hvorved navnlig Forholdet mellem Præsens Participium og Infinitiv behandles indgaaende);

dernæst

2. en Fremstilling af den nuværende Brug af Præsens Participium og Perfektum Participium.

Sygeeksamen for 1 Kandidat: Imperativ paa Tysk (Dannelse, Anvendelse i Konkurrence med andre Udtryk, Omskrivning i indirekte Tale).

4) Die Wiederentdeckung der deutschen literarischen Vergangenheit von Goldast bis Wagner.
(Deutsch zu schreiben).

Forprøve.

1) Der udleveres Teksten til »Ludwigslied«.

V. 42—47 oversættes. Hele Ludwigslied refereres kort. Der gives historiske Oplysninger om Indhold og Enkeltheder. Tilsidst behandles Digtets Form og dets literære Værdi.

2) Das erste Buch Samuel. Cap. 19, v. 8—14.

Es erhob sich aber wider ein streit, Vnd Daudid zoch aus, vnd streit wider die Philister, vnd thet eine grosse Schlacht, das sie fur jm flohen. Aber der böse Geist vom HERRN kam vber Saul, vnd er sass in seinem hause, vnd hatte einen Spies in seiner hand, Daudid aber spielet auff den Seiten mit der hand. Vnd Saul trachtet Daudid mit dem Spies an die wand zu spiessen, Er aber reis sich von Saul, vnd der Spies fuhr in die wand, Daudid aber floh, vnd entran die selbige nacht.

Saul sand aber Boten zu Daudids haus, das sie jn bewareten vnd tödteten am morgen. Das verkündigt dem Daudid sein weib Michal, vnd sprach, Wirstu nicht diese nacht deine Seel erretten, so mustu morgen sterben. Da lies jn Michal durchs Fenster ernider das er hin gieng, entfloh vnd entran. Vnd Michal nam ein Bilde, vnd legts ins Bette, vnd leget ein Zigenfell zu seinen heubten, vnd deckts mit Kleidern zu. Da sandte Saul Boten, das sie Daudid holeten. Sie aber sprach, Er ist kranck.

Der ønskes:

1. Oversættelse til Dansk af 1. Afsnit (indtil: die selbige nacht) af ovenstaaende Stykke af Luthers Bibeloversættelse (1545);

2. en Oversigt over de stærke Verbers Tempusbøjning i Luthers Sprog, sammenlignet med Forholdene i Middelhøjtysk og Nyhøjtysk. De i Teksten forekommende Former af stærke Verber anvendes som Eksempler.

3) Nedenstaaende Tekst oversættes til Tysk.

En slavisk Folkebølge skyllede i den ældre Middelalder frem til Ejderen, Elben, Saale-Floden og Böhmerwald og oversvømmede Land, som hidtil havde været Kelternes og Germanernes. Ved de store Vandrings Slutning havde Tyskerne af deres Stammefædres Omraade kun smalle Grænseegne tilbage i Vest, men i senere Aarhundreder drev en ubetvingelig Udvidelsestrang dem atter mod Øst. Helst fulgte de Kyster og Floddale, men Bjærge standsede dem heller ikke. De naaede ogsaa til det af Bjærgkæder beskyttede Böhmen. Krigerske Adelsmænd kom først, naar Bisper, Præster og Munke, som fra deres Klostre spredte tysk Civilisation og tilkaldte tyske Kolonister; flere fulgte; navnlig slog de sig ned i de sparsomt befolkede Egne ved Foden af Grænsebjærgkæderne; maaske traf de ogsaa her Rester af den gamle markomanniske Befolkning; endelig kom tyske Købmænd til de Byer, Handelen skabte; tilsidst, fra det 14. Aarhundrede, fik Böhmen ogsaa tyske Konger, som undertiden blev valgt til Kejsere.

Men Böhmens Befolkning var blevet en Blanding af Slaver og Germaner. Slaverne var dog stadig Germanerne overlegne i Tal, og den czekiske Adel og den indfødte Gejstlighed vendte sig tidligt mod Kongernes udenlandske Raadgivere, mod hele det tyske Væsen. Det er en besynderlig Misforstaaelse, at nationale Kampe først hører den nyeste Tid til; de faar blot i det 19. Aarhundrede en anden Karakter, fordi de nu forbindes med en demokratiserende Bevægelse. Der udkæmpedes en regelret Folkekamp allerede i Middelalderens Böhmen.

Som *Bifaag* og *Tillægsgaag*:

1) Der udleveres Tekster til:

A. Goethe, Prometheus.

B. Rückert, Aus der Jugendzeit.

Der ønskes:

1. Oversættelse af A. Vers 28—50.

2. Kort Bestemmelse af den metriske Form; Sammenligning af Tanken i A og B.

3. Literaturhistorisk Belysning.

2) Dersom Karl Marx's Socialisme ikke havde været andet end den »videnskabelige« Samfundsteori, som den udgav sig for, vilde den aldrig have erobret Masserne. Man har Gang paa Gang peget paa, at Marx paa samme Tid var en tysk Lærd og en jødisk, gammeltestamentlig Profet. Den *hidtidige* Udvikling forklarede han »videnskabeligt« som Virkning af økonomiske Love; men for Fremtiden gjaldt en anden Sandhed, nemlig Menneskets Selvbefrielse fra disse Love. Befrielsen vilde ske gennem en Katastrofe, der ganske tydeligt er tænkt som en Art Apokalypse. Helten, der befrier Mennesket, er Proletariatet — Menneskenes virkelige Messias. Den glødende Tro paa denne hellige Mission var det, der skabte Socialismens Fremgang, og af Resterne af denne Tro lever Socialdemokratiet, hvor det endnu bestaar i Europa; hvor det ikke længere bestaar, skyldes dets Undergang hovedsageligt, at Troen er gaaet til Grunde i europæisk Rationalisme og Materialisme.

Bolchevismen i Rusland opstod, da den socialistiske (i sin Oprindelse jødiske) Messianisme forenedes med den i det russiske Folk dybt rodfæstede *russiske* Messianisme. Denne Forening skete — efter længere Tids Forberedelse — i *Lenin*. Det russiske Folk, »Arbejdere og Bønder«, blev identificeret med Proletariatet, ganske i Modstrid med, hvad Marx havde doceret om Bønderne som en reaktionær og smaaborgerlig Klasse. Og den nye Bevægelse

gennemglødedes af den ægte og urgamle russiske Tro paa det »hellige« Rusland som Verdens Messias, der som Kristus gennem uendelig Lidelse skulde forløse Verden.

Der ønskes:

1. Oversættelse til Tysk af ovenstaaende Tekst;
2. en Fremstilling af de relative Pronominers Bøjning og Brug i moderne Tysk.

Fransk.

Som *Hovedfag*:

- 1) D. Rodrigue.
A moy, Comte, deux mots.
Le Comte.
Parle.
D. Rodrigue.
Oste-moy d'un doute.
Connois-tu bien Don Diégue?
Le Comte.
Ouy.
D. Rodrigue.
Parlons bas; écoute.
Sçais-tu que ce vieillard fut la mesme vertu,
La vaillance et l'honneur de son temps? le sçais-tu?
Le Comte.
Peut-estre.
D. Rodrigue.
Cette ardeur que dans les yeux je porte,
Sçais-tu que c'est son sang? le sçais-tu?
Le Comte.
Que m'importe?
D. Rodrigue.
A quatre pas d'icy je te le fais sçavoir.
Le Comte.
Jeune présomtueux!
D. Rodrigue.
Parle sans t'émouvoir.
Je suis jeune, il est vray, mais aux ames bien nées
La valeur n'attend point le nombre des années.
Le Comte.
Te mesurer à moy! Qui t'a rendu si vain,
Toy qu'on n'a jamais veu les armes à la main?
D. Rodrigue.
Mes pareils à deux fois ne se font point connoistre,
Et pour leurs cuops d'essay veulent des coups de maistre.
Le Comte.
Sçais-tu bien qui je suis?
D. Rodrigue.
Ouy, tout autre que moy
Au seul bruit de ton nom pourroit trembler d'effroy.
Les palmes dont je voy ta teste si couverte
Semblent porter écrit le destin de ma perte:
J'attaque en téméraire un bras toujours vainqueur;
Mais j'auray trop de force, ayant assez de cœur;

A qui venge son père, il n'est rien impossible,
Ton bras est invaincu, mais non pas invincible.

Le Comte.

Ce grand cœur qui paroît aux discours que tu tiens
Par tes yeux chaque jour se découvroit aux miens,
Et, croyant voir en toy l'honneur de la Castille,
Mon ame avec plaisir te destinoit ma fille.
Je sçay ta passion, et suis ravy de voir
Que tous ses mouvemens cèdent à ton devoir,
Qu'ils n'ont point affoibly cette ardeur magnanime,
Que ta haute vertu répond à mon estime,
Et que, voulant pour gendre un cavalier parfait,
Je ne me trompois point au choix que j'avois fait,
Mais je sens que pour toy ma pitié s'intéresse,
J'admire ton courage et je plains ta jeunesse.
Ne cherche point à faire un coup d'essay fatal,
Dispense ma valeur d'un combat inégal;
Trop peu d'honneur pour moy suivroit cette victoire:
A vaincre sans péril on triomphe sans gloire.
On te croiroit toujours abatu sans effort,
Et j'aurois seulement le regret de ta mort.

D. Rodrigue.

D'une indigne pitié ton audace est suivie:
Qui m'ose oster l'honneur craint de m'oster la vie!

Le Comte.

Retire-toy d'icy.

D. Rodrigue.

Marchons sans discourir.

Le Comte.

Es tu si las de vivre?

D. Rodrigue.

As-tu peur de mourir?

Le Comte.

Vien, tu fais ton devoir, et le fils dégénère
Qui survit un moment à l'honneur de son père.

Oversættes og kommenteres sprogligt.

2) Nedenstaaende oversættes til Fransk:

Bertel Thorvaldsens Liv.

Den danske Billedhugger Bertel Thorvaldsen er født i København, formentlig i 1768. Han voksede op i et fattigt Hjem. Faderen levede af at udskære Figurer i Træ. Han havde tidligt Øje for Sønnens Evner og fik ham optaget paa Kunstakademiet i en Alder af 12 Aar. To af Landets bedste danske Kunstnere paa den Tid, Billedhuggeren J. Wiedewelt og Maleren N. A. Abildgaard, blev hans Lærere, og de lærte ham at beundre Antikken. I Sommeren 1793 fik Thorvaldsen Kunstakademiets store Guldmedalje og tre Aar senere dets største Rejsestipendium.

I 1798 kom han som Akademiets Stipendiat til Rom, hvor han derefter med korte Afbrydelser levede i næsten fyrretyve Aar.

I Rom gjorde Thorvaldsen Bekendtskab med Arkæologen Georg Zoëga og Maleren Jacob Asmus Carstens, der begge fik stor Indflydelse paa ham. Thorvaldsens første Mesterværk i Rom blev Statuen af Jason med det gyldne Skind. Den blev kun formet i Ler, da Thorvaldsen ikke havde Raad til at støbe den i Gips.

Thorvaldsens økonomiske Kaar var da meget daarlige. Han havde allerede een Gang faaet sit Stipendium fornyet og turde ikke vente flere Penge hjemmefra. Der var ikke andet for ham at gøre, end at tænke paa at vende tilbage til Danmark. Hans Kuffert var allerede pakket, og kun tilfældige Omstændigheder havde faaet ham til at opsætte Rejsen endnu en Dag. I sidste Øjeblik kom imidlertid en rig Englænder, Sir Thomas Hope, hen i Atelieret for at se Statuen af Jason.

Han blev saa begejstret over Kunstværket, at han straks bestilte det i Marmor.

Thorvalsen fik et stort Forskud paa Betalingen og kunde saaledes blive i Rom og arbejde videre uden Næringsssorger.

Nu var han med eet blevet bekendt. Bestillingerne strømmede ind, og efter faa Aars Forløb maatte han tage en hel Flok unge Kunstnere og Haandværkere som Medhjælpere.

I Aaret 1805 blev han udnævnt til Professor ved Kunstakademiet i København, men Rejsen blev stadig udsat paa Grund af de mange Bestillinger i Rom.

3)

Li nies Marsilie — il ad à num Aëlroth —
 Tut premereins chevalchet devant l'ost.
 De noz Franceis vait disant si mals moz:
 «Feluns Franceis, hoi justerez as noz!
 «Traït vos ad ki à garder vos out!
 «Fols est li reis ki vos laissat as porz.
 «Enquoi perdrat France dulce sun los,
 «Charles li magnes le destre braz del cors!»
 Quant l'ot Rollant, Deus! si grant doel en out,
 Sun cheval brochet, laiset curre à esforz,
 Vait-le ferir li quens quanque il pout.
 L'escut li freint et l'osberc li desclot,
 Trenchet le piz, si li briset les os,
 Tute l'eschine li desevert del dos,
 Od sun espïet l'anme li getet fors;
 Enpeint-le ben, fait-li brandir le cors,
 Pleine sa hanste del cheval l'abat mort,
 En dous meitez li ad briset le col;
 Ne leserat, ço dit, que n'i parolt:
 «Ultre culvert, Carles n'est mie fol,
 «Ne traïsun unkes amer ne volt!
 «Il fist que proz qu' il nus laisad as porz,
 «Oi n'en perdrat France dulce sun los.
 «Ferez-i, Francs! nostre est li premiers colps
 «Nos avum dreit, mais cist glutun unt tort!»

Oversættes og kommenteres.

4) Le romantisme.

Forprøve.

1) Que que il parloient issi,
 Li rois fors de la chambre issi
 Ou il ot fet longue demore,
 Que dormi ot jusqu'a cele ore.
 Et li baron quant il le virent,
 Tuit an piez contre lui saillirent,
 Et il toz rasseoir les fist.
 Delez la reine s'assist,

Et la reïne maintenant
 Les noveles Calogrenant
 Li raconte tot mot a mot,
 Que bien et bel conter li sot.
 Li rois les oï volantiers
 Et fist trois seiremanz antiers
 L'ame Uterpandragon son pere
 Et la son fil et la sa mere,
 Qu'il iroit veoir la fontainne,
 Ja ainz ne passeroit quinzainne,
 Et la tanpeste et la mervoille
 Si que il i vandroit la voile
 Mon seignor saint Jehan Batiste
 Et s'i prandroit la nuit son giste,
 Et dit que avuec lui iroint
 Tuit cil qui aler i voudront.
 De ce que li rois devisa
 Tote la corz miauz l'an prisas,
 Car mout i voloient aler
 Li baron et li bachelier.
 Mes qui qu'an fust liez et joianz,
 Mes sire Yvains an fu dolanz,

Oversættes og kommenteres.

2) Nedenstaaende oversættes til Fransk.

Da Kong Karl den 7de af Frankrig havde vist sig for Byen Florens' Porte i Spidsen for en anelig Hær, lode Indbyggerne i Haab om at opnaa en bedre Behandling Fjenderne komme inden for Murene. Men næppe saa Karl sig i Besiddelse af Fæstningen, førend han opførte sig som i en By, der var taget med Storm, og befalede, at man skulde udvælge et vist Antal Borgere, for at han kunde meddele dem sin endelige Beslutning. Der valgtes da fire af de fornemste Borgere, blandt hvilke Peter Caponis befandt sig, til at underhandle med Kongen. Saa snart de fremtraadte for ham, bød han sin Sekretær at oplæse de Betingelser, hans Majestæt foreskrev Indbyggerne. Han forlangte, at Byens Bestyrelse i et og alt skulde lægges i Hænderne paa Franskmand, og Borgerne betale betydelige Løsepenge for at købe deres Frihed og Ejendomme tilbage. Efterat Caponis havde hørt denne haarde Dom, følte han saa stor en Harme, at han snappede Papiret ud af Sekretærens Hænder og rev det i Stykker, idet han raabte: »Fyrste! lad nu Trompeten klinge, saa ville vi ringe med vore Klokker.« Denne Mands Mod undlod ikke at gøre Indtryk paa Kongen. Karl, der nu indsaa, hvilken Uretfærdighed han var lige ved at begaa, og som paa samme Tid frygtede for, at Borgerne skulde gøre Oprør, opgav sin Hensigt.

Som *Bifag*:

1) L'instituteur était un personnage chétif, sans âge, dont la barbiche cachait une fameuse déficience du maxillaire à l'endroit du menton, et qui portait à l'ancienne mode sur un important cartilage servant d'armature à deux conduits sonores qui assaisonnaient de consonances nasales tous ses propos, un lorgnon de fer dénickelé, retenu par une chaînette qui avait son point d'attache à l'oreille. Derrière les verres de la myopie, les prunelles avaient ce reflet glauque qui dénonce les esprits chimériques. Le crâne pointu était coiffé d'un chapeau de paille du genre panama, qui tenait de plusieurs étés au soleil et de plusieurs hivers dans un placard la teinte et le craquant de ces barbes de maïs qui sèchent en Bresse sous les avant-toits des fermes. Ses souliers à crochets de cuivre, sur lesquels s'était trop visiblement exercée

l'ingéniosité du cordonnier, arrivaient au terme du dernier ressemelage. L'homme suçait une cigarette parcimonieuse, plus riche de papier que de scaferlati, roulée dans des doigts malhabiles.

L'instituteur affichait pour les petits détails de la vie matérielle le noble détachement des vrais intellectuels. «Une belle intelligence, disait-il, peut se passer de souliers vernis.» Il voulait exprimer par cette métaphore que les fastes du costume ou sa médiocrité ne peuvent ajouter ni retrancher à l'intelligence d'un homme. Cela donnait également à entendre qu'il existait à Clochemerle au moins une belle intelligence — malheureusement confinée dans un rôle subalterne — dont on pouvait reconnaître le possesseur à l'absence d'éclat de sa chaussure. Car la vanité d'Ernest Tafardel était de se croire un profond penseur, sorte de philosophe campagnard, ascétique et incompris. Tout ce que disait l'instituteur avait un tour pédagogique et sentencieux, ponctué fréquemment par le geste que l'imagerie populaire prêtait autrefois aux membres du corps enseignant: celui de l'index vertical, au-dessus du poing fermé et tenu à la hauteur du visage. Lorsqu'il affirmait, Ernest Tafardel appuyait son index à son nez, avec une force qui en déviait la pointe. Rien d'étonnant donc, qu'après vingt ans d'un métier qui exige constamment l'affirmation, son nez fût un peu tordu à gauche. Ajoutons, afin que ce portrait soit complet, que l'haleine de l'instituteur gâtait ses belles maximes, ce qui faisait qu'on se méfiait à Clochemerle de sa sagesse, qu'il aimait à insuffler aux gens de trop près. Comme il était la seule personne du pays à ne pas connaître son inconvénient, il attribuait à l'ignorance et au bas matérialisme des Clochemerlins l'empressement qu'ils apportaient à le fuir, et surtout à écourter toute conversation confidentielle, toute discussion passionnée. Les gens reculaient et lui donnaient raison, sans opposer d'arguments.

Teksten oversættes og kommenteres med Hensyn til Anvendelsen af Præpositionen à.

2) Nedenstaaende oversættes til Fransk:

H. C. Andersen levede hele sit Liv ugift og boede gerne om Vinteren i Kvarteret omkring Kongens Nytorv. Om Sommeren var han ofte Gæst paa sine Venners Landsteder og Herregaarde eller rejste til Udlandet. Han lærte efterhaanden det meste af Europa og Orienten at kende og kom i Berøring med en hel Række af Samtidens betydeligste Personligheder, f. Eks. Liszt, Dickens og Bjørnson. Hertugen af Weimar viste ham Gæstfrihed og Venskab.

H. C. Andersen har naaet Verdensberømmelse som Eventyrdigter. I 1835 udkom det første lille Hæfte med hans Eventyr, og i de følgende fyrretyve Aar udsendte han stadig flere. I alt har han skrevet 156 Eventyr. Eventyrene indeholder, som Digteren siger, Emner for de voksne, fortalte for Børn. H. C. Andersen indfører Talesproget i Litteraturen.

Næst Biblen er ingen andre Værker oversat paa saa mange Sprog som H. C. Andersens Eventyr. Beslægtet med Eventyrene er »Billedbog uden Billeder« og »Lykkeper«¹⁾.

H. C. Andersen har ogsaa skrevet Digte (f. Eks. »Det døende Barn« og »I Danmark er jeg født . . .«), fem Romaner (den mest bekendte er »Improvisatøren«) og flere Skuespil, f. Eks. Teksten til Komponisten J. P. E. Hartmanns Opera: »Liden Kirsten«.

Han blev anerkendt i Udlandet, særlig i Tyskland og Sverige, før i Danmark, hvor man længe havde ondt ved at forstaa ham som Menneske og værdsætte hans Værker.

H. C. Andersen blev Æresborger i Odense, og Byen blev da illumineret til Ære for ham. Han levede længe nok til at se, at der blev samlet ind til

¹⁾ Pierre le Chanceux.

en Statue af ham i København (den blev rejst i »Kongens Have« efter hans Død).

Til hans 70 Aars Fødselsdag udkom »Historien om en Moder« i Oversættelse paa femten Sprog.

H. C. Andersen døde d. 4. August 1875 paa Landstedet »Rolighed« nær København hos gode Venner (Familien Melchior). Han ligger begravet i København. Der er senere rejst Statuer af ham i Chicago og i Odense, hvor der er indrettet et H. C. Andersen-Museum og bygget en Mindehal¹⁾ for ham.

¹⁾ salle commémorative.

Latin.

1) Latinsk Stil:

I Begyndelsen af Aar 48 e. Chr. begyndte Narcissus og de andre Frigivne, der paa den Tid havde den største Magt ved Claudius' Hof, at nære Ængstelse for, at Messalina havde Planer om at myrde Claudius og faa Magten overdraget til sin Elsker C. Silius. Alle i Rom — med Undtagelse af Claudius — vidste, at hun havde fejret en overdaadig Bryllupsfest med denne paa et Tidspunkt, da Claudius var i Ostia for at forrette en Ofring, og ingen kunde være i Tvivl om, hvad der skulde følge efter dette Ægteskab. Narcissus var nu klar over, at det vilde være farligt at tøve, og han fortalte Claudius alt, hvad han vidste om Messalinas Skændelsgerninger og navnlig om Brylluppet. Claudius blev ganske forfærdet over disse Afsløringer og tog straks til Rom for at straffe Messalina og hendes medskyldige. Just denne Dag holdt Messalina et Selskab, hvor man hengav sig til alskens Liderlighed, og hvor de deltagende Kvinder, kun klædt i Dyrehuder, teede sig som rasende Mænader. Midt under Selskabet rygtedes det, at Claudius havde faaet alting at vide, at han havde forladt Ostia og var paa Vej til Rom, opfyldt af retfærdig Harme. I Løbet af et Øjeblik var alle Gæster forsvundet fra Messalinas Hus, og hun var alene tilbage med et Par Slavinder. Narcissus var imidlertid stadig bange for, at Claudius vilde blive rørt og opgive al Tanke om Straf, hvis Messalina kom ham for Øje, og han sendte derfor bag Kejserens Ryg en Tribun hen for at dræbe hende. Tribunen traf hende grebet af Fortvivlelse, men uden Mod til at dræbe sig selv; han gav et Stød til hendes Haand, der frygtsomt nærmede en Dolk til Hjærtet, og hendes Legeme blev gennemboret. Liget blev udleveret til Moderen og begravet i al Stilhed; snart efter var Messalinas Navn glemt i Rom.

2) Latinsk Version:

Samnitibus victis ad triumphum decessisse Romam Papirium Cursorem scribunt, qui eo duce Luceriam receptam Samnitesque sub iugum missos auctores sunt. Et fuit vir haud dubie dignus omni bellica laude, non animi solum vigore sed etiam corporis viribus excellens. Praecipua pedum velocitas inerat, quae cognomen etiam dedit; victoremque cursu omnium aetatis suae fuisse ferunt seu crurum vi seu exercitatione multa, cibi vinique eundem parcissimum; nec cum ullo asperiores, quia ipse invicti ad laborem corporis esset, fuisse militiam pediti pariter equitique; equites etiam aliquando ausos ab eo petere ut sibi pro re bene gesta laxaret aliquid laboris; quibus ille »ne nihil remissum ducatis, remitto« inquit »ne utique dorsum demulceatis cum ex equis descendetis«. Et vis erat in eo viro imperii ingens pariter in socios civesque. Praenestinus praetor per timorem segnius ex subsidiis suos duxerat in primam aciem; quem cum inambulans ante tabernaculum vocari iussisset, lictorem expedire securem iussit. Ad quam vocem exanimi stante Praenestino »agedum, lictor, excide radicem hanc« inquit »incommodam ambulanti-bus«, perfusumque ultimi supplicii metu multa dicta dimisit. Haud dubie illa aetate, qua nulla virtutum feracior fuit, nemo unus erat vir quo magis

innixa res Romana stare. Quin eum parem destinant animis magno Alexandro ducem, si arma Asia perdomita in Europam vertisset.

Græsk Kultur.

1) Lysias' Tale mod Eratosthenes §§ 92—96 (Βούλομαι δὲ . . . θεῶν τιμωρίας.) oversættes.

2) Sofisterne.

Historie.

Som *Hovedfag*:

- 1) Japans Udenrigspolitik i det 19. og 20. Aarhundrede.
- 2) Østersøhandelen og dens politiske Virkninger i det 16. og 17. Aarhundrede.
- 3) Engelske Historikere i det 19. Aarhundrede.

Førprøve.

- 1) Bøhmens Historie indtil 1648.
- 2) Vikingetogene og Kilderne dertil.
- 3) Forsikringsvæsenets Udvikling i Danmark.

Musik.

Som *Hovedfag*:

- 1) Den flerstemmige Messe til og med Palestrina.
- 2) Der ønskes en 4-stemmig Udsættelse i streng Stil af Koralen »Erbarm Dich mein« (Zahn Bd. III Nr. 5851)
og
Der ønskes en 2-stemmig fri Udsættelse af Folkevisemelodien »Hr. Bjørn han holdt paa bredden Ting«. (DgF, XI, S. 93).
- 3) Der ønskes en 3-stemmig imiterende Kyriekomposition over Tema fra Messen »Veni sponsa« (Palestrina).
- 4) Giv en Fremstilling af, hvorledes Stemmens Registre fysiologisk set dannes, og hvorledes de bør benyttes i Tale og Sang.

Førprøve.

Der ønskes 1) en 2-stemmig fri Udsættelse af medfølgende Melodi (»Das Morgenlied«, Bärenreiter-Verlag, 1928, Nr. 26), og 2) en 4-stemmig fri Udsættelse af medfølgende Melodi (»Das Abendlied«, Bärenreiter-Verlag, 1930, Nr. 7).

Som *Bifag*:

- 1) Der ønskes 1) en firstemmig Udsættelse i streng Stil af Melodien »Ach Gott vom Himmel« (Zahn Bd. III Nr. 4431), og 2) der ønskes sat en Understemme i 5 Arts Kontrapunkt til medfølgende Cantus firmus.
- 2) Giv en Fremstilling af, hvad man forstaar ved Stemmens Kompression, og hvilken Indflydelse Kompressionen har paa Stemmens Klang, og hvilken Indflydelse Stemmens forskellige Registre har paa Kompressionen.

Kristendomskundskab.

Som *Hovedfag*:

1) Religionshistorie: Ekeharts Stilling til Kirkens Lære og Praksis. Der medfølger: Vilh. Grønbech: Mester Ekehart og Ekehært: Predigten und Traktaten.

- 2) Nye Testamente: 1. Korinthierbrev 4, 6-13 incl.
- 3) Kirkehistorie: Den romersk-katolske Kirkes Historie fra 1789—1870.
- 4) Etik: Kristendommens Syn paa Staten og dens Opgaver.

Som *Bifag*:

1) Religionshistorie: Gudsforholdet i de hellenistiske Mysteriereligioner. Der medfølger: Fenger: Religionshistoriske Tekster og Sam Wide: De hellenistiske Mysteriereligioner.

2) Nye Testamente: Matth. 11, 20-30 incl.

3) Gamle Testamente: Jobs Bog og dens Stilling i den israelitisk-jødiske Religionshistorie.

4) Etik: Den kristnes Stilling til Arbejde og Ejendom.

Sommeren 1941.

Dansk.

Som *Hovedfag*:

1) Redegørelse for de Udviklinger, den fællesgermanske stemte gutturale Spirant (*g*) gennemløber i Dansk.

2) Dansk Prosafortælling i 1820'erne.

Forprøve.

1) Nedenstaaende Tekst (læst) oversættes. Ordene *Nú* (L. 6) til *styrk* (L. 9) kommenteres:

Þá er Gull-Haraldr var brot farinn, þá segir Hákon jarl Danakonungi: »Nú veit ek eigi, nema vér róim leiðangrinn ok gjaldim leiðvítit. Nú mun Gull-Haraldr drepa Harald gráfeld; síðan mun hann taka konungdóm i Nóregi; ætlar þú þann þér þá tryggvan, ef þú fær honum svá mikinn styrk?, en hann mælti þat i vetr fyrir mér, at hann myndi drepa þik, ef hann kvæmisk i færi. Nú mun ek vinna Nóreg undir þik ok drepa Gull-Harald, ef þú vill því heita mér, at ek skyla auðvelliga sættask við yðr fyrir þat; vil ek þá gerask yðarr jarl ok binda þat swardogum ok vinna Nóreg undir yðr með yðrum styrk, halda þá síðan landinu undir yðart ríki ok gjalda yðr skatta, ok ertu þá meiri konungr, en þinn faðir, ef þú ræðr tveimr þjóðlondum«. Þetta semsk með þeim konungi ok jarli.

2)

1. Forholdet mellem *Tenues* og *Mediae*.

2. Transskription:

Det er altid morsomt, naar man kan lokke sig selv paa Eventyr, bort fra den slagne Vej. Jeg mener aldeles ikke: liste sig fra sin Pligt; de stjaalne Vande er søde, som skrevet staar; men det er kun Galgenfrist; en svegen Pligt hænger ved og bliver stadig tungere som Sne under Træsko. Folk, der kan tænke udover deres Næsetip, bider hellere straks i det sure Æble og hviler siden lykkelige paa den fuldendte Gerning.

3) For 1 Kandidat: Kierkegaards »Gjentagelsen«.

For 1 Kandidat: Poul Møller: Scener i Rosenborg Have.

For 2 Kandidater: »Novellen« i Aarestrups »Digte« (1838). (Tekst udleveres).

Som *Bifag*:

1) Nedenstaaende Tekst (læst) oversættes. De første Linjer, indtil *tvá* L. 3 kommenteres:

Konungr þakkaði honum kvæðit ok kallaði til sín féhirði sinn ok mælti svá: »hverju skal launa kvæðit?«. Hann svarar: »hverju vili þér, herra?«

segir hann. »Hversu er launat«, segir konungr, »ef ek gef honum knørru tvá?« Féhirðirinn svarar: »ofmikít er þat, herra!« segir hann; »aðrir konungar gefa at bragarlaunum gripi góða, sverð góð eða gullhringa góða«. Konungr gaf honum klæði sín af nýju skallati: kyrtíl hlaðbúinn ok skikkju með ágætum skinum ok gullhring, er stóð mörk. Gunnlaugr þakkaði honum vel ok dvalðisk þar skamma stund ok fór þaðan til Orkneyja.

2) Herman Bang.

Engelsk.

Som *Hovedsag*:

1) Nedenstaaende oversættes til Dansk og der gives en sproghistorisk Redegørelse for de forekommende Adverbier.

„Horn,“ heo sede, “wiþute strif
þu schalt haue me to þi wif.
Horn, haue of me rewþe,
And plist me þi trewþe.”

Horn þo him biþozte
What he speke miþte.
“Crist,“ quaf he, “þe wisse,
And ziue þe heuene blisse
Of pine husebonde,
Wher he beo in londe;
Ihc am ibore to lowe
Such wimman to knowe.
Ihc am icome of þralle,
And fundling bifalle.
Ne feolle hit þe of cunde
To spuse beo me bunde.
Hit nere no fair wedding
Bitwexe a þral and a king.”

Do gan Rymenhild mis lyke,
And sore gan to sike.
Armes heo gan buze;
Adun he feol iswoze.

Horn in herte was ful wo,
And tok hire on his armes two.
He gan hire for to kesse,
Wel ofte mid ywisse.

“Lemman,“ he sede, “dere,
þin herte nu þu stere.

Help me to kniþte,
Bi al þine miþte
To my lord þe king,
þat he me ziue dubbing.
þanne is mi þralhod

Iwent in to kniþthod,
And i schal wexe more,
And do, lemman, þi lore.”

Rymenhild, þat swete þing,
Wakede of hire swozning.

„Horn,“ quaf he, “wel sone
þat schal beon idone.

þu schalt beo dubbed kniþt
Are come seue niþt.

Haue her þis cuppe,
And þis Ring þer vppe,
To Aylbrus þe stuard,
And se he holde foreward.

Seie ich him biseche,
Wiþ loueliche speche,
þat he adun falle

Bifore þe king in halle,
And bidde þe king arizte
Dubbe þe to kniþte.

Wiþ seluer and wiþ golde
Hit wurþ him wel izolde.

Crist him lene spede
þin erende to bede.”

Horn tok his leue,
For hit was nez eue.

Aþelbrus he sozte
And zaf him þat he brozte,

And tolde him ful zare
Hu he hadde ifare,

And sede him his nede,
And bihet him his mede.

Aþelbrus also swiþe
Wente to halle bliue.

2) Nedenstaaende oversættes til Engelsk.

Mrs. Mellish blev Dag for Dag mere nervøs. Bare Folk dog vilde give sig til at tale om noget andet! Men til hendes Skuffelse varede det adskillige Dage, før den offentlige Interesse gradvis begyndte at svækkes. Og samtidig begyndte Mr. Mellish at blive røkket i sine gode Forsætter. Hvad hjalp det, sagde han til sig selv, at være gift med en Heltinde, naar ingen vidste det? Han havde lovet ikke at fortælle noget, men det hindrede ham ikke i, som Dagen gik, at lade et Ord falde hist og her, og i Klubben begyndte han at

faa en vis Navnkundighed som den eneste Mand, der vidste, hvem der havde frelst Indenrigsministerens Liv.

»Jeg skal ikke nævne Navne,« sagde han, »men jeg kan godt sige Dem, at jeg er noget nær den stolteste Mand i England.«

Mere nægtede han at sige; men da der ogsaa kom Journalister i Klubben, skulde man tro, at Sandheden til sidst maatte sive ud, og paa en saadan Maade, at han kunde sige, han var uden Skyld i det.

Men medens han uden Samvittighedsskrupler afventede, at hans Ønske skulde gaa i Opfyldelse, skete der noget overraskende.

Han kom temmelig sent ned en Morgen og fandt sin Kone ved Morgenbordet i Færd med at læse Avisen. Hun løftede ikke Hovedet, da han bøjede sig ned for at kysse hende, som han hver Dag havde gjort det siden hendes Hjemkomst, men lod Avisen synke og udbød jamrende: »Aah, Proctor, Proctor!«

»Hvad er der?« udbød han. »Hvad er der, Mary?«

»Læs selv,« sagde hun. »Her er det. Aah, Proctor, de siger, de har opdaget . . .«. Hun kunde ikke sige mere, men rejste sig og gik hen til Vinduet.

Der var dyb Stilhed i Værelset, da han læste:

»*Den ukendte Kvinde, der frelst Indenrigsministeren, omsider fundet.*«

Den lille Landsby Brocklebank, Sussex, er i Dag paa den anden Ende af Begejstring over at have opdaget, at den huser en ung Kvinde, der har udvist et usædvanligt Mod og en lige saa forbløffende Beskedenhed.

Miss Ivy Higgins, den kønne, livlige Datter af John Higgins, Værten i Brocklebank Kro, er Heltinden. Hun har omsider tilstaaet, at det var hende, der om Morgen den 14. Juni reddede Indenrigsminister Prendergasts Liv . . . Jeg havde det Privilegium at høre Historien af Miss Higgins' egen Mund i Gaar, i den hyggelige Dagligstue bag Kroens Bar.

Miss Higgins er en køn, lys, tyveaarig Pige med straalende blaa Øjne. Hun bor hos sin Fader, hvis eneste Barn hun er.

3) Infinitiv på Oldengelsk, Middelengelsk og Nyengelsk.

4) The Arthurian Legends in English Literature.

Forprøve.

1) Nedenstaaende oversættes til Dansk og der gives en begrundet Bestemmelse af Dialekten.

And all be it þat men fynden gode dyamandes in Ynde, zit natheles men fynden hem more comounly vpon the roches in the see, and vpon hilles where the myne of gold is. And þei growen many togedre, on lytill, another gret. And þer ben summe of the gretnesse of a bene, and summe als grete as an hasell-note. And þei ben square and poynted of here owne kynde, boþe abouen and benethen, withouten worchinge of mannes hond.

And þei growen togedre, male and femele. And þei ben norysscht with the dew of heuene. And þei engendren comounly, and bryngen forth smale children, þat multiplen and growen all the zeer. I haue often tymes assayed þat zif a man kepe hem with a lityll of the roche, and wete hem with May dew oftesithes, þei schull growe eueryche zeer, and the smale wole wexen grete.

2) Nedenstaaende oversættes til Engelsk. De første 100 Ord af Oversættelsen transkriberes fonetisk.

Baaden nærmede sig Land. Foran saa de en lang, hvid Strandbred. Bag den laa Urskoven, og bag den igen en Kæde af blaa Bjerge. Den ene af de to Mænd i Baaden sagde: »Dette maa være det rigtige Sted. Kom her hen og lad os se paa Kortet, Evans«. De bøjede sig over et Stykke Papir, hvorpaa der var tegnet et Kort. »Her har vi Øen, og her er Mundingen af Floden«, sagde den første Mand. »Den Linie, der gaar fra Flodmundingen hen til dette

Kryds, er en Sti, der fører gennem Urskoven, og Krydset markerer det Sted, vi leder efter.«

Klokken var 12, da de naaede Kysten, og Varmen var næsten uudholdelig. De trak den lette Baad op paa Strandbredden og gav sig til at lede efter den Sti, der var markeret paa deres Kort. Det varede ikke længe, før de fandt den, og snart efter var de paa Vej gennem Tropeskoven. Efter en halv Times Gang hørte de Flodens Brusen og vidste, at de var lige ved Rejsens Maal. Evans foreslog, at de skulde sætte sig ned og hvile lidt, inden de gik videre og det gik den anden ind paa, for ogsaa han var træt og svedte saa hans Tøj var helt gennemblødt af Turen gennem Skoven.

3) Past and Present Relations between England and Ireland.

Som *Bifag*:

1) (*Reflections of Saint Thomas, who is on his way to India*).

Nedenstaaende oversættes til Dansk. De første 15 Linier transkriberes fonetisk.

A quay with vessels moored

Thomas

To India! Yea, here I may take ship;
 From here the courses go over the seas,
 Along which the intent prows wonderfully
 Nose like lean hounds, and track their journeys out,
 Making for harbours as some sleuth was laid
 For them to follow on their shifting road.
 Again I front my appointed ministry.—
 But why the Indian lot to me? Why mine
 Such fearful gospelling? For the Lord knew
 What a frail soul He gave me, and a heart
 Lame and unlikely for the large events.—
 And this is worse than Baghdad! though that was
 A fearful brink of travel. But if the lots,
 That gave to me the Indian duty, were
 Shuffled by the unseen skill of Heaven, surely
 That fear of mine in Baghdad was the same
 Marvellous Hand working again, to guard
 The landward gate of India from me. There
 I stood, waiting in the weak early dawn
 To start my journey; the great caravan's
 Strange cattle with their snoring breaths made steam
 Upon the air, and (as I thought) sadly
 The beasts at market-booths and awnings gay
 Of shops, the city's comfortable trade,
 Lookt, and then into months of plodding lookt.
 And swiftly on my brain there came a wind
 Of vision; and I saw the road mapt out
 Along the desert with a chalk of bones;
 I saw a famine and the Afghan greed
 Waiting for us, spears at our throats, all we
 Made women by our hunger; and I saw
 Gigantic thirst grieving our mouths with dust,
 Scattering up against our breathing salt
 Of blown dried dung, till the taste eat like fires
 Of a wild vinegar into our sheathèd marrows,
 And a sudden decay thicken'd all our bloods
 As rotten leaves in fall will baulk a stream;

Then my kill'd life the muncht food of jackals.—
 The wind of vision died in my brain; and lo,
 The jangling of the caravan's long gait
 Was small as the luting of a breeze in grass
 Upon my ears. Into the waiting thirst
 Camels and merchants all were gone, while I
 Had been in my amazement. Was this not
 A sign? God with a vision tript me, lest
 Those tall fiends that ken for my approach
 In middle Asia, Thirst and his grisly band
 Of plagues, should with their brigand fingers stop
 His message in my mouth. Therefore I said,
 If India is the place where I must preach,
 I am to go by ship, not overland.

2) Nedenstaaende oversættes til Engelsk.

Da hun gik fra Forretningen Kl. 6,30, saa hun Harry Westman staa ved Rendestenen og vente. Det gav et helt Chok i hende, da han vendte sig, fik Øje paa hende og langsomt nærmede sig.

»Jeg tænkte mig, at De maaske kunde ha' Lyst til at drikke Te med mig og gaa i Biografen bagefter,« sagde han skødesløst. Fingrene paa hans grove, kraftløse Hænder var gule af Nikotin. Mens hun stod og prøvede paa at finde paa noget at sige, blæste han en Sky af Cigarettrøg ind i Ansigtet paa hende. Med bankende Hjerter stammede hun: »Jeg skal til Tandlægen Klokken 7.« Endnu før Ordene var ude af hendes Mund, vidste hun, at hun i sin frygtelige Nervøsitet havde begaaet en Bømmert. Sikke et Fjols at nævne Tandlægen, hun kunde sagtens faa det udsat.

Skulde hun sige: »Hvor er jeg dum — det er jo først i Morgen Aften?«

Hun var bange for at gaa Glip af Invitationen og vilde dog alligevel gerne vise ham, at hun ikke var overvældet af Indbydelsen. Hun vidste udmærket godt, at han kun var kommet for at hente hende paa sin halve Fridag, fordi Katie Hardwick havde brudt sin Aftale med ham. Alligevel havde det været en Chance, og nu gik hun rimeligvis Glip af den. Hvad skulde hun sige?

Men saa skete Miraklet.

»De bli'r da ikke hos Tandlægen hele Aftenen, vel?« sagde han.

»Nej. Ih nej. Ikke mere end en Time — højst.«

»Godt. Kom med hen til Te nu; og saa henter jeg Dem hos Tandlægen Klokken 8.«

Hun blev rød i Hovedet, mens hun gjorde sig Umage for at lade, som om den Slags hændte hver Dag. Han slentrede af Sted, og hun vovede ikke at skynde paa ham. Da de satte sig i den billige Kafé, lænede han sig ligegyldigt tilbage og mumlede nu og da, naar hun standsede i sit Forsøg paa at føre en Konversation. Hendes Ansigt brændte, hendes Fingre skælvede, hendes Glæde var en Kval saa intens, at det var en Tortur.

Tag ikke fejl. Under Overfladen rører der sig i Amerika et rigt politisk Liv. Der er ikke noget Land i Verden, hvor Interessen for offentlige Anliggender er større. Man mærker det, naar man læser Aviserne og Tidsskrifterne, naar man lytter i Radioen, hvis man kører med Toget gennem Staterne. Sociale og økonomiske Emner indtager en meget fremtrædende Plads, og der er næsten ikke en Forening i De forenede Stater, der ikke kæmper for en eller anden politisk Idé. Forsøg paa at danne et nyt stort *tredje Parti* er ikke sjælden blevet foretaget. Størst Sukces havde *Theodore Roosevelt* i 1912, da han var blevet Uvenner med sin Efterfølger *William Taft* og selv vilde til Magten igen. Han kaldte sine Tilhængere *de Progressive*, og Meningen var,

at det skulde udgøre et Mellemparti, der kunde vinde Tilslutning fra saa vel Demokrater som Republikanere.

Tysk.

Som *Hovedfag*:

Forprøve.

1) Otfrids Evangelienbuch V, 7, 1-10.

Maria autem stabat ad monumentum.

Mariun thes thoh io nirthrōz; stuant ūzana thes grābes, rōz
zi stēti thār ginōto; si mínnota inan thráto;

Hábeta si nū in wār mīn minna mihilo sīn,
mihilo liubi, thes wórtes mir gilóubi,

Minna mihilo ubar ál, sō ih thir hiar nu ságen scal:

thie drūta giangun thana sār; si stuant thoh, wéinota thār,

Si thia stát noh thō nirgáb joh luagata ávur in thaz gráb;

si ávur thār thō súahta, so háрто siu sīn rúahta.

Ther mán, ther thaz súachit, thes er háрто ruachit:

thār er es mīthont mista in wār, er kērit; suachit ávur thār

1. Oversæt ovenstaaende Tekst til Dansk.
2. Skriv om Otfrid og hans Værk.
3. Gør udførligt Rede for Otfrids Vers.

2) Ez stuont ein frouwe alleine
und warte über heide
und warte ir liebes.
sô gesach si valken fliegen.
'sô wol dir, valke, daz du bist!
du fliugest swar dir liep ist:
du erküestest dir in dem walde
einen boum der dir gevalle.
alsô hân ouch ich getân:
ich erkôs mir selbe einen man,
den erwelten míniu ougen.
daz nident schône frouwen.
owê wan lânt si mir mîn liep?
joh engerte ich ir dekeiner trûtes niet.'

Ovenstaaende Tekst oversættes til Dansk. Derefter fremstilles, hvorledes de i Teksten forekommende Verber bøjes paa Middelhøjtysk; for de stærke Verbers Vedkommende gives ogsaa de tilsvarende oldhøjtyske Former.

3) Nedenstaaende Tekst oversættes til Tysk.

Den 8. November 1845 drog en Englænder paa Vildsvinejagt ned ad Tigris — det var i hvert Tilfælde, hvad man vidste eller troede at vide i Mosul. I Virkeligheden havde Jægeren Henny Austin Layard et helt andet Maal for Øje end at jage Vildsvin, nemlig at udgrave de Ruinhøje, som dækker de to gamle assyriske Hovedstæder Kalah og Ninive. Det kan lyde underligt, at noget saa uskyldigt som en Udgravning skulde holdes saa hemmeligt, ikke desto mindre var det en absolut Nødvendighed, og Layard, som var godt kendt med orientalske Forhold, havde selv udspreedt det omtalte Rygte. Som tyrkisk Statholder — Pasja — i Mosul sad nemlig dengang den lumske

og begærlige Muhammed, og det var at vente, at han paa alle Maader vilde lægge Hindringer i Vejen for Udgravningerne, hvis han fik noget at vide om dem. Et lille Indblik i hans Karakter giver en Episode, der hændte, kort før Layard kom til Mosul:

En Dag var Pasjaen pludselig blevet syg og maatte bæres hjem til sit Palads, og paa alle Forespørgsler svarede hans Tjenere med saa bedrøvede Tegn og Miner, at kun een Forklaring var mulig. Rygtet om, at Pasjaen laa for Døden, spredtes som en Løbeild i Byen, og Indbyggerne, som hadede Tyrannen, samlede paa Torvet for at fejre en Glædesfest. Men midt under Festen viste Pasjaen sig i egen Person paa Torvet, rask og frisk som aldrig før. Samtlige velhavende Borgere blev nu anholdt og udplyndret under Paa-skud af, at de ved at vise deres Glæde havde bidraget til at forringe hans Myndighed.

Som *Bifag* og *Tillægsfag*:

1) A. Joh. Heinr. Voss: Frühlingslied eines gnädigen Fräuleins.¹⁾ (c. 1772) (Brudstykke).

Wie lange soll die Brunnenzeit
der gnädigen Tante dauren?
Mann muss in dieser Einsamkeit
ja ganz und gar versauern!
Sie wird mit Einfalt und Natur
mich noch zur Närrin schwatzen!
Was schiert mich Hain und Quell und Flur
und andre solche Fratzen.

Des Abends hört man nur Musik
der Frösch' und Heimchen schallen
und das abscheuliche Gequiek
der dummen Nachtigallen;
von Mücken wird man dann gepurrt²⁾
und wälzet sich im Bette;
der Haushahn kräht, der Hofhund knurrt
und bellt und zerrt die Kette.

...
Kein einzig Wörtchen hört man hier
von Triktrak, Dam' und Karten;
zum Zeitvertreibe schlendern wir
ein Weilchen in den Garten.
Hätt' ich nicht meinen *Amadis*³⁾,
mich zu desennuyieren,
ich musste schier vor Ärgernis
und Langerweil krepieren.

Oft schleppen Ihre Gnaden gar
mich zu der Baurkanaille,
zu Kerln mit unfrisierem Haar,
und Menschen ohne Taille.
Besonders wenn das Lumpenpack
an Feiertagen kegelt,
da stinkt es von Swizent-Toback!⁴⁾
Da wird was rechts geflegelt.

...

¹⁾ fin Frøken; ²⁾ irriteret; ³⁾ moderne Værk af Wieland (1771); ⁴⁾ daarlig Tobak.

Vermaledaites Einerlei
 wirst du denn ewig dauern?
 O lass mich, lieber böser Mai,
 zurück zu jenen Mauern!
 Ach seht doch, in der blauen Fern,
 wie schön der Rauch sich hebet!
 Du liebe Stadt voll junger Herrn,
 ach! wie das Herz mir bebet!

B. Detlev v. Liliencron: Der Ländler¹⁾.

Auf die Terrasse war ich hinbefohlen,
 Der jugendfrischen, schönen, geistvollen,
 Holdseligen Prinzessin vorzulesen.
 Ich wählte *Tasso*.

Durch den Sommerabend
 Umschwirrt uns schon das erste Nachtinsekt,
 Die Sonne war gesunken. Rot Gewölk
 Stand hellgetönt, mit Blau vermischt, im Westen,
 Der Garten vor uns, tief gelegen, hüllt
 Sich ein in dunkle Schatten mehr und mehr.
 Und eine Nachtigall beginnt.

Der Diener
 Setzt auf den Tisch die Lampe, deren Licht
 Nicht durch den schwächsten Zug ins Flackern kommt.
 Von unten, aus dem Dorfe, klingt Musik.
 Und deutlich aus der Finsternis heraus,
 Leuchtstriche, blitzten eines Tanzsaals Fenster;
 Die Paare huschen schnell vorbei dahinter.
 Zuweilen, wenn die Tür geöffnet steht,
 Erschallt Gestampf, der Brummbass, Kreischen, Jauchzen;
 Unbändig scheint die Freude dort zu sein.
 Ich trage unterdessen weiter vor,
 Wie flüchtige Bilder, unbewusst, den Trubel
 Im Tal an mir vorüberziehen lassend.
 Und jene Verse hab ich grad getroffen:
 »Beschränkt der Rand des Bechers einen Wein,
 Der schäumend wallt und brausend überquillt?«

Als ich die Lieder hob und die Prinzess,
 Die säumig ihre Linke das Geländer
 Hinüber ruhen lässt, erblicke, wie sie,
 Nicht meinem Lesen achtend, niederschaut,
 Das braune Auge träumerisch-sehnsüchtig
 Hinunterwendet auf den fröhlichen Ländler.

»Wie wär es, fänden wohl Durchlaucht Vergnügen,
 Sich dort dem frohen Reigen anzuschliessen?«
 Und sie, ein Seufzer: »Ach, ich täts so gern.«

Wenn ichs nur bringen könnte, wiedergeben,
 Wie jenes Wort von ihr gesprochen klang,
 Das »so«, das »gern«, wenn ichs nur treffen könnte,
 Wie sie das sagte: »Ach, ich täts sogern.

¹⁾ en Dans.

C. Stefan George: Der Dichter in Zeiten der Wirren. 1921 (Brudstykke).

...

Der Sanger aber sorgt in Trauer-Lauften,
dass nicht das Mark verfault, der Keim erstickt.
Er schurt die heilige Glut, die uberspringt
und sich die Leiber formt; er holt aus Buchern
der Ahnen die Verheissung die nicht trugt:
dass, die erkoren sind zum hochsten Ziel,
zuerst durch tiefste Oden ziehn, dass einst
des Erdteils Herz die Welt erretten soll. . .
Und wenn im schlimmsten Jammer letzte Hoffnung
zu loschen droht, so sieht schon sein Aug
die lichtere Zukunft. — Ihm wuchs schon heran
unangetastet von dem geilen Markt,
von dunnem Hirngewebe und giftigem Flitter,
gestahlte im Banne der verruchten Jahre,
ein jung Geschlecht, das wieder Mensch und Ding
mit echten Massen misst; das schon und ernst,
froh seiner Einzigkeit, vor Fremdem stolz,
sich gleich entfernt von Klippen dreisten Dunkels
wie seichtem Sumpf erlogner Bruderei;
das von sich spie was murb und feig und lau;
das aus geweihtem Traumen, Tun und Dulden
den Einzigen, der hilft: den Mann gebiert. . .
Der sprengt die Ketten, fegt auf Trummerstatten
die Ordnung¹⁾, geisselt die Verlaufenen heim
ins ewige Recht, wo Grosses wiederum gross ist,
Herr wiederum Herr, Zucht wiederum Zucht; er heftet
das wahre Sinnbild auf das volkische Banner,
er fuhrt durch Sturm und grausige Signale
des Fruhrots seiner treuen Schar zum Werk
des wachen Tags und pflanzt da Neue Reich.

¹⁾ Resultatobjekt.

Der onskes:

1. Oversattelse af C (Vers 1—22).
2. Sammenligning af Motivet i A og B.
3. Redegorelse for Digterens Tendens i A, B og C.
4. Literaturhistorisk Belysning.

2) Nedenstaaende Tekst oversattes til Tysk. Derefter transskriberes Oversattelsen af forste Punktum fonetisk.

Jyske Lov blev, som det hedder i dens Fortale, »givet« af Valdemar Sejr i Marts 1241 i Vordingborg paa et Møde »med Rigets bedste Mend« og maa antages derefter at vare vedtaget paa Viborg Landsting. Allerede den 28. Marts, altsaa ikke mange Dage efter Lovens »Givelse«, døde Kong Valdemar.

Ogsaa paa anden Maade er Jyske Lov knyttet til Viborg; thi Kong Valdemars vigtigste Raadgiver ved Udarbejdelsen af Loven var den lærde Biskop af Viborg, der efter al Sandsynlighed ogsaa har skrevet den beromte Fortale til Loven. Denne Fortale bygger paa kanonisk Ret. Men Jyske Lovs Indhold er aldeles overvejende praget af ægte dansk Ret, navnlig af nedarvet jysk Ret, og kun i ringe Grad paavirket af fremmed, derunder romersk Ret. Biskop Gunner var en livskraftig Mand. Han overværede saaledes trods sin hoje Alder, nasten 90 Aar, Lovens Givelse paa Mødet i Vordingborg 1241 og døde forst 1251, nasten 100 Aar gammel. Sejg Livskraft prager saaledes

baade denne Lovgiver og hans Værk, Loven, der den Dag i Dag, efter 700 Aar, endnu ikke helt har *sluppet*¹⁾ sit Herredømme over det danske Folk.

Jyske Lovs Omraade var stort; den herskede baade i Nørrejylland og Sønderjylland og i Fyn; og i det 16. og 17. Aarhundrede bredte dens Herredømme sig faktisk ogsaa mere og mere i de andre danske Provinser, Sjælland og Skaane, og fortrængte i *Domspraksis*²⁾ i vidt Omfang disse Provinsers Love. Med Christian den Femtes Danske Lov af 1683 ophørte vel Jyske Lov at gælde i Nørrejylland og paa Øerne; men 1) vedblev Jyske Lov at gælde i Sønderjylland og 2) vedblev en stor Del af den reelt, indirekte ogsaa at gælde i det øvrige Danmark, idet mange af Danske Lovs Bestemmelser er en Gentagelse af Jyske Lovs Bestemmelser; og da Danske Lov af 1683 som bekendt stadig den Dag i Dag er gældende Lov i Danmark paa adskillige vigtige praktiske Omraader, taler saaledes Jyske Lov stadig gennem denne Røst til det danske Folk i Nutiden.

1) slippe „aufgeben“. 2) Rechtsprechung.

Fransk.

Som Hovedfag:

1) Dans le *Disciple*, M. Paul Bourget a voulu rendre le philosophe Adrien Sixte responsable le l'acte criminel commis par son élève le jeune Robert Greslou. C'était un autre aspect de la confusion qui apparaissait déjà dans les *Essais de psychologie contemporaine*. M. Anatole France a magistralement défendu, dans le *Temps*, à cette occasion, les droits de l'esprit. Dans une lettre qui se trouve au quatrième volume de sa *Correspondance*, Taine a réfuté M. Paul Bourget en termes décisifs. Il prouve que la philosophie de la nécessité n'exclut aucunement la notion de santé physique et morale. Les stoïciens et les puritains, gens moraux s'il en fut, professaient le fatalisme. Taine lui-même le rappelle: tout en considérant que la santé et la maladie, le bien et le mal, s'expliquent également par leurs conditions déterminantes, il n'a jamais manqué de les distinguer et de les juger. De ce que le vice et la vertu sont des produits comme le vitriol et le sucre, il ne s'ensuit pas que le vice vaille la vertu ni que le vitriol soit aussi nourrissant que le sucre. Au cours d'un article sur Mme Taine, recueilli au deuxième volume des *Pages de critique et de doctrine*, M. Paul Bourget soutient que l'influence de cette femme d'élite a tourné son illustre mari dans cette direction. M. Paul Bourget oublie que Taine ne s'est marié qu'en juin 1868, et que l'*Ideal dans l'art*, où le «degré de bienfaisance du caractère» est présenté comme l'un des éléments de la valeur d'une œuvre, remonte à mai 1867.

Ce n'est pas Taine, c'est M. Paul Bourget qui a évolué. On ne le lui reproche point. Mais on est fondé à lui reprocher d'avoir voulu le cacher au public. Lorsque Chateaubriand réédita en 1826 l'*Essai sur les révolutions*, composé quelque trente ans plus tôt, il eut la franchise d'en réimprimer le texte primitif, indiquant seulement dans des notes que M. Jules Lemaitre appelle spirituellement «expiratoires» les points sur lesquels il avait changé d'opinion. M. Paul Bourget, dans l'édition «définitive des *Essais*, a remanié fréquemment son texte sans prévenir et même en conservant à la fin de chaque essai la mention de la date d'origine.

Oversættes og kommenteres litterært.

2) Nedenstaaende oversættes til Fransk.

Fra 6. Oktober 1789 til Mirabeau's Dod i April 1791.

Den Periode, der her skal behandles, var ikke saa meget bemærkelsesværdig ved de Begivenheder der indtraf, som ved den stadig mere udtalte Splid mellem Partierne. Efterhaanden som der iværksattes Forandringer i Stat og Lovgivning, erklærede de, hvis Interesser og Meninger *traadtes for*

nær¹⁾, sig imod dem. Man skulde mene, at Nationalforsamlingen ikke burde have iværksat saa mange Forandringer paa een Gang for ikke at skabe sig et saa stort Antal Fjender. Men saa vel dens almindelige Planer som selve dens Modstanderes *Modtræk*²⁾ forte med Nødvendighed til alle disse Reformers.

Efter den 5. og 6. Oktober havde Folkerepresentationen fulgt Kongen (ind) til Hovedstaden, som deres fælles Tilstedeværelse havde bidraget meget til at berolige. Folket var veltilfreds med at have Kongen i sin Magt; og de Faktorer, som havde bidraget til Ophiselsen, var ophørt at virke. Hertugen af Orléans, som med Rette eller Urette blev betragtet som Opstandens *Anstifter*³⁾, var nu blevet fjernet; han var gaaet ind paa at lade sig sende til England i et diplomatisk Ærinde. La Fayette var fuldt besluttet paa at opretholde Ordenen. Nationalgarden vænnede sig Dag for Dag mere til Disciplin og Lydighed. Borgerraadet var ved at forvinde den første Forvirring (der var opstaaet) ved dets Oprettelse og begyndte at erhverve sig Autoritet. Tilbage stod nu kun een Aarsag til Uroligheder, Dyrtiden. Trods *Forsyningsudvalgets*⁴⁾ Paapasselighed og Forudseenhed vedblev daglige Sammenstimplinger at true den offentlige Ro. Folket, som er saa let at narre, naar det lider (Nød), myrdede en Bager ved Navn François, som med Urette var blevet udpeget som *skyldig i Vareaager*⁵⁾. Man proklamerede den 21. Oktober en Lov om Krigsret, som bemyndigede Borgerraadet til at gøre Brug af Magt for at splitte Opløb, efter at Borgerne var blevet opfordret til at trække sig tilbage.

¹⁾ *træde for nær* blesser. ²⁾ *Modtræk* menée. ³⁾ *Anstifter* machinateur.

⁴⁾ *Forsyning* approvisionnement. ⁵⁾ *skyldig i Vareaager* accapareur.

3) De vulgærlatinske Vokaler *e* og *o* (lukket *e* og lukket *o*), deres Opvindelse i Latin og deres Udvikling i Fransk.

4) Victor Hugo romantique, doctrine et poésie.

Som *Bifag*:

Un télégramme, un coup de téléphone avartissent Mms Curie qu'une ambulance encombrée de blessés réclame d'urgence un poste de radiologie. Marie vérifie l'équipement de sa voiture. Tandis que le chauffeur militaire fait le plein d'essence, elle va prendre chez elle son manteau sombre, son petit chapeau de voyage, rond et mou, qui a perdu forme et couleur, et son bagage: un sac de cuir jaune, craquelé, écorché. Elle monte à côté du conducteur, sur le siège exposé au vent, et bientôt la vaillante automobile fonce à toute vitesse — c'est-à-dire, au modeste «50 de moyenne» qu'elle ne peut dépasser — vers Amiens, vers Ypres, vers Verdun.

Après des arrêts, des palabres avec des sentinelles méfiantes, apparaît l'hôpital. Au travail! Mme Curie choisit rapidement une pièce comme salle de radiologie, elle y fait transporter les caisses. Elle déballe ses instruments, assemble les pièces démontables. On déroule le câble qui reliera l'appareil à la dynamo restée sur la voiture. Un signe au chauffeur qui met en marche la dynamo, et Marie vérifie l'intensité du courant. Avant de commencer l'examen des blessés, elle prépare encore «l'écran radioscopique», range à portée de sa main les gants et les lunettes de protection, les crayons spéciaux pour marquer les *repères*¹⁾, le fil à plomb qui sert à localiser les projectiles. Elle a fait l'obscurité en bouchant la fenêtre avec des rideaux noirs — ou même avec de simples couvertures d'hôpital. A côté, dans un cabinet de photographie improvisé, sont placés les «bains» où seront développées les plaques. Il y a une demi-heure seulement que Marie est arrivée, et tout est prêt.

Le triste défilé commence. Le chirurgien s'enferme avec Mme Curie dans la pièce sombre, où les appareils en plein fonctionnement s'entourent d'un halo mystérieux. On apporte, l'une après l'autre, les civières chargées de corps qui souffrent. Marie règle l'appareil braqué sur les chairs déchirées,

afin d'obtenir une vision nette. Les os, les organes, montrent leurs silhouettes, et parmi eux apparaît un fragment opaque : la balle, l'éclat d'obus.

Oversættes. Det sidste Stykke omskrives med Lydskrift.

¹⁾ repère Fikspunkt.

2) Nedenstaaende oversættes til Fransk.

Paul-Marie Verlaine, den største Digter vi længe har haft, fødtes i Metz 30. Marts 1844 i en Familie, der stammede fra Ardennerne. Hans Fødehus, rue Haute-Pierre (nu Hochsteinstrasse) Nr. 26, eksisterer endnu. Hans Fader, Nicolas-Auguste Verlaine, der var født 1798 i Bertrix (i Belgien), var Kaptajn ved 2. Ingeniørregiment og Ridder af Æreslegionen. Han havde været Soldat i Napoleons Hære og havde opteret for Frankrig, da hans Fødeby ved Traktaterne af 1815 var blevet luxemburgsk. Paul Verlaines Moder var født i Fam-poux (i Departementet Pas-de-Calais). Sine første Aar tilbragte han i Faderens Garnisonsbyer, først i Metz, siden Montpellier og Nîmes, dernæst atter i Metz. I 1851 indgav Kaptajn Verlaine sin Afskedsbegæring og slog sig med sin Familie ned i Paris, i rue Saint-Louis (den nuværende rue Nollet). Paul, der dengang var 7 Aar gammel, blev sat i en lille Skole i rue Hélène. Senere kom han ind i en stor Pension, hvor man forberedte til Lycée Bonaparte. Efter sin første Altergang blev han optaget i Lycée Bonaparte (det senere Lycée Condorcet), hvor han som Meddiscipel havde Eduard Lepelletier, med hvem han sluttede et Venskab, der skulde vare 36 Aar. Efter at være blevet¹⁾ Student i 1862 og efter at være sluppet for Militærtjeneste ved at trække et »godt Nummer«, indskrev Verlaine sig straks ved det retsvidenskabelige Fakultet i Paris. Han opgav dog hurtigt de juridiske Studier og fik Ansættelse i et Forsikringselskab. 1864 opnaede han en Post ved Borgmesterkontoret i rue Drouot, hvorfra han snart gik over til Budget- og Regnskabskontoret paa Hôtel-de-Ville. Sidst paa Aaret 1865 døde hans Fader, halvt ruineret ved en Børsspekulation. Hans Moder, der ogsaa lod sig narre af *Spekulanter*²⁾, mistede en Del af den Formue, hun havde tilbage; og han selv begyndte at forsømme sin Plads, optaget (som han var) af Litteratur mere end af Administration og allerede dengang fantastisk og uregelmæssig, en rigtig *bohème*.

¹⁾ blive être reçu. ²⁾ Spekulant spéculateur.

Klassisk Filologi.

Førprøve.

1) Demosthenes' XXIII 13 (ἄμα γὰρ τῷ πολέμῳ . . .) — 16 (. . . ἐκ τῶν οὐμιμάχων εἶναι) oversættes og kommenteres.

2) Virgils Æneide VI 98 (Talibus ex adyto . . .) — 123 (. . . ab Iove summo) oversættes og kommenteres.

Latin.

1) Latinsk Stil:

De Mænd, der paatager sig at forfatte historiske Værker, bevæges dertil, forekommer det mig, af meget forskelligartede Motiver. Nogle indlader sig kun derpaa af Lyst til at lægge stilistiske Evner for Dagen og derigennem opnaa Berømmelse; andre staar i Taknemmelighedsgæld til visse Personer, der har spillet en Rolle i historiske Begivenheder, og de gør alt, hvad de kan, for at forherlige deres Beskytteres Dyder og Bedrifter. Der er ogsaa nogle, der selv har været med ved vigtige og interessante Begivenheder og som ønsker at fortælle Eftertiden derom, enten fordi de ikke kan taale, at der hersker Uvidenhed om vigtige Punkter, eller fordi de ønsker at beskykke

eller undskyldte deres egen Andel i Begivenhederne. Endelig er der nogle, der griber til Pennen opfyldt af retfærdig Harm, naar de ser andre Forfattere forfalske Begivenhedernes Forløb blot for at opnaa de magthavendes Gunst ved lav Smiger. Af de nævnte Motiver er det de sidste to, der har bevæget mig til at skrive denne Bog. Jeg har nemlig selv været med i denne Krig, og de Forfattere, der har skrevet om den, har enten ikke været med selv og har derfor kun givet en retorisk Udformning af det upaalidelige Stof, de har samlet fra Folkemunde, eller ogsaa har de nok været med selv, men har givet en falsk Beretning derom af Had til vort Folk. Ikke desto mindre har jeg længe tøvet med dette Værk, fordi jeg var klar over, at min Begavelse ikke er den store Opgave voksen. Men nu har min gode Ven Polybius fjernet denne Betænelighed fra mig, idet han har foreholdt mig, at der ikke er nogen anden end mig, der kender Sandheden om disse Begivenheder og formaar at beskrive dem. Jeg ved ikke, om dette er sandt eller ej, men jeg har ikke ment at turde modstaa Opfordringer, der udgaar fra en saa fremragende Mand, der selv har haft vigtige Opgaver at løse og har oplevet Lykkens store Omskiftelighed, og som stedse har været en sand Ven for alle dem, der befletter sig paa at være gode og sandfærdige Historikere.

2) Latinsk Version:

Venio ad C. Caesarem, patres conscripti, qui nisi fuisset, quis nostrum esse potuisset? Advolabat ad urbem a Brundisio homo impotentissimus, ardens odio, animo hostili in omnis bonos cum exercitu Antonius. Quid huius audaciae et sceleri poterat opponi? Nondum ullos duces habebamus, non copias; nullum erat consilium publicum, nulla libertas; dandae cervices erant crudelitati nefariae; fugam quaerebamus omnes, quae ipsa exitum non habebat. Quis tum nobis, quis populo Romano obtulit hunc divinum adulescentem deus? qui, cum omnia ad perniciem nostram pestifero illi civi paterent, subito praeter spem omnium exortus prius confecit exercitum quem furori M. Antoni opponeret quam quisquam hoc eum cogitare suspicaretur. Magni honores habiti Cn. Pompeio cum esset adulescens, et quidem iure. Subvenit enim rei publicae, sed aetate multo robustior et militum ducem quaerentium studio paratior et in alio genere belli. Non enim omnibus Sullae causa grata. Declarat multitudo proscriptorum, tot municipiorum maximae calamitates. Caesar autem annis multis minor veteranos cupientis iam requiescere armavit; eam complexus est causam quae esset senatui, quae populo, quae cunctae Italiae, quae dis hominibusque gratissima. Et Pompeius ad L. Sullae maximum imperium victoremque exercitum accessit: Caesar se ad neminem adiunxit, ipse princeps exercitus faciendi et praesidi comparandi fuit. Ille adversariorum partibus agrum Picenum habuit inimicum: hic ex Antoni amicis sed amicioribus libertatis contra Antonium confecit exercitum. Illius opibus Sulla regnavit: huius praesidio Antoni dominatus oppressus est. Demus igitur imperium Caesari sine quo res militaris administrari, teneri exercitus, bellum geri non potest: sit pro praetore eo iure quo qui optimo. Qui honos quamquam est magnus illi aetati, tamen ad necessitatem rerum gerendarum, non solum ad dignitatem valet.

Græsk Kultur.

1) Xenofons Hellenika VI, 1, 4 (ἀκούετε μὲν οὖν...) — VI, 1, 6 (... ἀφθονότατον παρέχεται) oversættes.

2) Den epikuræiske Ethik.

Sygeeksamen for 1 Kandidat: Iliadens Fjerde Sang Vers 86—219 (Wilsters Oversættelse) forklares og de vigtigste Enkeltheder kommenteres.

*Historie.*Som *Hovedfag*:

- 1) Irland i det 19. og 20. Aarhundrede.
- 2) Reformationens Gennemførelse i Sverige.
- 3) Renaissancens Historieskrivning.

Forprøve.

- 1) Kampen imod det nederlandske Handelsimperium 1651—1713.
- 2) Danmarks Forhold til Slesvig og Holsten 1435—1523.
- 3) Europæisk Toldpolitik 1860—1914.

*Musik.*Som *Hovedfag*:

Forprøve.

For 5 Kandidater: Der ønskes 1) en 2-stemmig fri Udsættelse af medfølgende Melodi (P. Hellmuth: »Hvor Dagen vælger rig og god«) samt 2) en 4-stemmig fri Udsættelse af medfølgende Melodi (»O Jesu Christ! dein Kripplein ist« [Freylinghausen 1741, Nr. 78]).

For 5 Kandidater: Der ønskes 1) en 2-stemmig fri Udsættelse af medfølgende Melodi (A. Riis-Magnussen: »Det regner over Mosen«).

samt 2) en 4-stemmig fri Udsættelse af medfølgende Melodi (»O grosse Gnad und Liebe« [Freylinghausen 1741 Nr. 77]).

Som *Bifag*:

- 1) Der ønskes en 2-stemmig fri Udsættelse af vedlagte Melodi (»Flowers in the valley« [The Oxford Song book, Melody Edition, Vol. I, S. 70];
- 2) Der ønskes sat en Overstemme i 5 Arts Kontrapunkt til medfølgende Cantus firmus.

*Kristendomskundskab.*Som *Hovedfag*:

Forprøve.

- 1) Nye Testamente: Johs. 15,18—16,4 incl.
- 2) Gamle Testamente: 1. Mosebog Kap. 2.

Tillægsprøve: *Religionshistorie.*

For 1 Kandidat: Der ønskes en Fremstilling af bhakti, dens Karakter og Betydning for indisk Aandsliv til forskellige Tider.

For 1 Kandidat: Forholdet mellem Religion og Filosofi i Grækenland.

β. Ved det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Vinteren 1940—41:	Der indstillede sig	5,	5	fuldendte Eksamen.
Sommeren 1941:	— — —	9,	9	— —
Ialt indstillede sig		14,	14	fuldendte Eksamen.

Af disse fik 2 Første Karakter med Udmærkelse, 8 Første Karakter og 4 Anden Karakter.

Hovedfag: Matematik.		<i>Sommeren 1941.</i>	
<i>Vinteren 1940—41.</i>		Hesselberg, Ole Kristian (1935) 6,08 Første	
Jørgensen, Knud Whitta		Hovedfag: Naturhistorie og Geografi.	
(1935).....	7,53 Første med Udm.	<i>Vinteren 1940—41.</i>	
<i>Sommeren 1941.</i>		Høvning, Helge (1932)..... 5,36 Anden	
Gjaldbæk, Ove (1936).....	7,37 Første	Larsen, Anders Villiam Otto	
Jensen, Ole Baden (1939)...	7,48 Første	(1926)..... 5,30 Anden	
Poulsen, Gertrud (1935)....	6,75 Første	<i>Sommeren 1941.</i>	
Stahl, Erik Holst (1936)....	6,36 Første	Giese, Erik (1931)..... 5,33 Anden	
Hovedfag: Fysik.		Ingwersen, Peter (1934)..... 7,26 Første	
<i>Sommeren 1941.</i>		Hovedfag: Gymnastik.	
Hermann, Evan Frede (1936) 7,45 Første		<i>Vinteren 1940—41.</i>	
Hovedfag: Astronomi.		Sander, Esther Agnete Kjøl-	
<i>Vinteren 1940—41.</i>		hede (1932)..... 5,63 Anden	
Lorensen, Erik (1935).....	7,78 Første med Udm.	<i>Sommeren 1941.</i>	
		Bøggild, Karen Louise (1931) 6,57 Første	

Skriftlige Opgaver.

Naturhistorie og Geografi.

Vinteren 1940—41.

Eksamens 2den Del efter Anordning af 20. Februar 1928:

Zoologi: Den forelagte *Musling* (Blaamusling: *Mytilus edulis*) beskrives i Henseende til Skallens og Bløddelens ydre Morfologi. Den bestemmes til Art, hvorefter der gives en kort Fremstilling af dens Forekomst i Danmark og af Hovedtrækkene i dens Forplantningsforhold og Biologi.

Botanik: Giv en kort Karakteristik af Blomsterbygningen hos de vigtigste Familier af *Liliales* og benyt dem som Grundlag for en Fremstilling af det formodede Slægtskab mellem de enkimbladede Ordener *Helobiales*, *Liliales*, *Glumales* og *Orchidales*.

Geografi: Tanganyika Territoriet. Dierckes Atlas maa benyttes.

Geologi: Havets aflejrende Virksomhed.

Fysiologi:

- 1) Hvad er Galdens Betydning for Fordøjelsen?
- 2) Hvordan bestemmer man Hæmoglobinet Molekylstørrelse?
- 3) Hvorledes bestemmes Størrelsen af Respirationsvejenes skadelige Rum?
- 4) Hvad forstås ved »Spærringsmekanisme« i Muskler og hvor findes den?
- 5) Hvad er »antidrom« Paavirkning?
- 6) Hvoraf slutter man at Resorptionen i Tarmen omfatter »aktive« Processer?

(En noget udførligere Besvarelse ønskes).

Eksamens 1ste Del efter Anordning af 5. April 1935:

Zoologi: Samme Opgave som ved Eksamens 2den Del efter Anordning af 20. Februar 1928 (se ovenfor).

Botanik: Samme Opgave som ved Eksamens 2den Del efter Anordning af 20. Februar 1928 (se ovenfor).

Geografi: Vertikale Luftbevægelser, deres Aarsager og deres klimatiske Betydning. Dierckes Atlas maa benyttes.

Geologi: Samme Opgave som ved Eksamens 2den Del efter Anordning af 20. Februar 1928 (se ovenfor Side 156).

Eksamens 2den Del efter Anordning af 5. April 1935:

Zoologi:

- 1) Hvad forstaas ved en endokrin Kirtel (Kirtel med indre Sekretion)?
- 2) Nævn de vigtigste endokrine Kirtler hos Pattedyr (Mennesket).
- 3) Giv en Fremstilling af de vigtigste endokrine Kirtlers Bygning samt deres phylogenetiske og ontogenetiske Udvikling.

Botanik: Giv en kort floristisk og økologisk Karakteristik af Lynghedens Sociationer og anfør de vigtigste af de Successionsrækker, hvis sidste Led er Lyngheden.

Geografi: Samme Opgave som ved Eksamens 2den Del efter Anordning af 20. Februar 1928 (se ovenfor Side 156).

Geologi: Danmarks senglaciale Aflejringer.

Plantefysiologi med Genetik: Der ønskes en kort Oversigt over de forskellige Typer af Respirations- og Gæringsprocesser samt en mere indgaaende Behandling af Alkoholgæringen.

Zoofysiologi: Samme Opgave som i Fysiologi ved Eksamens 2den Del efter Anordning af 20. Februar 1928 (se ovenfor Side 156).

Sommeren 1941.

Eksamens 2den Del efter Anordning af 20. Februar 1928:

Zoologi: Det foreliggende Dyr (*Petromyzon fluviatilis*) beskrives i Henseende til ydre Morfologi og bestemmes. Derpaa gives en kortfattet Fremstilling af den indre Bygning, og paa Grundlag heraf diskuteres dets systematiske Stilling.

Botanik: Korkens Bygning, Udvikling og Forekomst samt dens Betydning for Planterne.

Geografi: Australlandets oprindelige Befolkning og Kultur.

Geologi: Nordsjællands Geologi.

Fysiologi:

- 1) Hvad forstaas ved Anafylaxi?
- 2) Hvilke Stoffer skal findes i en Ringervæske?
- 3) Hvad forstaas ved en Muskels absolutte Kraft?
- 4) Hvad er »Weber's Lov«?
- 5) Hvilken Betydning har D-Vitaminet?
- 6) Giv en Fremstilling af Blodets Koagulationsmekanisme.
(En noget udførligere Besvarelse ønskes).

Eksamens 1ste Del efter Anordning af 5. April 1935:

Zoologi: Samme Opgave som ved Eksamens 2den Del efter Anordning af 20. Februar 1928 (se ovenfor).

Botanik: Samme Opgave som ved Eksamens 2den Del efter Anordning af 20. Februar 1928 (se ovenfor).

Geografi: En kort Fremstilling af Forindiens Klima. Materiale: Vahls Klimakort.

Geologi: Islands Vulkaner.

Eksamens 2den Del efter Anordning af 5. April 1935:

Zoologi: Udviklingen af Pattedyrenes Mundhule og Tænder.

Botanik: Synkarier (Tokærnestadier) hos Svampe, hvorledes de opstaar og hvor de findes.

Geografi: Samme Opgave som ved Eksamens 2den Del efter Anordning af 20. Februar 1928 (se ovenfor Side 157).

Geologi: Samme Opgave som ved Eksamens 2den Del efter Anordning af 20. Februar 1928 (se ovenfor Side 157).

Plantefysiologi med Genetik: Gregor Mendel og de mendelske Spaltningslove.

Zoofysiologi: Samme Opgave som i Fysiologi ved Eksamens 2den Del efter Anordning af 20. Februar 1928 (se ovenfor Side 157).

Eksamens 3die Del efter Anordning af 5. April 1935:

Botanik: Efter en kort Beskrivelse af Europas plantegeografiske Inddeling karakteriseres Danmarks Beliggenhed indenfor denne paa Grundlag af Udbredelsen af nogle Plantesamfund og Arter.

Matematik.

Vinteren 1940—41.

Forprøven.

I. En Cirkel med Radius R drejer sig med konstant Vinkelhastighed ω om en Tangent a med Røringspunkt A . Mens Cirklen foretager een Omdrejning om a , gennemløber en Partikkel P Cirklen een Gang med en Hastighed, hvis Størrelse er konstant. P beskriver da en Rumkurve k og antages til Tidspunktet $t = 0$ at passere Punktet A .

1. Angiv i et vilkaarligt Punkt af Kurven k Partikkels Hastighed og Acceleration, idet man søger Komposanterne efter Cirkelns Plan og en Normal til denne.
2. Vis, at Kurven har endnu et Punkt B fælles med en Plan α gennem A , vinkelret paa a . Find Kurvens Krumning og Torsion i Punkterne A og B , og angiv, hvorledes Tangent og Hovednormal er beliggende i disse Punkter.
3. Kurven k projiceres paa Planen α i en Kurve k' . Find den naturlige Ligning for k' , regnet ud fra Punktet A .

II. Samme Opgaver som i Matematik I ved 1ste Del af Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik (se ovenfor Side 112).

1) Fagprøven.

1. Gør kort Rede for Begreberne Undergruppe, Sideklasse, Normaldeler og Faktorgruppe.
2. Lad N betegne en Normaldeler i en Gruppe G , U en Samling af Sideklasser til N og U Mængden af de Elementer i G , der forekommer i Klasserne tilhørende Samlingen U . Vis, at U da og kun da er en Undergruppe i Faktorgruppen G/N , naar U er en Undergruppe i G , og at U da og kun da er Normaldeler i G/N , naar U er Normaldeler i G .
3. Lad N_1 og N_2 med Gennemsnittet D betegne to saadanne Normaldelere i G , at ikke andre Undergrupper i G end G selv omfatter baade N_1 og N_2 . Vis, at G bestaar af Mængden af Elementer $n_1 \cdot n_2$, hvor $n_1 < N_1$ og $n_2 < N_2$.

Vis, at hvis

$x_1 D, x_2 D, \dots, x_v D$
 er samtlige (parvis forskellige) Sideklasser til D indenfor N_1 da er
 $x_1 N_2, x_2 N_2, \dots, x_v N_2$
 parvis forskellige, og udgør samtlige Sideklasser til N_2 indenfor G .
 Vis endvidere, at Faktorgrupperne N_1/D og G/N_2 er isomorfe.

2) Bevis, at Polynomiet

$$P(z) = 1 - z + 2z^2 + 100z^7 - 80z^8 + z^{10}$$

har netop 7 Nulpunkter indenfor Cirklen $|z| = 1$, og bestem Antallet af dets Nulpunkter i Cirkelringen $1 < |z| < 2$.

Sommeren 1941.

I. Forprøven.

1. Dobbelt retvinklet Afbildning. — I vandret Billedplan er opgivet to Punkter A og B , i lodret Billedplan et Punkt C . Konstruer vandret og lodret Spor af Symmetriplanen for Vinkel ACB .
2. En homogen Stang AB af Længden $2a$ og med Massen m er ophængt i sit ene Endepunkt A . I det andet Endepunkt B er fastgjort en vægtløs, ustrækkelig Snor, hvis Længde er større end $4a$. Snoren gaar gennem et Øje C , beliggende i samme Højde som A , og saaledes at $AC = 2a$. I Snorens andet Endepunkt D er anbragt en Masse m_1 . Hele Systemet er paavirket af Tyngdekraften.

1) Stangen AB indtager en Ligevægtsstilling, i hvilken den danner en spids Vinkel φ med AC . Bestem φ , og find det Interval af Værdier for Forholdet $k = \frac{m}{m_1}$, for hvilke denne Ligevægtsstilling er mulig.

2) Idet $k = 2\sqrt{3}$ skal man finde Vinklen φ samt Reaktionen i A .
 Ved at bevæge Snorens Endepunkt D ned til den laveste Stilling tænkes AB trukket op i vandret Stilling, hvorefter Systemet overlades til sig selv. Stangen AB og Massen m_1 udfører da Svingninger.

3) Idet k fremdeles er lig med $2\sqrt{3}$, skal man bestemme Vinkelhastigheden $\dot{\varphi}$ som Funktion af φ og tillige finde den største Værdi, $\dot{\varphi}$ kan antage.

4) Opstil en Ligning til Bestemmelse af Snorspændingen S .

II.

1. Find Fourierrækken for den Funktion $f(x)$, der i Periodeintervallet $-\pi \leq x \leq \pi$ defineres ved

$$f(x) = \begin{cases} 0 & \text{for } -\pi \leq x \leq -\frac{\pi}{2} \\ \cos x & \text{for } -\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2} \\ 0 & \text{for } \frac{\pi}{2} \leq x \leq \pi, \end{cases}$$

og angiv Summen af den fundne Række. Bevis, at Rækken er absolut og ligelig konvergent i Intervallet $-\infty < x < \infty$, og find for $-\pi \leq x \leq \pi$ Summen $F(x)$ af den Række, der fremkommer ved ledvis Integration fra 0 til x . Bestem herved Summen af Rækken

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{(4n+1)(4n+2)(4n+3)}$$

For 1 Kandidat:

1. Hvad forstås ved en Primitivrod mod. 19, og hvormange indbyrdes inkongruente Primitivrødder mod. 19 findes der? Vis, at 3 er Primitivrod mod. 19, og angiv en Indextavle svarende til denne Primitivrod. Benyt Indextavlen til at bestemme samtlige Primitivrødder mod. 19, samt til at bestemme alle de hele Tal D , for hvilke den binome Kongruens $x^8 \equiv D \pmod{19}$ har Løsninger. Angiv sluttelig den fuldstændige Løsning til Kongruensen $x^8 \equiv 5 \pmod{19}$.
2. Bestem Integralet

$$\int_0^{\infty} \frac{x^{a-1}(x+3)}{x^2+1} dx,$$

idet a er en Konstant imellem 0 og 1. [Integrer først Funktionen

$$f(z) = \frac{z^{a-1}(z+3)}{z^2+1}$$

langs den lukkede Vej, der bestaar af en lille Cirkel og en stor Cirkel om $z=0$ i Forbindelse med det dobbelt gennemløbne Stykke af den positive Halvakse, der forbinder de to Cirkler].

For 1 Kandidat:

1. Et Keglesnit er i den projektive Plan forelagt ved følgende Ligning i Punktkoordinater: $x_1^2 - x_2 x_3 = 0$.

Find Keglesnittets Ligning i Liniekoordinater.

Angiv dernæst Betingelsen for, at et andet Keglesnit $(bx)^2 = 0$, er harmonisk omskrevet (polaromskrevet) om det givne Keglesnit.

2. I Planen er forelagt 4 reelle Punkter a, b, c, d , der danner en konveks Firkant $abcd$. 2 Keglesnit bestemmes saaledes, at de begge gaar gennem b og d , medens det ene Keglesnit desuden gaar gennem a , og dets Tangenter i b og d gaar gennem c , hvorimod det andet Keglesnit gaar gennem c , og dets Tangenter i b og d gaar gennem a .

Der ønskes en Undersøgelse af Keglesnitternes imaginære Fællespunkter, idet den dertil svarende v. Staudt'ske Involutionens fremstilling søges bestemt, enten ved Anvendelse af et bekvemt projektivt Koordinatsystem, eller ved projektiv Overgang til det Tilfælde, hvor begge Keglesnit er Cirkler, eller ved en direkte projektivgeometrisk Betragtning.

Astronomi.

Vinteren 1940—41.

Forprøven.

En Stjernes Koordinater er

$$\alpha = 23^h 8^m 51^s.9$$

$$\delta = +9^\circ 3'.44$$

Man har observeret en Højde for denne Stjerne

$$h = +42^\circ 58'.17 \text{ (korrigeret for Refraktion),}$$

til Tidspunktet $21^h 12^m 35^s.6$ mellemeuropæisk Tid, paa et Sted, hvis østlige Længde fra Greenwich er $0^h 49^m 25^s.1$.

I Greenwich var ved nærmest foregaaende Middelmidnat Stjernetiden $(\theta_0)_{Grw} = 3^h 46^m 17^s.8$.

Polhøjden ønskes beregnet.

De sfæriske-trigonometriske Grundformler vedlægges.

Hjælpemidler:

a) Femcifret Logaritmetabel.

b) Tabeller til Forvandling af Tider.

Fagprøven.

Der ønskes en Redegørelse for de Faktorer, der bestemmer Grænselystyrken ved Himmelfotografier. Tillige ønskes en Diskussion af Astrografers Effektivitet i Afhængighed af deres Aabning, Brændvidde og Felt, med særligt Henblik paa Schmidt-Teleskopet.

Sommeren 1941.

Forprøven.

1. Beregn Stjernetiden for en Meridian, der ligger $1^h 15^m 53^s.76$ øst for Greenwich, Klokken $20^h 32^m 25^s.88$ Mellemeuropæisk Tid en Dag, da $(\theta_0)_{Grw}$ (Stjernetid i Middelmidnat for Greenwich) er $12^h 43^m 43^s.75$.
2. En Stjernes Ækvatorkoordinater er

$$\alpha = 16^h 25^m 47^s.1$$

$$\delta = -26^\circ 18'.16$$

Beregn Ekliptikakoordinaterne λ og β for denne Stjerne, naar Ekliptikahældningen (ϵ) er $23^\circ 27'.14$.

Femcifret Regning.

Hjælpemidler:

- a) De sfærisk-trigonometriske Grundformler.
- b) Tabel til Forvandling af Tider.
- c) Femcifret Logaritmetabel.

Fagprøven.

Parabolsk Banebestemmelse.

Fysik.

Vinteren 1940—41.

I.

Forprøven.

1. Udled Udtrykket i det geocentriske Absolutsystem for Kraften i Tidevandsfeltet fra Solen og find Feltets Koefficient k_1 (Kraften paa Massen 1 g i Afstanden 1 cm fra Feltets Nulplan), naar Jordcentrets Acceleration sættes til $0,6 \text{ cm/sek}^2$ og dets Afstand til Solen til $150 \cdot 10^6 \text{ km}$. Idet vi ser bort fra Jordens Tyngdefelt og alene regner med Tidevandsfeltet fra Solen, tænker vi os, at en Stang af Længden $2 l \text{ cm}$, Tværsnittet $a \text{ cm}^2$ og Vægtfylden $\rho \text{ g/cm}^3$ er anbragt drejelig omkring sit Midtpunkt, der er beliggende i Feltets Nulplan. Hvor stor bliver Tilvæksten ΔE_p i Stangens potentielle Energi hidrørende fra Feltet, naar den drejes fra en Stilling i Nulplanen til Stillingen vinkelret paa denne? Hvor stor bliver i den sidste Stilling Spændingen S_x i Afstanden x fra Stangens Midte? Hvor stor bliver Stangens Forlængelse $2 \Delta l$, naar dens Elasticitetskoefficient er $20\,000 \text{ kg}^*/\text{mm}^2$?
2. En retlinet lodret Hvirvel i Vand ender i en fri Overflade. Hvirvlens Radius er $r \text{ cm}$ og dens Rand i Overfladen ligger $h \text{ cm}$ under det plane Overfladeniveau i det fjerne. Find heraf Hvirvlens Styrke (Cirkulation) Γ samt Niveauforskellen $h_0 \text{ cm}$ mellem Overfladen i Hvirvelcentret og det plane Overfladeniveau.
3. Et Grammolekyle af en ideal Luftart med Molekularvarmen $C_v = 5 \text{ cal/mol} \cdot \text{grad}$ befinder sig i en med Stempel forsynet Cylinder, der har Varmekapaciteten $C \text{ cal/grad}$. Det samlede System udfører reversibelt en adiabatisk Proces fra Temperaturen T til Temperaturen T_0 , begge i absolut Maal. Hvor stort et Arbejde $A \text{ kgm}$ udfører Luften? Find Entropiforøgelsen ΔS_1 og ΔS_2 af henholdsvis Luften og Cylinderen.

II.

1) En frit anbragt Metalkugle med 2 cm Radius hænger i en isolerende Snor; den oplades til 220 Volt. Derefter nedsænkes den i en Faradays Gryde i Form af en hul Metalkugle med Radius 10 cm uden at berøre dennes Indervæg. Hulkuglen, der omslutter den lille Kugle helt, er opstillet isoleret, men er gennem en Ledning forbundet med Bladsystemet af et Elektrometer med Kapaciteten 5 cm. Ledningens Kapacitet er 3 cm. Inden Nedsænkningen viser Elektrometret Nul.

1. Hvilken Ladning Q Coulomb har den lille Kugle?
2. Hvor mange Volt viser Elektrometret efter Nedsænkningen?
3. Hvor mange Volt viser det, efter at man ved at hælde Gryden har bragt den lille Kugle til at berøre Indervæggen?

2) En Jernring med Middeldiameter 10 cm og med 4 cm² Tværsnitsareal er jævnt beviklet med 600 Vindinger. Jernets Permeabilitet sættes til $\mu = 2000$, Viklingens Modstand er 25 Ohm.

1. Hvor stor er denne Spoles Selvinduktionskoefficient L Henry?
2. Til Spolen sluttes en Jævnspænding paa 50 Volt. Hvor stor bliver Strømmens Slutværdi i_1 ?
3. Hvor længe varer det, inden Strømstyrken er 99 Procent af Slutværdien?
4. Til Spolen sluttes en 50 Perioders Vekselspænding (sinusformet) paa 50 Volts Effektivværdi. Hvor stor bliver Impedansen? (Den effektive Modstand = 25 Ohm).
5. Hvor stor bliver den effektive Strøm?
6. Hvor stor en Kondensator skal der sættes i Række med Spolen for at faa Resonans?

3) En Sigtetikkerets Objektiv er sammenkittet af en Crownglas-Samlelinse med Brændvidde 25 cm og en Flintglas-Spredelinse med Brændvidde — 50 cm; begge Linser har 4 cm Diameter. Okularet har en Brændvidde paa 4 cm.

1. Hvad bliver Objektivets Brændvidde?
2. Hvad bliver Kikkertens Forstørrelse?
3. Hvor stor er den mindste Vinkel, der kan være mellem Sigtelinierne til to fjerne Punkter, naar disse skal kunne skelnes fra hinanden i Kikkerten? (Lysets Bølgebredde sættes til 5000 Ångström).

Sommeren 1941.

I.

Forprøven.

1) Et i den ene Ende lukket Glasrør er paa Midten bøjet i en ret Vinkel, saaledes at der fremkommer to omtrent lige lange retlinede Grene, der staar vinkelret paa hinanden. Røret er anbragt saaledes, at den aabne Gren er lodret med Munden nedad; den lukkede Gren er altsaa foroven og vandret. Røret er helt fyldt med Vædske af Vægtfylden ρ g/cm³, og dets Munding gaar lidt ned under den fri Overflade af samme Vædske. Vi tænker os nu, at Glasrøret drejes med jævn Vinkelhastighed omkring den lodrette Gren, hvorved den øvre lukkede Gren beskriver en vandret Cirkelflade, og spørger efter Trykket p Dyn/cm² i den yderste lukkede Ende af denne Gren, naar den i Omløbstiden T Sekunder beskriver en vandret Cirkel med Radius l cm, der ligger h cm over Vædskens fri Overflade, og Barometerstanden er B mm Hg. Forsøget foretages paa et Sted, hvor $G = 982,5$ cm/sek².

2) I Mellemrummet mellem to parallelle faste Vægge i den indbyrdes Afstand l cm er Luften i staaende Svingninger vinkelret paa Væggene med Grundtonens Frekvens. Opskriv det analytiske Udtryk for Luftdelenes Forskydning s , naar Bevægelsen henføres til en x -Aksis vinkelret paa Væggene, saaledes at disse er beliggende ved $x = 0$ og $x = l$, og den maximale Udsvingningsamplitude i Bølgen er s_0 , samt at dette Udsving i positiv Retning fore-

findes til $t = 0$. Find dernæst Størrelsen af s_0 , naar det effektive Tryk af Lydbølgen ved Væggene er 1000 Dyn/cm^2 . Lydhastigheden sættes til 340 m/sek , Luftens Tæthed til $0,0012 \text{ g/cm}^3$.

3. To nøjagtig ens polarisationsfri galvaniske Elementer har som positive Poler Kobber i Kobbersulfat og som negative Kadmium i Kadmiumsulfat og en elektromotorisk Kraft paa $0,75 \text{ Volt}$. De anbringes i to nøjagtig ens Kalorimetre af 20° C . Element Nr. 1 kortsluttes saa længe, indtil et Gramækvivalent Kadmium er gaaet i Opløsning og et Gramækvivalent Kobber udfældet, hvorved der iagttages en Varmeudvikling paa $17\,000 \text{ cal}$. Det antages, at Kalorimetret er saa stort, at dets Temperatur ikke stiger kendeligt derved. Element Nr. 2 afgiver paa reversibel Maade den samme Elektricitetsmængde $96\,500 \text{ Coulomb}$, hvorved Elementet driver en uden for Kalorimetret staaende ideal Elektromotor. Der spørges om Energertilvæksterne ΔU_1 og ΔU_2 af de to Elementer ved de beskrevne Processer, endvidere om deres Entropitilvækster ΔS_1 og ΔS_2 , samt om de respektive Kalorimetres Entropitilvækster $\Delta S'_1$ og $\Delta S'_2$. Talregningerne fordres ikke gennemført, men Tallene maa være tydeligt indsat i Udtrykkene, der maa forsynes med Enhedsbetegnelse.

II.

1) I en Katodestraaleoscillograf dannes et Elektronstraalebundt ved, at Elektroner fra en Glødekathode trækkes over mod en Anode med et lille Hul i Midten. Mellem Kathode og Anode er der en Spændingsforskel paa 1000 Volt . Derefter passerer Elektronerne mellem to Kondensatorplader, der frembringer et elektrisk Felt vinkelret paa Elektronstraalen. Pladernes Størrelse er $2 \times 2 \text{ cm}$, deres Afstand 1 cm . Til sidst rammer Straalen en fluorescerende Skærm, hvis Afstand fra Kondensatorens Midte er 30 cm .

1. Tegn en Skitse af Apparatet.
2. Hvor stor er Elektronernes Hastighed u , naar de er kommet gennem Hullet? (Der tages ikke Hensyn til Relativitetsteorien).
3. Hvor stort et Stykke $d \text{ cm}$ flytter Lyspletten sig paa Skærmen, naar der mellem Kondensatorpladerne lægges en Spændingsforskel paa 10 Volt ?
4. Den ene Kondensatorplade forbindes med den ene Pol af en Vekselsstrøms-generator, den anden gennem en Spole med Selvinduktionen 1 Henry og den effektive Modstand 1000 Ohm med den anden Pol. Generatoren leverer en sinusformet Vekselspænding paa 100 Volt (effektiv) og med Frekvensen $5 \cdot 10^5 \text{ pr. sec.}$ Hvor stor en (effektiv) Vekselsstrøm I gaar gennem Kondensatoren?
5. Hvor stor bliver Amplituden for Lyspletten's Bevægelse paa Skærmen?
Elektronens Ladning $4,80 \cdot 10^{-10} \text{ el. stat. Enh.}$
Elektronens Masse $0,912 \cdot 10^{-27} \text{ g.}$

2) En kort Stangmagnet er ophængt vandret i et Silkespind. Dens Inertimoment $I = 500 \text{ g cm}^2$, og Svingningstiden for smaa Svingninger om Ligevægtsstillingen er $T = 20 \text{ sec}$ (for en hel Svingning). Jordmagnetfeltets vandrette Komposant er $H = 0,15 \text{ Ørsted}$.

1. Find Stangmagnetens magnetiske Moment M .
2. Med Centrum i Magnetens Midtpunkt anbringes en cirkulær Spole med 10 Vindinger med 100 cm Diameter og med Vindingsplanen i den magnetiske Meridianplan. Find den fra Spolen hidrørende Magnetfeltstyrke H_1 i Spolens Midte for en Strøm paa 1 Ampere .
3. Hvilket Udslag α fra den magnetiske Nord-Syd-Retning vil Magneteten gøre for denne Strøm?
4. Et kortvarigt Strømstød i Spolen vil sætte Stangmagneteten i Svingninger. Hvor stor en Elektricitetsmængde er der gaaet gennem Spolen under Strømstødet, hvis det første Udsving er $\alpha_1 = 0,1 \text{ Radian}$? Der ses bort fra Dæmpningen.

Fagprøven.

Den fotoelektriske Effekt.

Kemi.

Vinteren 1940—41.

Forprøven.

1. Anfør Reaktionsligningerne for de kemiske Processer, som indtræder, naar man til vandige Opløsninger af Stannoklorid sætter henholdsvis: a) rigelige Mængder af Vand, b) Natriumkarbonat, c) Natriumhydroxyd, d) Natriumsulfid, e) Natriumpersulfid, f) Ferriklorid, g) Klorvand og h) Merkuriklorid.
2. Gør Rede for Sammenhængen mellem den elektrolytiske Ledningsevne og Dissociationsgraden af den opløste Elektrolyt.
3. Gør Rede for Principerne i Solvays Metode til Fremstilling af Soda.
4. Hvad forstaar man ved en primær, en sekundær og en tertiær Alkohol? Anfør et Eksempel paa hver Art samt angiv den vigtigste Reaktion, hvorved de adskiller sig fra hverandre.
Anfør et Eksempel (Formel og Navn) paa en divalent og en trivalent Alkohol.
Hvad kaldes Alkoholernes Anhydrider?
Anfør to almindelige Metoder til Fremstilling af Alkoholanhidrider.
Ingen Hjælpemidler.

Lærerprøven.

Giv en Fremstilling af den elektrolytiske Dissociationsteori, dens Grundlag og Gyldighedsomraade og anfør Eksempler paa dens Anvendelse.

I Fremstillingen ønskes en kort Redegørelse for de nyere Anskuelser om de stærke Elektrolyter.
Ingen Hjælpemidler.

Sommeren 1941.

Forprøven.

1. Hvilke to Metoder er de mest anvendte til Maaling af Brintionkoncentrationer? Gør Rede for Metodernes Princip.
2. Hvorledes fremstilles Jordbrinte?
Hvad sker der, hvis man til vandige Jodbrinteopløsninger leder: a) Klor, b) Ozon?
Hvilke Reaktionen finder Sted, naar man til vandige Opløsninger af Natriumjodid sætter henholdsvis: c) Jod, Opløsninger af d) Blynitrat, e) Merkuriklorid og f) Kupriklorid?
3. En svovlsur Opløsning af Ferrosulfat vil ved Tilsætning af Kaliumpermanganat iltes til Ferrisulfat. Anfør den støkiometriske Ligning for denne Proces og gør Rede for de Ændringer i Valens og Iltningstrin, der finder Sted.
4. Gør Rede for Isomerien mellem Druesyre og Mesovinsyre.
Ingen Hjælpemidler.

Lærerprøven.

1. Giv en Fremstilling af Faseloven og gør derefter Rede for: a) Destillation af en Blanding af to fuldstændig blandbare Vædske. b) Destillation med Vanddamp af en med Vand ikke blandbar Vædske.
2. Hvad forstaar man ved en Elektrolyts Opløselighedsprodukt?
Sølvulfats Opløselighedsprodukt er $5,56 \times 10^{-5}$. Beregn den molære Koncentration af Sølvulfat i den mættede Opløsning af Saltet i rent Vand.

10. Magisterkonferenser.

α. Ved det filosofiske Fakultet.

Ialt har 10 Studerende i Aaret 1940—41 taget Magisterkonferens.

²⁸/₉ 1940. *Agnes Margrethe Agerschou* (1930). Bestaaet.

Fag: Nordisk Filologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Johs. Brøndum-Nielsen, Dr. phil. Jón Helgason og Ejnar Thomsen.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: 1) Der ønskes en Oversigt over de vigtigste Problemer, som Forskningen af de islandske Slægtsagaer arbejder med (³/₄ 1940), 2) Dalins Stilling og Betydning i svensk Litteratur (med sammenlignende Sideblik til Danmark) (⁵/₄ 1940), 3) Sproglig-stilistisk Redegørelse for Repliken i den danske Komædie indtil Midten af det 19. Aarhundrede (⁷/₄ 1940).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme (¹/₇—¹²/₈ 1940): Vedels Forhold til de af ham benyttede Tekster, saaledes som det fremtræder i Hundredvisebogen.

Forelæsning (²⁸/₉ 1940): Holberg og Montesquieu.

¹²/₁₀ 1940. *Erik Harald Bach* (1934). Bestaaet.

Fag: Historie.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Erik Arup, Dr. phil. Knud Fabricius og Dr. phil. Albert Olsen.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: 1) Fransk Udenrigspolitikks Maal og Midler 1807—14 (¹/₁₂ 1939), 2) Hvilke var den danske Konges Indtægter og Udgifter i Tiden indtil Reformationen? (⁴/₁₂ 1939), 3) Opfattelsen af Kardinal Richelieu og hans Statsmandsgerning gennem Tiderne (⁶/₁₂ 1939), 4) I hvilken Grad har den sidste Menneskealders arkæologiske Forskning omformet det tidligere Bybillede af Rom under Antiken? (10-Timers Opgave, ¹⁷/₁₂ 1939).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme (¹⁶/₄—³¹/₅ 1940): 'Sveriges politiske Holdning over for Danmark 1830—64.

Forelæsning (¹²/₁₀ 1940): Fuggerne.

⁸/₁ 1941. *Hermann Kossmann* (immatrikuleret 1935). Bestaaet.

Fag: Engelsk.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. N. Bøgholm og Dr. phil. C. A. Bodelsen.

I Henhold til Undervisningsministeriets Skrivelse af 14. Marts 1940 meddeltes der Kandidaten Tilladelse til at aflægge de ved Magisterkonferensen til II. Del foreskrevne Prøver, forinden Prøverne til I. Del blev aflagt.

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme (¹⁵/₄—²⁷/₅ 1940): Der gives en Redegørelse for Lydforholdene i de opgivne oldengelske Glosser og i Cura Pastoralis (Hatton M 5).

Forelæsning ($27/6$ 1940): English Memorial Poetry.

Opgave til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: 1) Engelsk Stil ($3/12$ 1940), 2) The Sonnet in English Literature ($5/12$ 1940), 3) Kasusformer og Kasusbrug paa Middelenlengsk ($7/12$ 1940), 4) Hvorvidt kan den hos de opgivne Forfattere (under Rubriken: en Gruppe sammenhængende Værker) givne Udvikling af Begrebet „Arbejde“ sættes i Relation til historiske og kulturelle Forhold? (10-Timers Opgave, $15/12$ 1940).

$1/3$ 1941. *Rasmus Jørgensen Fischer* (1933). Bestaaet.

Fag: Almindelig og sammenlignende Litteraturhistorie.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Hans Brix og Dr. phil. Paul V. Rubow.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: 1) De filosofiske Systemers Indflydelse paa den danske Nationallitteratur i det 19. Aarhundrede ($23/10$ 1940), 2) Den genealogiske Metode i Tekstkritiken ($25/10$ 1940), 3) Vekselvirkning mellem dansk-norsk og svensk Litteratur i Tiden indtil ca. 1830 (10-Timers Opgave, $27/10$ 1940).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($30/11$ 1940— $25/1$ 1941): Den engelske Shakespearekritik i Samuel Johnsons Tidsalder.

Forelæsning ($1/3$ 1941): Kleists Prinz von Homburg.

$1/3$ 1941. *Ole Michael Jacobsen* (1933). Bestaaet.

Fag: Almindelig og sammenlignende Litteraturhistorie.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Hans Brix og Dr. phil. Paul V. Rubow.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: Opgaver 1) og 2) De samme Opgaver som for Rasmus Jørgensen Fischer (se ovenfor), 3) Den fantastiske Roman og Novelle i det 18. og 19. Aarhundrede (10 Timers Opgave, $27/10$ 1940).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($30/11$ 1940— $25/1$ 1941): Matthew Arnold som aktuel Kritiker.

Forelæsning ($1/3$ 1941): Viktor Rydbergs Lyrik.

$30/5$ 1941. *Jørgen Birkedal Hartmann* (1928). Bestaaet.

Fag: Kunsthistorie.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Victor Kuhr, Dr. phil. Paul V. Rubow og Dr. phil. C. Elling.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: 1) Gavlgrupperne fra Templet i Ægina og fra Zeus-Templet i Olympia. Beskrivelse, Fortolkning, sammenlignende Vurdering ($14/1$ 1941), 2) Emner fra Frans af Assisis Liv og Legende i italiensk Maleri fra det 14. og 15. Aarhundrede ($15/1$ 1941), 3) Rembrandts Arbejder i Kunstmuseet og deres Plads i hans kunstneriske Udvikling ($17/1$ 1941), En Karakteristik af det parisiske Bypalæ (Hôtel) 1700—1750 i Henseende til Plan og Opbygning samt ydre Udsmykning, støttet til Analyser af et Antal

typiske Monumenter; hertil føjes en kort Udsigt over dets Indflydelse i samtidig tysk Arkitektur (med Anvendelse af udleverede litterære Hjælpemidler, 2 Bd.) (10-Timers Opgave, $^{19}/_1$ 1941).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($^{21}/_2$ — $^{11}/_4$ 1941): Danske Portrætter med landskabelig Baggrund ca. 1750—ca. 1830. En Redegørelse for Genrens stilhistoriske Udvikling og Forudsætninger.

Forelæsning ($^{20}/_5$ 1941): Symbolismen i dansk Billedkunst og dens Forudsætninger.

$^{17}/_6$ 1941. *Erik Thomsen* (1931). Bestaaet.

Fag: Psykologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Edgar Rubin, Dr. phil. Frithiof Brandt og Docent E. Tranekjær Rasmussen.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: 1) Opgaveløsningens Psykologi ($^{21}/_3$ 1941), 2) Forholdet mellem Spareman'ske og Binet-Simon'ske Synspunkter for Intelligensprøvning ($^{22}/_3$ 1941).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($^{16}/_4$ — $^{28}/_5$ 1941): Der ønskes en Redegørelse for Læsningens Psykologi saavidt muligt ud fra Synspunktet: „Hvad sker der, naar man læser, og naar man lærer at læse“ med Hovedvægten lagt paa det sidste Punkt, idet der her ogsaa tages Hensyn til individuelle Vanskeligheder under Læreprocessen.

Forelæsning ($^{17}/_6$ 1941): Mængde- og Talopfattelse.

$^{17}/_6$ 1941. *Carl Johan Elmquist* (1929). Bestaaet.

Fag: Almindelig og sammenlignende Litteraturhistorie.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Hans Brix og Dr. phil. Paul V. Rubow.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: 1) Den saakaldte poetiske Realisme i dansk Litteratur ($^{19}/_3$ 1941), 2) Litteraturen i Tyskland ved Goethes Fremtræden ($^{21}/_3$ 1941), 3) En Karakteristik af det 17. Aarhundredes Lære om Poesi (10-Timers Opgave, $^{23}/_3$ 1941).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme: En Karakteristik af Strindbergs Forfatterskab i Kammerspil-Perioden.

Forelæsning ($^{17}/_6$ 1941): Ibsens Brand.

$^{17}/_6$ 1941. *Erik Holtved* (1916). Bestaaet.

Fag: Grønlandsk (eskimoisk) Filologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Vilh. Grønbech, William Thalbitzer og Dr. phil. L. L. Hammerich.

Opgaver til skriftlig Besvarelse under Tilsyn: 1) Oversættelse til Grønlandsk af en udleveret dansk Tekst ($^{31}/_3$ 1941), 2) Der ønskes en Oversættelse af Nalunaerutit for 1937, Nr. 6, S. 81, første 3 Stykker (Mathias Storck: O Kautsip helligip nugtigaunera) og Nalunaerutit for 1939, Nr. 3, S. 34, første 3 Stykker (Henrik Lund: ivdlernartok) samt en Kommentar angaaende de omhandlede Ord (ivdlernatok, erilinguar-

tok, iluartok) som Udtryk for hellig, ogsaa sammenlignet med visse kultiske Ord fra det eskimoiske Hedenskabs Tid, nu forældede, som agdlerpå, pakumigâ m. fl. ($2/4$ 1941), 3) Den eskimoiske Myte om Havets kvindelige Guddom i folkloristisk og kulturhistorisk Belysning (10-Timers Opgave, $4/4$ 1941).

Opgave til skriftlig Besvarelse hjemme ($24/4-4/6$ 1941): Myten om Kvinden gift med Hunden hos Eskimoerne og hos andre Folkegrupper.

Forelæsning ($17/6$ 1941): Eskimoernes Kommunalhus og Festhus (kashim).

β. Ved det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Ialt har 10 Studerende i 1940—41 taget Magisterkonferens.

$25/10$ 1940. *Poul Bondesen* (1932). Bestaaet.

Fag: Zoologi.

Eksaminator og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Aug. Krogh, Dr. phil. C. M. Steenberg, Dr. phil. R. Spärck og Dr. phil. C. A. Jørgensen.

Skoleembedseksamens 1. Del (Fysik og Kemi) bestaaet Vinteren 1933—34, Bifagsprøve (Geologi og Botanik) Sommeren 1935.

Store skriftlige Opgave ($28/4-9/6$ 1940): Der ønskes en historisk og kritisk Redegørelse for Anvendelsen af Biocoenose og Dyresamfund i den zoologiske Litteratur.

Mindre skriftlige Opgaver: 1) De to forelagte [Fugleskeletter (Tinamu og Kivi) beskrives og bestemmes, og Spørgsmaalet om deres systematiske Stilling og eventuelle Slægtskab diskuteres ($25/10$ 1940), 2) De medfølgende Præparater (Udviklingsstadier af Echinus) beskrives og bestemmes (Skitser skal medfølge). Med disse som Grundlag gives i Hovedtræk en Fremstilling af den repræsenterede Dyregruppes ontogenetiske Udvikling ($28/11$ 1940), 3) Efter en ydre morfologisk Undersøgelse beskrives og tydes de medfølgende 3 Præparater (3 Pattedyrmaver, Hjort, Lama og Menneske), og de bestemmes til Dyregruppe (Skitser skal medfølge). Der gives en Fremstilling af vedkommende Organs Inddeling (hos Pattedyrene) efter morfologiske og histologiske Synspunkter samt saavidt muligt en kort Redegørelse for de enkelte Afdelingers Funktion ($2/11$ 1940).

Forelæsning ($25/11$ 1940): Baikalsøens og Tanganyikasøens Moluskfauna, historisk og økologisk belyst.

$20/12$ 1940. *Fritz Jensenius Madsen* (1934). Bestaaet.

Fag: Zoologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Aug. Krogh, Dr. phil. C. M. Steenberg, Dr. phil. R. Spärck og Dr. phil. C. A. Jørgensen.

Skoleembedseksamens 1. Del (Fysik og Kemi) bestaaet Vinteren 1935—36, 1. Del efter Anordning af 5. April 1935 Vinteren 1937—38, Tillægsprøve i Plantefysiologi og Thalloyter December 1939.

Store skriftlige Opgave: Der ønskes en Oversigt over Oktokosaller-nes Udbredelse i Nordatlantehavet nord for 50 ° nordlig Bredde med tilhørende Bihave i Relation til eksistens- og spredningsøkologiske Faktorer.

Mindre skriftlige Opgaver: 1) De foreliggende Præparater (*Salpa africana maxima*. Enlige og Kæde) beskrives og bestemmes, hvorefter der gives en kort Fremstilling af den paagældende Dyregruppes Biologi, særlig Forplantningsforhold (²⁴/₁₁ 1940), 2) De to medfølgende Præparater (A: Testis af Rotte, B: Bitterske Organ af Tudse) beskrives, tydes og henføres til Dyregruppe. Der forlanges en udførlig Gennemgang af Præparat A, medens Behandlingen af Præparat B ikke behøver at være saa omfattende (²⁵/₁₁ 1940), 3) Der gøres Rede for Urogenitalorganernes Bygning hos de Dyregrupper, der er repræsenteret ved medfølgende 5 Præparater (hanlige og hunlige Kønsgorganer af Landsalamander, Firben og Snog) (forklarende Skitse bør medfølge). Dernæst ønskes en kort Fremstilling af, i hvilken Udstrækning og paa hvilken Maade Kønsgorganer og Nyre (taget i videste Betydning) er forbundne (³⁰/₁₁ 1940).

Forelæsning (²⁰/₁₂ 1940): Foraminiferernes Forplantning.

²⁴/₂ 1941. *Knut Störtebecker Schmidt-Nielsen* (immatriculeret 1938). Bestaaet.

Fag: Zoofysiologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Rich. Ege og Dr. phil. P. Boysen Jensen samt Lektor, Dr. phil. P. Brandt Rehberg.

Ifølge Undervisningsministeriets Skrivelse af 12. November 1940 var Kandidaten fritaget for 1. Del og Bifagsprøverne til 2. Del.

Store skriftlige Opgave (⁶/₁₁—²⁰/₁₂ 1940): Giv en Fremstilling af de Mekanismer, hvorved Farveskifte foregaar i Dyreriget, specielt hos Fisk og Amfibier.

Mindre skriftlige Opgaver: 1) Giv en Fremstilling af Aandedrættets kemiske Regulation (²⁹/₁ 1941), 2) Om Blodets Indhold af Kalcium, dets Tilstandsform, dets Betydning og Bestemmelsesmetoder (⁴/₂ 1941), 3) Osmotisk Tryk, Sugekraft og Turgortryk (⁸/₂ 1941).

Forelæsning (²⁴/₂ 1941): Vintersøvn.

¹/₃ 1941. *Ole Kastrup Møller* (1932). Bestaaet.

Fag: Astronomi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. N. E. Nør-lund og Dr. phil. Bengt Strömngren.

Forprøven til Skoleembedseksamen bestaaet Sommeren 1940.

Store skriftlige Opgave: Baneforbedring for Asteroiden 51 Ne-mausa.

Mindre skriftlige Opgaver: 1) Der ønskes en Redegørelse for den i Teorien for de store Planeters Bevægelse benyttede Udvikling af Perturbationsfunktionen $R_{12} = k^2 \left[\frac{1}{r_{12}} - \frac{x_1 x_2 + y_1 y_2 + z_1 z_2}{r_2^3} \right]$ i en trigonometrisk Række ($^{11/2}$ 1941), 2) Der ønskes en Diskussion af Spørgsmaalet om den med Spalte-Spektografer til astronomisk Brug opnaaede Renhed af Spektret og Udnyttelse af indfaldende Stjernelys, navnlig med Henblik paa Konstruktionsparametrenes Indflydelse ($^{13/2}$ 1941).

Forelæsning ($^{1/3}$ 1941): Termoelektriske og fotoelektriske Metoder i Astrofotometrien.

$^{5/4}$ 1941. *Theodor Sorgenfrei* (1934). Bestaaet.

Fag: Geologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professor O. B. Bøggild, Docent Alfred Rosenkrantz og Lektor, Dr. phil. Chr. Poulsen.

Skoleembedseksamens 1. Del (Kemi) bestaaet Vinteren 1935—36, 2. Del (Zoologi og Botanik) Sommeren 1938.

Kandidaten var fritaget for den store skriftlige Opgave.

Mindre skriftlige Opgaver: 1) Oversigt over marine bjergartsdannende Organismer og Eksempler paa Resultaterne af deres Virksomhed igennem Tiderne ($^{26/7}$ 1941), 2) Oversigt over de marine, interglaciale Dannelser i Danmark ($^{27/3}$ 1941), 3) Wegener's Teori ($^{28/3}$ 1941),

Forelæsning ($^{5/4}$ 1941): Kultidens Flora.

$^{25/4}$ 1941. *Niels Christian Lund* (1933). Bestaaet.

Fag: Matematik og matematisk Fysik.

Eksaminatorer og Censorer: Professor, Dr. phil. Harald Bohr og Docent, Dr. phil. C. Møller.

Store skriftlige Opgave ($^{14/2}$ — $^{27/3}$ 1940): Der ønskes en Redegørelse for det saakaldte Konvergensproblem for de Dirichlet'ske

Rækker $\sum_{n=1}^{\infty} a_n e^{-ims}$ desuden særlig for de sædvanlige Dirichlet'ske

Rækker $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{a_n}{n^s}$.

Mindre skriftlige Opgaver 1) 1. Bestem Værdien af det komplekse Integral, taget langs en lodret ret Linie fra $1-i\infty$ til $1+i\infty$

$$\int_{1-i\infty}^{1+i\infty} \frac{a^z}{z(z+1)(z+2)(z+3)} dz,$$

hvor a er en positiv Konstant > 1 , og a^z betyder $e^{z \cdot \log a}$ med $\log a > 0$.

2. I det $\sum_0^{\infty} a_n$ er en uendelig Række, som opfylder Betingelsen

$$\frac{a_0 + a_1 + \dots + a_{n-1}}{n^2} \rightarrow 1 \quad \text{for } n \rightarrow \infty,$$

skal bevises, at

$$\lim_{x \rightarrow 1} (1-x)^2 \sum_0^{\infty} a_n x^n = 2. \quad (\text{hvor } x \text{ voksende } \rightarrow 1).$$

Gælder den omvendte Sætning? (²⁵/₃ 1941), 2) Vis under Benyttelse af Tensorregningen, at de Maxwellske Ligninger er invariante overfor Lorentztransformationer (²⁹/₃ 1941).

Forelæsning (²⁵/₄ 1941): Om Cesàro's og Hölders Summabilitet.

⁸/₅ 1941. *Hermann Einarsson* (1934). Bestaaet.

Fag: Marin Zoologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Aug Krogh, Dr. phil. C. M. Steenberg, Dr. phil. R. Spärck, Dr. phil. Kaj Berg og Dr. phil. C. A. Jørgensen.

Skoleembedseksamens 1. Del (Kemi) bestaaet Sommeren 1935, 1. Del efter Anordning af 5. April 1935 Vinteren 1937—38, Tillægsprøve i Plantefysiologi og Thalloyter December 1938.

Store skriftlige Opgave: Der ønskes en Oversigt over Havstrømmenes Betydning for Planktonets Sammensætning og Fordeling i Farvandet mellem de britiske Øer, Norge og Østgrønland.

Mindre skriftlige Opgaver: 1) De foreliggende 5 Kranier (*Phoca vetulina*, *Phoca foetidae*, *Phoca groenlandica*, *Halchoerus grypus*, *Cystophora cristata*) af nordiske Sæler bestemmes. Der gives i Hovedtrækkene en Oversigt over de nordatlantiske Sælers Udbredelse, Forplantnings- og Ernæringsbiologi (¹⁷/₄ 1941), 2) De 4 Udviklingsstadier i de leverede Præparater beskrives og tydes (forklarende Skitser vedføjes). Hvilken Dyregruppe tilhører de? I nogle faa Hovedtræk ønskes belyst Forskellen mellem denne Dyregruppes embryonale Udvikling og Hvirveldyrenes (¹⁹/₄ 1941), 3) Der ønskes en Oversigt over Saltholdighedsfordelingen i store Hovedtræk i Nordsø-Østersø-Området samt Paavisning af nogle af deres vigtigste biologiske Konsekvenser (²²/₄ 1941).

Forelæsning (⁸/₅ 1941): En Oversigt over Sammenhængen mellem Bundfaunaens kvalitative og kvantitative Sammensætning og Fiske-riets Udbytte.

³⁰/₆ 1941. *Erik Lauritz Balslev Smidt* (1933). Bestaaet.

Fag: Marin Zoologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. Aug. Krogh, Dr. phil. C. M. Steenberg, Dr. phil. R. Spärck og Dr. phil. Kaj Berg.

Skoleembedseksamens 1. Del (Kemi) bestaaet Vinteren 1934—35, 2. Del (Geologi og Botanik) Sommeren 1937, Tillægsprøve i Plante-fysiologi og Thalloyter 1939.

Store skriftlige Opgave: Der ønskes en Fremstilling af Bipolaritetsproblemet og de til Forklaring af Bipolaritetens Opstaaen fremsatte Hypoteser.

Mindre skriftlige Opgaver: 1) De fire forelagte Fuglearter (Sule, Lomvie, stor Skallesluger, Brillepingvin) bestemmes. Der gives derefter en Oversigt over Ligheden og Uligheden i ydre Morfologi og Levevis, særlig med Henblik paa Ernæringsbiologien (³⁰/₅ 1941), 2) Der ønskes en kort Oversigt over Entodermdannelsen hos Evertebraterne (⁴/₆ 1941), 3) Der gives en Oversigt over de fysisk-kemiske Betingelser for Planktonproduktionen (⁷/₆ 1941).

Forelæsning (³⁰/₆ 1941): Der ønskes en Oversigt over Relationen mellem de marine Invertebraters Yngletider og Maanens Faser.

¹/₇ 1941. *Erik Sinding* (1933). Bestaaet.

Fag: Astronomi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. N. E. Nør-lund og Dr. phil. Bengt Strömngren.

Skoleembedseksamens Forprøve bestaaet Vinteren 1939—40.

Store skriftlige Opgave: En Undersøgelse af Perturbationernes og de resulterende Elementers Afhængighed af Udgangsværdien for Bane-elementet M_0 udført ved Baneberegning for Asteroiden 51 Nemausa.

Mindre skriftlige Opgaver: 1) Forudberegning af Solformørkelser (¹⁷/₆ 1941), 2) Der ønskes en Redegørelse for Afledningen af Differentialligningerne for Baneelementerne i Perturbationsproblemet (¹⁹/₆ 1941).

Forelæsning (¹/₇ 1941): Numerisk Udvikling af Perturbationsfunktionen ved Hjælp af Browns og Brouwers Tabeller.

³/₇ 1941. *Carl Christian Barker Jørgensen* (1934). Bestaaet.

Fag: Eksperimentel Zoologi.

Eksaminatorer og Censorer: Professorerne, Dr. phil. C. M. Steenberg og Dr. phil. R. Spärck samt Lektor, Dr. phil. H. V. Brøndsted.

Skoleembedseksamens 1. Del (Kemi) bestaaet Sommeren 1935, 2. Del (Geologi og Arvelighedslære) Vinteren 1936—37.

Store skriftlige Opgave (⁷/₁₁—²¹/₁₂ 1940): Der ønskes en Oversigt over Forsøg og Teorier vedrørende Befrugtningens og de nærmest forudgaaende Processers Biokemi.

Mindre skriftlige Opgaver: 1) Det foreliggende Præparat (Bonellia) beskrives kortfattet, bestemmes, og der gøres ganske kort Rede for Artens systematiske Stilling. Derpaa gives en Fremstilling af Forplantningsforholdene (¹⁷/₅ 1941), 2) Der ønskes en kort Oversigt over Primitivudviklingen af Ægget hos de mere primitive Insekttyper (²⁴/₅ 1941), 3) Om Glomerulusfunktionen hos Hvirveldyr (³⁰/₅ 1941).

Forelæsning (³/₇ 1941): Fordøjelsen hos Crustaceerne.

c. Almindelige Bestemmelser og enkelte Afgørelser.

1. Immatrikulation.

α. *Immatrikulation af Studenter med udenlandsk Eksamen* (J. Nr. 72/40 og 72/41).

I Henhold til kgl. Anordning af 4. Juni 1933, § 1, Stk. 2, gav Universitetets Rektor 6 Studerende, som tidligere havde været indskrevet ved fremmede Universiteter, Tilladelse til at blive immatrikuleret. Af disse 6 Studerende var 1 dansk Statsborger, medens de øvrige havde fremmed Statsborgerskab; af disse Udlændinge blev 1 immatrikuleret med Forbehold af Pladsvanskeligheder, 4 med Adgang til kun at studere ved et enkelt Fakultet og 2 uden Ret til at tage Eksamen; een Udlænding fik Adgang til at aflægge de kliniske Prøver i Hudsygdomme og veneriske Sygdomme og i Øjensygdomme efter gennemgaaet Kursus i disse Fag og een Udlænding fik Adgang til at aflægge Magisterkonferens i Biokemi. Den danske Statsborger blev immatrikuleret uden noget Forbehold.

I Henhold til Anordningens § 1, Stk. 3, gav Ministeriet efter Indstilling fra Universitetets Rektor 2 Studerende, som havde aflagt Studentereksamen i Udlandet (en i Norge og en i Tyskland), men som ikke tidligere havde været immatrikuleret ved noget fremmed Universitet, Tilladelse til at blive immatrikuleret. Af disse blev den ene, som var norsk Statsborger, immatrikuleret uden Indskrænkning af de med Immatrikulationen almindeligt følgende Rettigheder, medens den anden, som var tysk Statsborger, blev immatrikuleret med Forbehold af Pladsvanskeligheder, med Adgang til kun at studere jura og uden Adgang til at aflægge Eksamen.

β. *Immatrikulation uden Studentereksamen.*

Ved kgl. Resolution af 23. November 1940 blev der meddelt en Kommunalærer, som tillige var Translatør i Tysk, Tilladelse til at blive immatrikuleret ved Universitetet uden Studentereksamen med samme Rettigheder som en nysproglig Student under Hensyn til, at han ved tidligere Uddannelse havde erhvervet saadanne Kundskaber, som svarede til de ved Studentereksamen erhvervede, dog at han skulde underkaste sig Tillægsprøver i Fransk og Latin af samme Omfang som ved nysproglig Studentereksamen og ved hver af Prøverne opnaa mindst mg ÷. Efter Andragende fra den paagældende blev ved kgl. Resolution af 10. Juli 1941 under Hensyn til Andragerens særlige Forhold Kravet om Aflæggelsen af de to Tillægsprøver frafaldet (J. Nr. 71 e/40).

Ved kgl. Resolution af 17. Juni 1941 blev der meddelt en Person Tilladelse til at blive immatrikuleret ved Universitetet med samme Rettigheder som de, der har bestaaet dansk Studentereksamen af den matematisk-naturvidenskabelige Retning, under Hensyn til, at han ved tidligere Uddannelse i Udlandet havde erhvervet saadanne Kund-

skaber, som paa det nærmeste svarede til de ved Studentereksamen erhvervede, dog paa Vilkaar, at han, forinden han indstillede sig til Eksamen eller en Del af en saadan ved Universitetet, skulde have bestaaet den ved kgl. Anordning af 14. Juni 1933 fastsatte Tillægsprøve til udenlandsk Studentereksamen (J. Nr. 72 a/41).

2. Den filosofiske Prøve.

α. *Omlægning af Timerne for Forelæsningerne i filosofisk Propædeutik* (J. Nr. 161/40).

I en Skrivelse af 4. Marts 1940 anmodede Studenterraadet Universitetets Rektor om at søge udvirket, at Lørdagstimen Kl. 15—16 i filosofisk Propædeutik blev flyttet til en anden Dag i Ugen. Det anførtes, at denne Forelæsning var Naturhistorikernes eneste om Lørdagen, og den lagde Hindringer i Vejen for de yngste Studerendes Deltagelse i de af Faggruppen afholdte Ekskursioner, som nødvendigvis maatte ligge om Lørdagen, da der ikke vilde blive Tid til selvstændigt Arbejde med det indsamlede Materiale, hvis der fulgte en almindelig Arbejdsdag efter Ekskursionsdagen.

Efter at Rektor havde udbedt sig oplyst hos det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, hvilke Ekskursioner, det drejede sig om, i hvilke Fag, hvor mange pr. Aar eller Semester, og paa hvilke Tider af Aaret Ekskursionerne holdtes, afgav Fakultetet under 9. Marts 1940 følgende Udtalelse:

Idet man tilbagesender den med Skrivelse af 7. Marts 1940 modtagne Sag (J. Nr. 161/40), skal Fakultetet oplyse, at det drejer sig om Ekskursioner i Botanik, Ferskvandsbiologi, Geologi og Zoologi. For Botanikens og Zoologiens Vedkommende drejer det sig som Regel om 3 Ekskursioner pr. Semester, for de andre 2 Fags Vedkommende 1 à 2 Ekskursioner pr. Semester, saaledes at det drejer sig om ialt 8 à 10 Ekskursioner i hvert Semester. Ekskursionerne afholdes for Efteraarssemestrets Vedkommende for de flestes Vedkommende i September og Oktober, for Foraarssemestrets Vedkommende fra Slutningen af Marts til Slutningen af Maj. Det vil sige, at samtlige Lørdage i de nævnte Maaneder tages i Brug til Ekskursioner.

Fakultetet skal yderligere bemærke, at Sagen har været forhandlet med Lærerne i de paagældende Fag, og at disse lægger megen Vægt paa, at det bliver muligt for Russerne at deltage i disse Ekskursioner, af hvilke endvidere flere netop specielt er anlagt for de yngre Studerende; for saa vidt angaar Fakultetets egen Undervisning, har denne været anlagt saaledes, at der aldrig holdes Forelæsninger og Øvelser om Lørdagen, saaledes at disse har været fri til de ovennævnte Ekskursioner. Det har altid været anset for en betydelig Ulempe, at Russerne, hvis de vilde følge Undervisningen i filosofisk Propædeutik, har været forhindret i at deltage i Ekskursionerne. Man skal yderligere tilføje, at Studiet forudsætter, at de Studerende udover de nævnte af Univer-

sitetslærerne arrangerede ca. 10 Ekskursioner pr. Semester yderligere paa egen Haand foranstalter Ekskursioner. Det vilde derfor af Hensyn til Fakultetets Undervisning være meget ønskeligt, hvis den af Studenterraadet ønskede Flytning af Lørdagstimen i Filosofi kunde finde Sted.

Efter at det filosofiske Fakultet i en Erklæring af 13. September 1940 havde tiltraadt Flytning af Lørdagstimen, og Forslaget desuden var blevet tiltraadt af de øvrige Fakulteter, forhandlede Rektor med Professorerne i Filosofi om Timens Flytning. Det viste sig under disse Forhandlinger, at to af Professorerne i Filosofi tillige havde Ønske om yderligere Omlægning af Timerne i filosofisk Propædeutik, og disse blev da fastsat saaledes, for Professor Kuhrs Vedkommende: Mandag, Tirsdag, Onsdag og Fredag Kl. 15—16, for Professor Brandts Vedkommende: Mandag Kl. 15—17, Onsdag og Fredag Kl. 15—16 og for Professor Jørgen Jørgensens Vedkommende Mandag og Onsdag Kl. 15—17.

Den ændrede Timeplan traadte i Kraft fra og med Efteraarssemestret 1941.

β. *Andre Sager.*

Under 31. Januar 1941 meddelte Ministeriet en stud mag. Fritagelse for at aflægge den almindelige filosofiske Prøve under Hensyn til, at hun ved den franske Studentereksamen, som hun havde aflagt, havde gennemgaaet et Kursus i Filosofi, som maatte antages mindst at ækvivalere med det dansk Filosofikumskursus (J. Nr. 112 a/41).

3. Kgl. Anordning af 14. Februar 1941 om Begrænsning i Adgangen til at indstille sig flere Gange til Eksaminer ved Universiteterne i København og Aarhus.

(J. Nr. 214/40).

Under 27. April 1940 tilskrev Universitetets Rektor Undervisningsministeriet saaledes:

Man skal herved indstille, at der udfærdiges en ny kgl. Anordning om Begrænsning i Adgangen til at indstille sig flere Gange til Universitetets Eksaminer, saaledes at Adgangen til at indstille sig begrænses fra 3 til 2 Gange. Angaaende Forslaget til Udstedelsen af en saadan Anordning, hvortil Udkast vedlægges, bemærkes følgende:

Foranlediget ved det i Begyndelsen af 1930'erne stærkt stegne Antal Studenter, som søgte til Universitetet, nedsatte Konsistorium i 1932 et Udvalg med det Formaal at søge fremskaffet Oplysninger til Brug ved Overvejelser af, hvorledes Adgangen til Eksamensstudierne ved Universitetet skulde begrænses. Udvalget afgav under 19. Juni 1933 en Betænkning, som er aftrykt i Universitetets Aarbog for 1934—35, Side 4 ff., og hvori bl. a. blev foreslaaet, at Adgangen til at indstille sig til Universitetets Eksaminer blev indskrænket fra 3 til 2 Gange. Udvalget havde forinden Betænkningens Afgivelse afæsket Fakulte-

terne en Erklæring angaaende et saadant Forslag, og det viste sig, at der fandtes en altovervejende Stemning for Forslagets Indførelse. Udvalgsbetænkningen blev under 29. Juni 1933 tiltraadt af den akademiske Lærerforsamling og den 11. Juli 1933 indsendt til Ministeriet.

Inden Ministeriet havde tilendebragt Overvejelserne i denne Sag, fremkom imidlertid Forslaget om Nedsættelse af Universitetskommissionen, som blev nedsat ved Ministeriets Skrivelse af 1. Februar 1935, og da denne Kommissions Omraade ogsaa omfattede at stille Forslag til det stigende Studentertals naturlige og kvalifikationsmæssige Begrænsning, var Sagens videre Forløb afhængig af de Forslag, som vilde fremkomme fra Kommissionen. I 1938 afgav Kommissionen sin 3. Betænkning, som udelukkende vedrørte Spørgsmaalet om Foranstaltninger til Begrænsning i Adgangen til Eksamensstudierne ved Københavns Universitet, og i Betænkningens Afsnit VI (Side 25) slutter Kommissionens altovervejende Flertal sig til det tidligere fra Universitetet indsendte Forslag om at begrænse Retten til at indstille sig til Universitetets Eksaminer fra 3 til 2 Gange.

I Henhold hertil ønsker Universitetet nu denne Sag gennemført, hvorved bemærkes, at den paany har været behandlet i Konsistoriums Møde den 3. ds. og fundet enstemmig Tilslutning. Man mener at kunne begrænse Bemærkningerne ved Forslagets Indsendelse til det oven anførte, idet Forslaget og Motiveringen derfor er udførlig behandlet saavel i det ovennævnte Universitetsudvalgs Betænkning af 19. Juni 1933 og i Universitetskommissionens 3. Betænkning af 1938.

Det medfølgende Udkast til Anordning var saalydende:

§ 1.

Ingen, der to Gange har underkastet sig (fuldført eller paabegyndt) en Eksamen eller en Del af en saadan, kan oftere indstille sig til den paagældende Prøve. Under ganske særlige Omstændigheder kan der dog meddeles Dispensation herfra af Universitetets Rektor efter Indstilling fra vedkommende Fakultet.

§ 2.

Bestemmelsen i § 1 finder Anvendelse paa enhver Studerende, der for første Gang indstiller sig til en Eksamen eller en Del af en saadan i Vinterterminen 1940—41 eller i en senere Termin.

Studerende, der har underkastet sig (fuldført eller paabegyndt) en Eksamen eller en Del af en saadan i Sommerterminen 1940 eller i en tidligere Eksamenstermin, bevarer Retten til paany at indstille sig i Overensstemmelse med den hidtil gældende Regel, dog at Indstilling for tredje Gang senest kan ske i Sommerterminen 1942. Under ganske særlige Omstændigheder kan der meddeles Dispensation fra sidstnævnte Tidsfrist af Universitetets Rektor efter Indstilling fra vedkommende Fakultet.

§ 3.

Hermed ophæves kgl. Anordning af 9. April 1915 om Begræns-

ning i Adgangen til at indstille sig flere Gange til Universitetets Eksaminer med senere Ændringer i kgl. Anordninger af 11. April 1927 og 29. Juli 1934.

Sagen blev af Ministeriet forelagt for Aarhus Universitet, hvis Lærerforsamling under 11. September 1940 afgav følgende Udtalelse:

Forslaget har efter at have været oversendt til de enkelte Fakulteter til Drøftelse været behandlet paa et Lærerforsamlingsmøde, hvor man er enedes om i Henhold til de Betragtninger, som er fremsat fra Københavns Universitets Side, ikke at ville modsætte sig Forslaget.

Under Henvisning til en i Sagen afgiven Udtalelse fra det økonomiske og juridiske Fakultet i Skrivelse af 17. August 1940, som vedlægges, skal man dog foreslaa, at Udkastet til Anordningen ændres, som vedlagte Udkast viser, saaledes at der i denne Anordning tages Hensyn til baade Eksaminer ved Københavns Universitet og Eksaminer ved Aarhus Universitet.

Det lægevidenskabelige Fakultet ønsker at tilføje, at den Ordning, der i Øjeblikket gælder for den praktiske Prøve i Kemi til den lægevidenskabelige Forberedelseksamen, formentlig bør ændres, idet man finder det urimeligt, at en Ikke-Bestaaen af denne Prøve skal kunne umuliggøre Gennemførelsen af det lægevidenskabelige Studium. Det lægevidenskabelige Fakultet vilde sætte Pris paa en Drøftelse af dette Spørgsmaal med det lægevidenskabelige Fakultet i København, inden den endelige Formulering af Anordningen foretages.

Det medfølgende ændrede Udkast var saalydende:

§ 1.

Ingen, der 2 Gange har underkastet sig (fuldført eller paabegyndt) en Eksamen eller en Del af en saadan, kan oftere indstille sig til den paagældende Prøve. Under ganske særlige Omstændigheder kan der dog meddeles Dispensation herfra; saadan Dispensation meddeles efter Indstilling af vedkommende Fakultet ved Københavns Universitet af Universitetets Rektor og ved Aarhus Universitet af Universitetets Lærerforsamling.

Ved Afgørelsen af, om en Eksaminand kan indstille sig til en Eksamen eller Del af en saadan ved et af Universiteterne, bliver der ogsaa at tage Hensyn til de Prøver af tilsvarende Art, som han tidligere maatte have underkastet sig (fuldført eller paabegyndt) ved det andet Universitet.

§ 2.

Bestemmelsen i § 1 finder Anvendelse paa enhver Studerende, der for første Gang indstiller sig til en Eksamen eller en Del af en saadan i Vinterterminen 1940—41 eller i en senere Termin.

Studerende, der har underkastet sig (fuldført eller paabegyndt) en Eksamen eller en Del af en saadan i Sommerterminen 1940 eller i en tidligere Eksamenstermin, bevarer Retten til paany at indstille sig i

Overensstemmelse med den hidtil gældende Regel, dog at Indstilling for tredje Gang senest kan ske i Sommerterminen 1942. Under ganske særlige Omstændigheder kan der meddeles Dispensation fra sidstnævnte Tidsfrist henholdsvis af Københavns Universitets Rektor og Lærerforsamlingen ved Aarhus Universitet efter Indstilling fra vedkommende Fakultet.

§ 3.

Hermed ophæves kgl. Anordning af 9. April 1915 om Begrænsning i Adgangen til at indstille sig flere Gange til Universitetets Eksaminer med senere Ændringer i kgl. Anordninger af 11. April 1927, 29. Juli 1934 og 8. Maj 1935.

Efter at Ministeriet havde udbedt sig en Udtalelse fra Københavns Universitet om det af Aarhus Universitet ændrede Anordningsudkast, udtalte Københavns Universitets Rektor under 17. December 1940, at man kunde tiltræde de af Aarhus Universitet foreslaede Ændringer, dog saaledes at de i Anordningsudkastet anførte Frister af Hensyn til det nu fremskredne Tidspunkt blev ændrede, i § 2, Stk. 1 til Sommerterminen 1941, i § 2, Stk. 2 til Vinterterminen 1940—41 og Vinterterminen 1942—43. Om det i Erklæringen fra Aarhus Universitet af 11. September 1940, sidste Stk. nævnte Spørgsmaal udtalte Københavns Universitets Rektor følgende:

Endelig tilføjes, at det lægevidenskabelige Fakultet efter det derom fremsatte Ønske har forhandlet med det lægevidenskabelige Fakultet i Aarhus om en Ændring i den Ordning, der gælder for den praktiske Prøve i Kemi ved den lægevidenskabelige Forberedelseseksamen. De to Fakulteter er enedes om en Ændring, som dog ikke har givet sig Udtryk i noget Ændringsforslag til det i nærværende Sag omhandlede Anordningsudkast, men som vil fremkomme senere som Forslag til en Ændring i Anordningen om Reglerne for de lægevidenskabelige Eksaminer ved de to Fakulteter. Udstedelsen af den nye Anordning om Begrænsning i Adgangen til at indstille sig flere Gange til Eksamen behøver derfor ikke at afvente det nævnte Ændringsforslag til Anordningen om de lægevidenskabelige Eksaminer, men kan godt udstedes straks, og man er ogsaa af andre Grunde interesseret i, at dette sker.

Herefter udstedtes følgende *kgl. Anordning af 14. Februar 1941 om Begrænsning i Adgangen til at indstille sig flere Gange til Eksaminer ved Universiteterne i København og Aarhus:*

§ 1.

Ingen, der 2 Gange har underkastet sig (fuldført eller paabegyndt) en Eksamen eller en Del af en saadan, kan oftere indstille sig til den paagældende Prøve. Under ganske særlige Omstændigheder kan der dog meddeles Dispensation herfra; saadan Dispensation meddeles efter Indstilling af vedkommende Fakultet ved Københavns Universitet af Universitetets Rektor og ved Aarhus Universitet af Universitetets Lærerforsamling.

Ved Afgørelsen af, om en Eksaminand kan indstille sig til en Eksamen eller Del af en saadan ved et af Universiteterne, bliver der ogsaa at tage Hensyn til de Prøver af tilsvarende Art, som han tidligere maatte have underkastet sig (fuldført eller paabegyndt) ved det andet Universitet.

§ 2.

Bestemmelsen i § 1 finder Anvendelse paa enhver Studerende, der for første Gang indstiller sig til en Eksamen eller en Del af en saadan i Sommerterminen 1941 eller i en senere Termin.

Studerende, der har underkastet sig (fuldført eller paabegyndt) en Eksamen eller en Del af en saadan i Vinterterminen 1940—41 eller i en tidligere Eksamenstermin, bevarer Retten til paany at indstille sig i Overensstemmelse med den hidtil gældende Regel, dog at Indstilling for tredje Gang senest kan ske i Vinterterminen 1942—43. Under ganske særlige Omstændigheder kan der meddeles Dispensation fra sidstnævnte Tidsfrist henholdsvis af Københavns Universitets Rektor og Lærerforsamlingen ved Aarhus Universitet efter Indstilling fra vedkommende Fakultet.

§ 3.

Hermed ophæves kgl. Anordning Nr. 102 af 9. April 1915 om Begrænsning i Adgangen til at indstille sig flere Gange til Universitetets Eksaminer med senere Ændringer i kgl. Anordninger Nr. 72 af 11. April 1927, Nr. 228 af 29. Juli 1934 og Nr. 180 af 8. Maj 1935.

4. Det teologiske Fakultet.

α. Indførelse af en Forprøve samt Ændring af Prøver og Karakterberegning ved den teologiske Embedseksamen (J. Nr. 339/34 og 135/40).

Som meddelt i Universitetets Aarboeg for 1938—39, Side 15, udbad Universitetets Rektor sig efter Fremkomsten af 3. Del af Betænkning fra Universitetskommissionen af 1935 en Udtalelse fra det teologiske Fakultet bl. a. om Spørgsmaalet om Indførelse af en Forprøve ved den teologiske Embedseksamen. Om dette Spørgsmaal udtalte Fakultetet i en Erklæring af 13. Marts 1939 følgende:

I Skrivelse til Konsistorium af 2. November 1933 har Fakultetet stillet Forslag til en Forprøve, der normalt vil kunne være tilendebragt 2 til 2½ Aar efter Studentereksamen. Dette Forslag genoptages i en lidt ændret og udvidet Form, idet Fakultetets Flertal andrager om, at der maatte udvirkes en kgl. Resolution af følgende Indhold:

Regler for Forproven til teologisk Embedseksamen.

1. Enhver, der indstiller sig til teologisk Embedseksamen, skal forinden have bestaaet en mundtlig Forprøve. Der aflægges sproglige Prøver i Hebraisk og Nytestamentlig Græsk, samt Prøver i Bibelkundskab og i Filosofiens Historie.

2. Prøven i Hebraisk aflægges som hidtil under det filosofiske Fakultet med de nugældende Krav og behøver ikke at finde Sted i samme Eksamenstermin som Prøven i de andre Fag.

3. Ved Prøven i Nytestamentlig Græsk kræves læst Matthæus-Evangeliet, 1. Korinterbrev, 1. Petersbrev og 1. Johannesbrev.

4. Filosofiens Historie læses efter en kort Fremstilling, som særlig tager Hensyn til Filosofiens Betydning for den teologiske Tænkning.

5. Der gives Karakterer i de 4 under 1) nævnte Fag, Bedømmelsen udtrykkes ved Karaktererne $ug = 10$, $ug \div = 9$, $mg + = 8$, $mg = 7$, $mg \div = 6$, $g + = 5$, $g = 4$, $g \div = 3$ osv. indtil slet $= \div 5$. Opnaas ikke Summen 22, er Prøven ikke bestaaet. Det samme gælder, hvis der i et enkelt Fag ikke er opnaaet Karakteren godt. Prøven maa da tages om i alle Fag, dog ikke i Hebraisk, hvis Kandidaten i dette Fag mindst har opnaaet Karakteren $mg \div$.

Det tilføjes, at Forslaget om, at Prøven i Hebraisk indbefattes i denne Forprøve, har været forelagt Professor, Dr. Johs. Pedersen, der for sit Vedkommende har godkendt Forslaget.

Fakultetet formoder, at en Forprøve, som den her foreslaaede, vil kunne tjene til paa et tidligt Tidspunkt at udskille de Studenter, som maatte være ganske uegnede til et videnskabeligt teologisk Studium. Dog vilde et Mindretal indenfor Fakultetet, nemlig Professorerne Plum, Bentzen og Mosbech samt Docent Hvidberg, foretrække en reel Deling af Eksamenen med en 1. Del efter 3 til $3\frac{1}{2}$ Aar.

Efter at Universitetets Rektor af Fakultetet havde udbedt sig nærmere Oplysning om Arten og Omfanget af den foreslaaede Prøve i Bibelkundskab og om Mindretallets Stilling til Forslaget om Forprøven udtalte Fakultetet herom i en Erklæring af 15. Maj 1939 følgende:

1. Om »Arten og Omfanget af den foreslaaede Prøve i Bibelkundskab«.

Aarsagen til dette Forslags Fremkomst er den voksende Erfaring om det utilstrækkelige Kendskab til bibelske Personligheder og Fortællinger, hvormed Størstedelen af de vordende Teologer dimitteres fra Skolerne. For at raade Bod paa denne Mangel foreslaas, at Forprøven ogsaa skal omfatte en Prøve i »Bibelkundskab«. Man tænker sig anvendt en trykt Fremstilling paa ca. 300 Sider, der skulde kunne give et elementært Kendskab til den bibelske Historie og Litteraturhistorie eventuelt suppleret med Læsning (i dansk Oversættelse) af »Apostlenes Gerninger« og et tilsvarende Antal Kapitler af Det Gamle Testaments historiske Bøger (Dommernes, Samuels og Konge-Bøgerne). En saadan Forprøve vil formentlig være en værdifuld Forberedelse til det egentlige videnskabelige Studium af de bibelske Skrifter paa Grundsprogene.

Det tilføjes, at Fakultetet har forhandlet om dette Spørgsmaal

med Professor, Dr. Johs. Munck i Aarhus, og at Professor Munck har tiltraadt ovenstaaende Forslag.

2. Om »Mindretallets Stilling til Forslaget om Forprøven«.

Mindretallet har delt sig i to Grupper, idet Professor Bentzen og Professor Mosbech har ønsket at udtale, at de »er Modstandere af dette Forslag, da de mener, at dets Gennemførelse vil have skadelige Følger for det eksegetiske Studium«, medens Professor Plum og Docent Hvidberg udtaler, »at under Hensyn til, at vore principale Ønsker om en reel Deling af den teologiske Embedseksamen for Tiden ikke er gennemførlige, har vi intet at erindre imod, at det af Fakultetets Flertal fremsatte Forslag om Forprøven gennemføres«.

Efter at Fakultetets Forslag var blevet tiltraadt af Konsistorium, blev det under 27. Maj 1939 af Rektor forelagt Ministeriet til Gennemførelse, ledsaget af et Udkast til Anordning og et Udkast til Bekendtgørelse om den paagældende Forprøve.

Forslaget blev af Ministeriet forelagt Aarhus Universitet med Anmodning om, at Universitetet i Aarhus, saafremt Ordningen ogsaa tænktes indført ved dette Universitet, vilde fremkomme med Forslag vedrørende de derved nødvendiggjorte Tilføjelser til de af Københavns Universitet udarbejdede Udkast til Bestemmelser angaaende Forprøven. I Skrivelse af 28. September 1939 udbad Ministeriet sig en Udtalelse fra Københavns Universitets Rektor om nogle af Aarhus Universitet stillede Ændringsforslag til de foreliggende Udkast til Anordning og Bekendtgørelse; disse Ændringsforslag gik udelukkende ud paa at give Udtryk for, at Forprøven kunde aflægges ved begge Universiteter. Samtidig udbad Ministeriet sig en Udtalelse fra Københavns Universitets Rektor om, hvorvidt den foreslaede Forprøve kunde indgaa som et Led i den teologiske Embedseksamen som en 1. Del af denne, og saaledes at Forprøvens Karakterer medregnedes i det endelige Eksamensresultat.

I et foreløbigt Svar af 15. November 1939 tiltraadte Fakultetet de af Aarhus Universitet stillede Ændringsforslag til de foreliggende Udkast til Anordning og Bekendtgørelse om Forprøven og i en Erklæring af 7. Februar 1940 udtalte Fakultetet om det ovennævnte af Ministeriet rejste Spørgsmaal følgende:

Fakultetet, der allerede i længere Tid har overvejet det videre Spørgsmaal om Ændringer i Karaktergivningen ved teologisk Embedseksamen, eventuelt Overgangen til en ny Karakterskala, da man mere og mere har følt forskellige Ulemper, der er forbundne med den nu anvendte, skal hermed fremsætte følgende Forslag til en helt ny Karakterordning ved teologisk Embedseksamen, heri iberegnet, at Resultatet af den foreslaede Forprøve — uden at denne formelt bliver en første Del af teologisk Embedseksamen — ogsaa tages i Betragtning ved det endelige Eksamensresultat. Forslaget er enstemmigt vedtaget af Fakultetet i dets Møde den 8. Januar d. A.

Man skal først minde om, at den nuværende Ordning er den, at der til skriftlig Eksamen gives 6 Opgaver: 1) i det nye Testaments Eksegese, 2) i nytestamentlig Bifag, 3) i det gamle Testaments Eksegese eller Bifag, 4) i Kirke- og Dogmehistorie, 5) i Dogmatik og 6) i Etik eller Religionsfilosofi, at der meddeles Kandidaterne en foreløbig Karakter herfor (udtrykt gennem en Talskala fra 13—0), og at de endelige Karakterer fremkommer paa Grundlag af disse Karakterer sammenholdt med Resultaterne af den mundtlige Eksamination. Slutresultatet gives i 5 Enkeltkarakterer og en samlet Hovedkarakter (med de latinske Betegnelser *Laudabilis et quidem egregie*, *Laudabilis*, *Haud illaudabilis primi gradus*, *Haud illaudabilis secundi gradus* og *non contemnendus* — den sidste Karakter kun som Enkeltkarakter), saaledes at den skriftlige Opgave i nytestamentlig Bifag medregnes i den samlede Karakter for Ny Testamente, ligesom Resultatet af Eksaminationen i kirkehistorisk eller gammeltestamentligt Speciale medregnes i den samlede Karakter for henholdsvis Kirkehistorie eller det gamle Testamente. Ved mundtlig Eksamen i det nye Testamente har der hidtil været eksamineret saavel i Eksegese som i Bifag. Angaaende Beregningen af Hovedkarakteren henvises til Universitetets og Skoledirektionens Skrivelse af 26. Juni 1847 og kgl. Anordning af 29. Juni 1910, § 4, angaaende Indførelsen af Maksimums- og Minimumspensa i Kirkehistorie og det gamle Testamente til kgl. Anordning af 29. Juni 1910, § 1. Den Nyordning, som Fakultetet har vedtaget at indstille til Ministeriets Godkendelse, er følgende:

I alle Fag gives der fremtidig særskilt Karakter for skriftlig og mundtlig Prøve; i Ny Testamente gives der særlige Karakterer for de skriftlige Opgaver i Ny Testaments Eksegese og i Bifag (med Bortfald af mundtlig Prøve i Bifag, saa hele Eksaminationen kan blive eksegetisk); yderligere gives der særlig Karakter for Specialet (enten Kirkehistorie eller det gamle Testamente, hvori Prøven er mundtlig) og en Dobbeltkarakter for Forprøven. De, der har den ældre Ordning, faar i Stedet for Karakteren i Speciale en Gennemsnitskarakter beregnet efter Karaktererne i de teologiske Fag (ikke Forprøven).

Saaledes vilde der fremtidig blive 14 Karakterer.

	Ældre Ordning	Maksimum i Kirkehistorie	Maksimum i Gl. Testamente
Ny Testaments Eksegese: skriftlig..	1	1	1
— — — — — mundtlig.	1	1	1
Ny Testaments Bifag: skriftlig..	1	1	1
Gl. Testamente: skriftlig..	1	1	1
— — — — — mundtlig.	1	1	1
			1
Kirkehistorie: skriftlig..	1	1	1
— — — — — mundtlig.	1	1	1
		1	

	Ældre Ord- ning	Maksimum i Kirkehistorie	Maksimum i Gl. Testamente
Dogmatik:	skriftlig..	1	1
—	mundtlig.	1	1
Etik:	skriftlig..	1	1
—	mundtlig	1	1
Gennemsnitskarakter.....	1		
Forprøve	2	2	2
	14	14	14

Karakterskalaen er følgende — den samme, som anvendes i det filosofiske Fakultet: ug: 10, mg: 7, g: 4, tg: 1, mdl.: ÷ 2, slet: ÷ 5; et Plus lægger et Point til, et Minus trækker et fra. Ved Gennemsnitskarakteren bortkastes Brøker under $\frac{1}{2}$, medens Brøker paa $\frac{1}{2}$ og derover hæves, Dobbeltkarakteren for Forprøven udtrykkes kun i Points, der beregnes som Halvdelen af den samlede Sum af de fire for Forprøven foreslaaede Karakterer, hvorved Brøken $\frac{1}{2}$ hæves. Ingen kan bestaa med et slet (slet +) eller to mdl. (mdl + eller mdl ÷) eller i Ny Testamente (3 Karakterer) med mindre end tilsammen 6 Points, eller i Dogmatik (2 Karakterer) med mindre end tilsammen 4 Points.

For at kunne stedes til den mundtlige Prøve udkræves der for Kandidater, der gaar op til hele Prøven, 24 Points i de skriftlige Opgaver, for dem, der gaar op til 1. Del af Eksamen, 16 Points og for dem, der har bestaaet 1. Del, at Summen af 1. Dels Karaktererne og de skriftlige Karakterer ved 2. Del ikke ligger under 40 (for de Kandidater, der gaar op efter den ældre Ordning, under 36). Til Udmærkelse (Egr.) i Hovedkarakter kræves 119 Points; til 1. Karakter (Laudabilis) kræves 77 Points; til anden Karakter (Haud illaudabilis) kræves 56 Points, der er Faldegrænsen.

Fakultetet ser helst, at man ikke venter med at indføre denne Karakterskala, indtil der indstiller sig Kandidater, der har taget Forprøven, der jo ikke er gennemført endnu. Det kan let gøres paa den Maade, at Karaktererne for Hebraicum og for Prøven i nytestamentlig Græsk medregnes ved det endelige Eksamensresultat, indtil den Tid kommer, da der indstiller sig Kandidater, der har bestaaet Forprøven, saaledes at ved Hebraicum admissus æquivalerer med g, laud. med mg og egresie med ug — Karaktererne ved Prøven i nytestamentlig Græsk kan lige overføres med det filosofiske Fakultets Karakterskala. For de Kandidater, der er dimitterede før 1934 og ikke har aflagt den sproglige Prøve i nytestamentlig Græsk regnes Gennemsnitskarakteren for de teologiske Fag dobbelt, dersom de tager Eksamen uden Speciale; tager de Eksamen med Speciale, faar de en Gennemsnitskarakter paa Grundlag af alle Karaktererne i de teologiske Fag Specialet iberegnet.

Man skal derfor indstille til Ministeriet, at den foreslaaede Karakterberegning indføres saa snart som muligt, og at der desangaaende udstedes en kgl. Anordning som vedlagte.

Fakultetets Skrivelse var bilagt med to forskellige Udkast til en kgl. Anordning om Indførelse af den forandrede Karakterberegning, nemlig et for det Tilfælde, at Anordning og Bekendtgørelse om Forprøven blev udstedt samtidig med Anordningen om den nye Karakterberegning og et andet, saafremt Forslaget om Forprøven først blev gennemført til et senere Tidspunkt.

Efter at Fakultetets Indstilling var blevet tiltraadt af Konsistorium og indsendt til Ministeriet, udstedtes under 19. August 1941 kgl. Anordninger, dels om Forprøven, dels om den ændrede Karakterberegning; til førstnævnte Anordning sluttede sig Undervisningsministeriets Bekendtgørelse af 22. August 1941.

Kgl. Anordning af 19. August 1941 om Indførelse af en Forprøve ved den teologiske Embedseksamen var saalydende:

§ 1.

Enhver, der vil indstille sig til den teologiske Embedseksamen, skal forinden have bestaaet en Forprøve, som omfatter følgende Fag: 1) sproglig Prøve i Hebraisk, 2) sproglig Prøve i nytestamentlig Græsk, 3) Bibelkundskab og 4) Filosofiens Historie.

§ 2.

Samtlige Prøver er mundtlige og afholdes 2 Gange aarlig. Prøven i Hebraisk afholdes som hidtil under det filosofiske Fakultet ved Københavns Universitet og det humanistiske Fakultet ved Aarhus Universitet.

De 3 andre Prøver afholdes ved det teologiske Fakultets Lærere ved Københavns Universitet og de teologiske Lærere ved Aarhus Universitet. Ved hver af disse tre Prøver medvirker een af ovennævnte Lærere som Censor.

§ 3.

Prøven i Hebraisk kan aflægges i en anden Termin end de øvrige tre Prøver, som alle skal aflægges i samme Eksamenstermin. Ingen kan indstille sig til den teologiske Embedseksamen (1. Del eller hele Eksamen) før 2 Aar efter, at Forprøven er bestaaet, eller — saafremt Prøven i Hebraisk aflægges i en senere Termin end Prøvens øvrige Fag — før 2 Aar efter at Prøven i Hebraisk er bestaaet.

§ 4.

Ved Prøven gives 4 Karakterer, nemlig een for hver af de nævnte Fag. Bedømmelsen udtrykkes ved Karaktererne ug: 10, ug ÷: 9, mg+: 8, mg: 7, mg ÷: 6, g+: 5, g: 4, g ÷: 3 o. s. v. indtil slet: ÷5. Opnaas ikke Summen 22, er Prøven ikke bestaaet. Det samme gælder, hvis der i et enkelt Fag ikke er opnaaet Karakteren g. Prøven maa da tages om i alle Fag, dog ikke i Hebraisk, hvis Kandidaten i dette Fag mindst har opnaaet Karakteren mg ÷.

§ 5.

Prøven kan tages om efter et halvt Aars Forløb.

§ 6.

Fordringerne i de enkelte Fag fastsættes af Undervisningsministeriet efter Indstilling af det teologiske Fakultet ved Københavns Universitet og af den teologiske Undervisning ved Aarhus Universitet.

§ 7.

Prøven kræves aflagt af alle, der dimitteres til Københavns og Aarhus Universiteter 1941 eller senere.

Undervisningsministeriets Bekendtgørelse af 22. August 1941 om den ved kgl. Anordning af 19. August 1941 indrettede Forprøve til den teologiske Embedseksamen var saalydende:

Efter Indstilling fra det teologiske Fakultet ved Københavns Universitet og den teologiske Undervisning ved Aarhus Universitet fastsætter Ministeriet herved følgende med Hensyn til Fordringerne i de enkelte Fag:

Hebraisk.

Der opgives 40 Kapitler af Genesis samt 15 Kapitler Profeter, hvilke sidste dog kan ombyttes med 15 Psalmer.

Nyttestamentlig Græsk.

Der opgives Matthæusevangelium, første Korinthierbrev, første Petersbrev og første Johannesbrev.

Bibelkundskab.

Der kræves elementært Kendskab til den bibelske Historie og Litteraturhistorie, eventuelt suppleret med Læsning (i dansk Oversættelse) af »Apostlenes Gerninger« og et tilsvarende Antal Kapitler af »Det Gamle Testaments historiske Bøger (Dommernes, Samuels og Konge-Bøgerne)«.

Filosofiens Historie.

Der kræves en kort Oversigt, som særlig tager Hensyn til Filosofiens Betydning for den teologiske Tænkning.

De nærmere Regler angaaende Prøvens Afholdelse fastsættes ved Forhandling mellem Universiteterne i København og Aarhus.

Kgl. Anordning af 19. August 1941 om Prøver og Karakterberegning ved den teologiske Embedseksamen var saalydende:

§ 1.

Ved den teologiske Embedseksamen er Prøverne saavel skriftlige som mundtlige. Ved de skriftlige Prøver gives 6 Opgaver, nemlig een i hvert af følgende Fag: Ny Testaments Eksegese, Ny Testaments Bifag, det Gamle Testaments Eksegese, Kirke- og Dogmehistorie, Dogmatik samt Etik eller Religionsfilosofi. Der gives een Karakter for hver af de 6 Opgaver. Den for alle Kandidater fælles mundtlige Prøve omfatter de samme Fag undtagen Ny Testaments Bifag; der gives 5 Karakterer, een for hvert Fag. Hertil kommer for Kandidater, der opgiver Maksimumspensum i Kirkehistorie, ligesom for Kandidater,

der opgiver Maksimumspensum i det Gamle Testamente, en særlig Prøve i Specialet (henholdsvis i Kirkehistorie og det Gamle Testamente), som er mundtlig, og for hvilken der gives een Karakter. For Kandidater, som indtiller sig til Eksamen uden Maksimumspensum i et af de paagældende Fag og dermed uden Speciale, erstattes Karakteren for Specialet af en Gennemsnitskarakter, beregnet efter de 11 Karakterer i de for alle fælles Prøver. Hertil kommer yderligere to Karakterer i Henhold til Bestemmelserne i § 2; ialt gives saaledes 14 Karakterer.

§ 2.

Ved det endelige Eksamensresultat ved hele Eksamen eller ved Afslutningen af II. Del medregnes Resultatet af Forprøven til teologisk Embedseksamen med et Pointsantal, svarende til to Karakterer, der beregnes som Halvdelen af den samlede Sum af Forprøvens 4 Karakterer. For Studerende, som ifølge de gældende Bestemmelser har Ret til at indstille sig til teologisk Embedseksamen uden at have bestaaet Forprøve, medregnes Karaktererne for Prøve i Hebraisk og den sproglige Prøve i nytestamentlig Græsk hver med een Karakter. For Studerende, som ifølge de gældende Bestemmelser har Ret til at indstille sig til teologisk Embedseksamen uden at have bestaaet den sproglige Prøve i nytestamentlig Græsk, regnes for en Kandidat, der indstiller sig uden Speciale, Gennemsnitskarakteren for de teologiske Fag dobbelt; for dem, der indstiller sig med Speciale, tillægges een Gennemsnitskarakter, beregnet af alle Karaktererne i de teologiske Fag, Specialet iberegnet.

§ 3.

Karakterskalaen er følgende: ug: 10, mg: 7, g: 4, tg: 1, mdl: $\div 2$, slet: $\div 5$; et Plus lægger et Point til, et Minus trækker et Point fra. Ved Beregning af Gennemsnitskarakterer i de i §§ 1 og 2 nævnte Tilfælde og ved Beregning af Pointsantallet, som medtages fra Forprøven, bortkastes Brøker under $\frac{1}{2}$, medens Brøker paa $\frac{1}{2}$ og derover forhøjes. Ved Medregning af Karakteren for Prøven i Hebraisk svarer admissus til g, admissus cum laude til mg og admissus cum laude egregia til ug.

§ 4.

For at kunne stedes til den mundtlige Prøve udkræves der for Kandidater, der indstiller sig til hele Embedseksamen paa een Gang, 24 Points i de skriftlige Opgaver, for Kandidater, der indstiller sig til I. Del af Embedseksamen, 16 Points i de skriftlige Opgaver og for Kandidater, der har bestaaet I. Del, at Summen af Karaktererne ved I. Del og Karaktererne ved de skriftlige Prøver ved II. Del ikke er under 40, dog for de Kandidater, som indstiller sig uden Speciale, under 36.

Hovedkarakteren bliver een af følgende: Laudabilis et quidem egregie, hvortil udkræves mindst 119 Points, Laudabilis, hvortil udkræves mindst 77 Points, og Haud illaudabilis, hvortil udkræves

mindst 56 Points. Den Kandidat, der ikke opnaar 56 Points, har ikke bestaaet Eksamen. Ingen kan bestaa med et slet (slet +) eller to maadelig (maadelig + eller maadelig ÷) eller i Ny Testamente (3 Karakterer) med mindre end ialt 6 Points eller i Dogmatik (2 Karakterer) med mindre end ialt 4 Points.

§ 5.

Anordningen træder i Kraft straks. Samtidig ophæves de i kgl. Resolution af 14. Maj 1847, i Skrivelse af 26. Juni 1847 fra Direktionen for Universitetet og de lærde Skoler og i kgl. Anordning af 29. Juni 1910 indeholdte Bestemmelser, forsaavidt angaar Prøver og Karakterberegning ved den teologiske Embedseksamen.

β. *Bevilling til Vederlæggelse af Undervisningshjælp for Fakultetets Lærere* (J. Nr. 174/38).

Under 26. Februar 1938 indgav Fakultetet følgende Andragende:

Paa Grund af de foretagne Ændringer i Studieplanen, er Fakultetets Arbejde med den Undervisning i Eksamensstoffet, som de teologiske Studenter med Rette kan vente og kræve, i Løbet af de sidste ti til tyve Aar bestandig vokset. Det er efterhaanden blevet saaledes, at Lærerne under Fakultetet ikke faår synderlig Tid til gennem Forskninger over enkelte særlig vigtige Dele af Undervisningsstoffet eller ad andre Veje at give flinke og interesserede Studenter Vejledning paa andre Punkter end dem, der direkte stiler mod Eksamen. Ganske vist kan de viderekomne faa en betydningsfuld Hjælp gennem Øvelserne i Laboratoriet; men der findes mange Studerende, som ikke kan anvende Tid paa Deltagelse i disse Øvelser, fordi de kræver et stort Selvarbejde fra de Studerendes Side; og saadanne Students Trang til videregaaende Vejledning bør ogsaa imødekommes. Fakultetets Medlemmer har i stigende Grad følt det beklagelige i, at den rent eksamensmæssige Undervisning har lagt saa stort Beslag paa deres Tid og Kraft, at de ikke har formaaet paa den videregaaende Undervisnings Omraade at yde, hvad der skal og maa ydes, hvis Undervisningen skal kunne betegnes som tilfredsstillende.

Indenfor andre Fakulteter har man allerede for længst af lignende Grunde andraget om og opnaaet, at en Del af den mere elementære Undervisning er blevet lagt i Hænderne paa Undervisningsassistenter. Fakultetet ser sig derfor nu nødsaget til at andrage om, at der maa blive givet en Bevilling til dette Formaal, saaledes at Ordningen skulde være den sædvanlige, at Statstilskuddet supplerer det Bidrag, som Studenterne yder, og muliggør, at der kan oprettes et vist Antal Fripladser.

Som Omraader, hvor Fakultetet mener, at Undervisningsassistenter kan yde en paakrævet og samtidig fuldt forsvarlig Bistand, skal peges paa visse Dele af den mere elementære Side af den eksegetiske Gennemgang af det Gamle og det Nye Testamente samt af de gammel-

og nyttestamentlige Bifag, elementær eksaminatorisk Gennemgang af kirkehistorisk Eksamensstof, sproglig Gennemgang af vigtige latinske og græske Tekster og Gennemgang af teologiske Skriveøvelser. Regnes der her med, at de nødvendige Kursus tilsammen maatte kræve ca. 10 ugentlige Undervisningstimer foruden den omfattende Rettelse af Skriveøvelser, og regner man med de Takster, der er gældende indenfor det filosofiske Fakultet, dels for Studenternes Tilskud, dels for Aflønningen af Undervisningsassistenterne, vil der til dette kræves et Tilskud af ca. 2800 Kr.

Fakultetet skal da tillade sig at andrage om, at et saadant Beløb aarlig stilles til dets Raadighed til elementær Undervisning ved Undervisningsassistenter.

Efter at Universitetets Kurator havde udbedt sig nogle supplerende Oplysninger, udtalte Fakultetet i en Erklæring af 2. Juni 1938 følgende:

I al Almindelighed er Fakultetets Overslag beregnet ud fra de for det filosofiske Fakultet gældende Regler og ud fra dettes Erfaringer.

Den nærmere Ordning ligger indenfor det filosofiske Fakultet i Hænderne paa et særligt Udvalg. Dette kan frit for hvert Semester lægge sin Plan efter Øjeblikkets Behov. Man er i ingen Henseende bundet til en bestemt Timeplan eller et bestemt Antal af Assistenter, og et eventuelt Overskud i Regnskabet kan overføres til kommende Regnskabsaar. Ingen ansættes som Undervisningsassistent paa længere Tid; man anmodes om at fungere fra Semester til Semester.

Taksterne er følgende: Assistenterne faar pr. Time 8 Kr. 10 Øre og for Rettelse af Eksamensstile — svarende til de teologiske Skriveøvelser — 2 Kr. 50 Øre pr. Stil.

Studerne betaler for Deltagelse i et Kursus paa 1 ugentlig Time: 8 Kr. pr. Semester, paa 2 ugentlige Timer: 12 Kr. pr. Semester og paa 3 ugentlige Timer: 17 Kr. pr. Semester. Et Semester regnes for 15 Uger (dette til Beregning af Lærerens Løn). Lønnen for Eksamensstile gælder pr. *rettet* Opgave. Indskrivningsgebyr regnes for hele Rækken, uanset om man skriver Opgaverne eller ikke — eventuelt finder Tilbagebetaling Sted i Sygdomstilfælde.

Statstilskudet — der for Tiden er ca. 15 000 Kr. — svarer omtrent til det, Studenterne betaler.

I Tilknytning hertil er der for det teologiske Fakultet regnet med følgende:

- Pr. Semester: 2 elementære eksegetiske Kurser à 3 Timer.
- — 1 kirkehistorisk Eksaminatorium à 2 Timer.
- — 2 andre Kurser af forskelligt Indhold à 1 Time.

Ti ugentlige Timer i to Semestre (à 15 Uger) giver 300 Timer aarligt. Til Lønning af Assistenter vil der altsaa med en Timebetaling af 8 Kr. 10 Øre maatte beregnes 2430 Kr. Deraf maatte beregnes et Statstilskud paa ca. 1200 Kr.

Med Hensyn til Skriveøvelserne er der som nu regnet med 10 Opgaver i Semestret, med det nuværende Tilskud fra Studenterne — der sikkert ikke bør sættes op — med et lignende Tilskud fra Staten og med ca. 80 Deltagere i Skriveøvelserne.

Det giver et Statstilskud paa 800 Kr. pr. Semester, altsaa 1600 Kr. aarlig.

Taksten for rettet Skriveøvelse bør følge Taksten i det filosofiske Fakultet. Men en Udligning paa dette Punkt vil formentlig komme af sig selv derved, at Studenterne erfaringsmæssigt ikke skriver alle Opgaverne, men derimod betaler for det hele Kursus.

Det er kun for Skriveøvelserne, der ud fra tidligere Erfaring kan gives en nogenlunde rimelig Beregning af Antallet af Deltagere. For de øvrige Kurser lader noget saadant sig ikke gøre. Men man har regnet med, at det vilde gaa nogenlunde som i det filosofiske Fakultet, at den større Deltagelse i visse Kurser vil afbøde den mindre Deltagelse i andre; og med Hensyn til Fripladserne har man regnet med, at det vil gaa som i det filosofiske Fakultet, at hele Ordningens Økonomi vil tillade et vist Antal.

Om Antallet af Assistenters kan der intet udtales, idet man — ligesom i det filosofiske Fakultet — ønsker at staa ganske frit for under alle Omstændigheder at sikre sig den bedst mulige Udførelse af det Arbejde, der skal udføres. Og Antallet af Assistenters vil, som det foregaaende har vist, være uden Betydning for Spørgsmaalet om Udgifterne, der alene vil afhænge af Tallet af Undervisningstimer og skriftlige Opgaver.

Den af Fakultetet ansøgte Bevilling blev af Universitetet indstillet til Optagelse paa Finansloven for 1939—40, men Sagen blev ikke fremmet, heller ikke ved en fornyet Indstilling fra Universitetets Side til Finansloven for 1940—41. Fakultetet erindrede derefter i en saalydende Skrivelse af 29. Februar 1940 om sit tidligere Andragende:

I Skrivelse af 26. Februar 1938 har det teologiske Fakultet indsendt et motiveret Andragende om en aarlig Bevilling paa ca. 2800 Kr. til elementær Undervisning ved Undervisningsassistenter, ligesom andre Fakulteter i Kraft af tilsvarende Bevillinger for længst har kunnet overdrage en Del af den mere elementære Undervisning til Undervisningsassistenter.

Da Fakultetet er af den bestemte Formening, at den udvidede Undervisning, der vil kunne sættes i Gang for den forholdsvis beskedne Bevilling, man har søgt om, er paakrævet og vil være til stor Hjælp for de Studerende, skal man herved tillade sig atter meget indtrængende at ansøge om, at det i 1938 og igen i 1939 indsendte Andragende, som Ministeriet hidtil ikke har ment at kunne imødekomme, nu maa søges gennemført.

Fakultetet skal til yderligere Begrundelse anføre, at den ekstra Undervisning og Eksamination, der vil være forbundet med den For-

prøve, som det i Overensstemmelse med den nedsatte Universitetskommissions Ønske har foreslaaet at indføre*), yderligere vil øge den Arbejdsbyrde, som i Forvejen paahviler dets Medlemmer med Hensyn til elementær Undervisning, saaledes at det, om det ikke faar noget mere Assistance, i Længden ikke kan undgaas, at det kommer til at gaa noget ud over den videregaaende Undervisning paa mere specielle Omraader, der er saa stærkt paakrævet specielt for de dygtigere Studenteres Skyld.

Herefter blev der paa Finansloven for 1941—42, jfr. Rigsdagstidende for 1940—41, Tillæg B., Sp. 811—12 under en ny Underkonto (i) under Universitetets Konto 15. Kursusudgifter, optaget en Bevilling paa 2800 Kr. til Undervisningshjælp for Lærerne ved det teologiske Fakultet.

γ. *Andre Sager.*

Under 12. November 1940 fritog Ministeriet efter Indstilling af Fakultetet og med Tilslutning af det filosofiske Fakultet en Stud. theol. for at aflægge Prøven i Hebraisk under Hensyn til, at den paa-gældende ved tysk Studentereksamen havde haft Hebraisk som Fag og til denne Eksamen havde opgivet et større og til Dels vanskeligere Pensum, end der krævedes ved Prøven i Hebraisk ved Københavns Universitet (J. Nr. 82 1/40).

Efter Indstilling af Fakultetet blev der ved kgl. Resolution af 6. December 1940 meddelt en Stud. theol., som tidligere havde bestaaet Magisterkonferens i Musikvidenskab, Tilladelse til — uanset Bestemmelsen i kgl. Anordning af 29. Juni 1910, § 1 — at indstille sig til den teologiske Embedseksamen med Minimumspensum i saavel det gamle Testamente som Kirkehistorie (J. Nr. 82 0/40).

5. Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

α. *Nyordning af den statsvidenskabelige Eksamen* (J. Nr. 339/34 og 407/39).

Som meddelt i Universitetets Aarbog for 1938—39, Side 15 udbad Universitetets Rektor sig efter Fremkomsten af 3. Del af Betænkning fra Universitetskommissionen af 1935 en Udtalelse fra det rets- og statsvidenskabelige Fakultet bl. a. om Spørgsmaalet om Indførelse af en Forprøve ved den statsvidenskabelige Eksamen og Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik i den af Kommissionen ønskede Art. Om dette Spørgsmaal tilskrev Fakultetet under 26. Juni 1939 Universitetets Rektor saaledes:

I Skrivelse af 21. September 1938 har Rektor udbedt sig en Udtalelse fra Fakultetet dels

1) om Spørgsmaalet om Anlæggelse af Studietiden til 1. Del af statsvidenskabelig og forsikringsvidenskabelig Eksamen til højst 2 Aar, dels

*) se herom den foran behandlede Sag, Side 180 ff.

2) om Spørgsmaalet om Indførelsen af en Maksimalfrist mellem de forskellige Dele af samtlige Eksaminer under Fakultetet.

Om det sidste af disse Spørgsmaal har Fakultetet udtalt sig i Skrivelse af 29. Oktober 1938 til Rektor*).

Med Hensyn til det første Spørgsmaal skal Fakultetet for saa vidt angaar *den statsvidenskabelige Eksamen* meddele, at der inden for Fakultetets statsvidenskabelige Afdeling længe har hersket Ønsker om visse Ændringer i den ved den nugældende Anordning af 29. April 1929 bestemte Studie- og Eksamensordning. De Erfaringer, som er indhøstet siden denne Anordnings Udstedelse, har bl. a. vist, at den ved Ordningen forudsatte Tilbagevenden ved II. Dels Undervisningen til en Del af I. Dels Stoffet i Nationaløkonomi vanskeligt kunde undgaa at virke tyngende paa hele Studieplanen.

Foranlediget ved Rektors ovennævnte Skrivelse samt ved forskellige Ønsker fra de Studerendes Side, fremsat i en Skrivelse af 10. November 1938 til Fakultetet fra et Antal (ca. 160) statsvidenskabelige Studerende, blev hele Spørgsmaalet optaget til en Drøftelse med det Formaal at naa til et positivt Forslag om en Række Ændringer, der kunde imødekomme de foreliggende Ønsker.

Efter at der inden for Fakultetet er opnaaet Enighed om et hertil sigtende Forslag, skal man hermed fremsende dette Forslag til Rektors Overvejelse og til eventuel videre Foranstaltning til Forslagets Gennemførelse.

I medfølgende Bilag I er redegjort for Realiteterne i de af Afdelingen og Fakultetet foreslaaede Ændringer i den nugældende Ordning af Studiet og Eksamen. En Del af disse Ændringer vil alene give sig Udtryk i den nye Studievejledning, der til sin Tid maa udarbejdes, hvis Forslaget gennemføres. Andre Dele af Forslaget nødvendiggør derimod Ændringer i den nugældende Anordning af 29. April 1929. Udkast til en saadan ændret Anordning vedlægges ligeledes (Bilag 2).

Til disse Forslag skal Fakultetet knytte følgende Bemærkninger.

At undgaa den ovenfor omtalte Vanskelighed ved den nugældende Studieplan vilde af saglige Grunde kun være praktisk muligt enten ved at overføre et vist Omraade af Stoffet i Nationaløkonomi ved II. Del til I. Del eller omvendt et vist Omraade fra I. til II. Del. I sidste Tilfælde kunde det have været ønskeligt at kompensere Overflytningen ved en samtidig Overflytning af Statistikens Teori fra II. til I. Del. Men i begge Tilfælde vilde da en yderligere Forlængelse af Studietiden til I. Del let blive Følgen.

Under Hensyn til det foreliggende Ønske i modsat Retning er man derfor blevet staaende ved en Ændring, der i Hovedsagen indskrænker sig til at flytte et Omraade af Nationaløkonomien fra I. Del til II. Del. Ved yderligere at søge Eksamenskravene i økonomisk Historie og Danmarks Statistik begrænsede, mener man, at Studietiden for I. Dels Vedkommende normalt ikke behøver at strække sig over

*) Se herom Universitetets Aarboeg for 1938—39, Side 16.

længere Tid end to Aar, naar ikke særlige Forhold hindrer det. Paa den anden Side vil en yderligere Sammentrængen, der kunde bringe Studietiden længere ned, næppe være mulig. Af rent saglige Grunde støder en videre Overflytning til II. Del paa den Vanskelighed, at det i Modsætning til adskillige andre Universitetsfag straks ved Begyndelsen af det statsvidenskabelige Studium drejer sig om at beskæftige sig med en Række Fag, med hvilke den Studerende under sin forudgaaende Uddannelse har haft liden eller ingen Berøring. Hertil kommer den praktiske Vanskelighed, at allerede det foreliggende Forslag vil kræve en hurtigere Rotation af Undervisnings-Perioderne end hidtil og dermed en stærkere Beslaglæggelse af de til Raadighed staaende Lærerkrafter.

Da det Antal Lærerposter, der i Øjeblikket forefindes til Bestrielse af det Omraade, som de økonomiske og statistiske Fag efterhaanden dækker, i Forvejen er yderst begrænset, rejser der sig paa dette Punkt ogsaa Spørgsmaalet om en Udvidelse, herunder ogsaa Spørgsmaalet om Mulighederne for en Udvidelse af Assistent-Undervisningen og Universitets-Manuduktionen, to Undervisningsformer, hvoraf der indenfor det statsvidenskabelige Studium hidtil er gjort yderst ringe Brug.

De øvrige Forslag til Ændringer i den gældende Studie- og Eksamensordning kan i Hovedsagen anses som følgende af den Overflytning, hvorved Studietiden til I. Del søges nedbragt, enten med Nødvendighed eller som praktiske under de ændrede Vilkaar. Dette gælder i første Række de foreslaaede Ændringer i Undervisningen i Økonomiens Teori ved II. Del og Karakterfordelingen ved II. Del.

Kun paa et Punkt har Forhandlingerne givet Anledning til en yderligere Ændring af den bestaaende Ordning ved II. Dels Studiet. Det drejer sig her om Ønsket om at sidestille Industri- og Handelspolitik med de 3 øvrige »Politikfag« (Bankpolitik, Socialpolitik og Finansvidenskab), der, jfr. Vejledningen af 1938, S. 18, ved Udvælgelsen af Afsnit af Nationaløkonomiens Politik med en samlet Talværdi af 3, hver indgaar med Talværdien 1; hidtil har Industri- og Handelspolitik ligesom de øvrige »mindre« Politikfag kun kunnet indgaa med Talværdien $\frac{1}{2}$.

Grunden til Fremkomsten af dette Ønske er den voksende Betydning, som Indgreb fra det offentliges Side i det økonomiske Liv stadig har faaet, ganske særlig siden 1929, og Behandlingen af de herhen hørende saakaldte »planøkonomiske« Problemer maa naturligt finde sin Plads under Industri- og Handelspolitik. Forudsætningen for at kunne tillægge dette Fag en mere end rent formel Vægtforøgelse maa imidlertid være, at Fagets »Pleje« baade undervisningsmæssigt og videnskabeligt kan fremmes; det bestrides for Tiden af Lektoren i Nationaløkonomi, hvem ogsaa Finansvidenskaben er overdraget. Da det tillige paahviler Lektoren at deltage i den aarlige for rets-, stats- og forsikringsvidenskabelige Studerende fælles Gennemgang af Natio-

naløkonomien ved I. Del, vil det ikke være muligt at overdrage denne Lektor det med den ønskede Udvidelse af dette Politikfag forbundne Arbejde uden samtidigt at fritage ham for I. Dels Undervisning.

For paa tilfredsstillende Maade at kunne gennemføre den ovenfor omtalte hurtigere Rotation af Undervisningsperioderne og for at kunne foretage den ønskede Udvidelse af Indholdet af Industri- og Handelspolitiken tillader man sig at foreslaa, at et nyt Lektorat i Nationaløkonomi søges oprettet i alt væsentligt alene til Bestridelse af den for alle ved Fakultetet studerende fælles propædeutiske Undervisning i Nationaløkonomi.

Til den her omtalte øgede Hastighed, hvormed Undervisningen til I. Del efter Planen maa tænkes gennemført, og som ogsaa i nogen Grad maa søges opretholdt ved Undervisningen til II. Del, kommer imidlertid den Intensivering af Undervisningen, der fortsat foregaar derved, at der stadig søges tillagt Laboratorieundervisningen større Betydning overfor Forelæsningsformen; dette Forhold har ogsaa givet sig Udslag i den foreliggende Plan, men er iøvrigt kun Udtryk for en gennem mange Aar fortsat Udvikling, hvis Berettigelse er saa almindelig erkendt, at den her ikke behøver særskilt Begrundelse. Under denne Udvikling kommer Stigningen i Studentertallet imidlertid til at spille en langt større Rolle for Omfanget af Undervisningsarbejdet end det vilde gøre under en fortsat Hævdelse af Forelæsningsformen som den væsentligste Undervisningsform. Til Assistance for de faste Lærere har det økonomisk-statistiske Laboratorium imidlertid stadig ikke anden Medhjælp end en honorarlønnet Assistent, ganske som da Laboratoriet for snart 40 Aar siden blev oprettet, og da Studentertallet kun udgjorde ca. 1 Femtedel af det nuværende, og de Krav, der stilledes til Laboratoriets undervisningsmæssige Virksomhed, var langt mindre og langt fra kom til Udtryk i Eksamensordningen i det Omfang, Tilfældet er nu.

I nogen Grad er dette Misforhold i Tidens Løb afbødet derved, at Antallet af faste Lærere i samme Tid er øget — omend dette naturligvis er sket af andre Grunde. Lejlighedsvis har ogsaa en periodisk Opblomstring af det private Manuktionsvæsen bidraget til midlertidig Udligning af Misforholdet. Imidlertid har Manuktionsformen aldrig spillet en tilsvarende Rolle indenfor det statsvidenskabelige Studium, som Tilfældet er paa andre Omraader, og man er indenfor Fakultetets statsvidenskabelige Afdeling fortsat af den Anskuelse, at den ikke bør komme til det. I det ovenfor berørte Spørgsmaal om en Udvidelse af Assistentundervisningen eller af Manuktionsundervisningen er der derfor inden for Afdelingen heller ingen Tvivl om, at den første Form bør foretrækkes.

I Betragtning af den øgede Betydning, som Laboratorieundervisningen efterhaanden har faaet, skal Fakultetet derfor ogsaa foreslaa, at Mulighederne for en øget Assistentundervisning søges tilvejebragt, enten derved, at den nuværende honorarlønnede Assistentstilling ved

økonomisk-statistisk Laboratorium søges omdannet til en normeret Tjenestestilling, eller derved, at der oprettes en yderligere honorarlønnet Assistentstilling ved Laboratoriet.

Hvad dernæst angaar Spørgsmaalet om Anlæggelse af Studietiden til I. Del af *den forsikringsvidenskabelige Eksamen* til højst 2 Aar, skal Fakultetet henlede Opmærksomheden paa, at der som grundlæggende Led i Undervisningen til denne Eksamens I. Del indgaar det Kursus i Matematik for Bygnings-, Maskin- og Elektroingeniører paa den polytekniske Lærestanstalt, som ogsaa er fast Led i Undervisningen for det matematisk-naturvidenskabelige Fakultets Studerende af den matematisk-fysiske Faggruppe. Dette Kursus strækker sig over 4 Semestre; selv om enkelte forsikringsvidenskabelige Studerende til Trods herfor muligvis vil være i Stand til at tilendebringe I. Del paa netop 2 Aar, vil det næppe være muligt i Almindelighed at anlægge Studiet til denne Eksamens I. Del saaledes, at Studietiden kan siges at være højst 2 Aar, uden at søge en for de forsikringsvidenskabelige Studerende speciel Undervisning i dette Pensum indrettet. Bortset fra Bekostningen herved fremgaar det af de Forhandlinger, der har været ført om dette Spørgsmaal, at Forsøg paa at nedbringe den til Tilegnelse af dette ret omfattende Pensum nødvendige Tid allerede af rent pædagogiske Grunde maa anses som lidet heldige. Af de samme Forhandlinger er ogsaa fremgaaet, at der efter de Ændringer, som indenfor Anordningens Rammer blev gennemført i Forbindelse med Udfærdigelsen af Studievejledningen af 1937, ikke foreligger Erfaringer om saadanne Mangler ved den forsikringsvidenskabelige Studieplan, der kan begrunde Ønsker om Ændringer i den gældende Anordning.

Fakultetet ser sig derfor ikke i Stand til at fremsætte noget Forslag om Ændringer i Studieplanen for det forsikringsvidenskabelige Studium.

Ved at fremsende de foran omhandlede Forslag vedrørende det statsvidenskabelige Studium skal Fakultetet sluttelig henlede Opmærksomheden paa Spørgsmaalet om den gensidige Adgang for Studenter med I. Del fra henholdsvis Københavns og Aarhus Universiteter til at fortsætte de økonomisk-statistiske Studier med afsluttende Eksamen for Øje ved henholdsvis Aarhus og Københavns Universitet, jfr. kgl. Anordning af 5. November 1937, § 9. Dette Spørgsmaal har Fakultetet ikke taget og har ikke kunnet tage i Betragtning, naar der skulde opnaas en Nedsættelse af Studietiden til 2 Aar, en Nedsættelse, man ogsaa fra Fakultetets Side maa anse for i høj Grad ønskelig.

Endelig er heller ikke de mulige Følger, som en Ændring af den nuværende filosofiske Prøve (kgl. Anordning 11. April 1927) vil kunne faa med Hensyn til Studietiden til I. Del, taget i Betragtning ved Tilvejrbringelsen af det foreliggende Forslag.

Bilag I til Fakultetets ovennævnte Skrivelse var saalydende:

Foranlediget ved en Række forskellige Ønsker om Ændringer i Studieplanen og Eksamensordningen for det statsvidenskabelige Studium, dels fra Lærernes Side, dels fra Studenternes (jfr. disses Skrivelse af 10. November 1938) og dels fra Rektor i Anledning af en Henstilling fra Universitetskommissionen (Rektors Skrivelse til Fakultetet af 21. September 1938), har Fakultetets statsvidenskabelige Afdeling behandlet disse Ønsker, og man er derefter blevet enige om at stille følgende Forslag til Ændringer i Studiet.

I. Del.

Ved Reduktion af Pensum i Nationaløkonomi, Økonomisk Historie og Statistik er Studietiden søgt nedbragt, saaledes at I. Del, naar ikke andre Forhold forhindrer det, skal kunne tages paa normalt 2 Aar.

I *Nationaløkonomi* afskaffes Bircks: Læren om Grænseværdien og Traps Grundrids af Finansvidenskaben, saaledes at Pensum alene kommer til at bestaa af Ely's (eller anden tilsvarende) Lærebog. Dette Pensum gennemgaas som hidtil hvert Efteraar (for rets-, stats- og forsikringsvidenskabelige Studerende under eet).

I Fagene *Danmarks Statistik* (hvis Betegnelse foreslaas ændret til Statistik) og *Økonomisk Historie* gives betydelige Overspringelser i de benyttede Lærebøger.

I disse 2 Fag samt i Driftsøkonomi gennemgaas hele Stoffet indenfor en 2-aarig Periode.

Undervisningen og Kravene i *Borgerlig Ret* og i *Regnskabsvæsen* som hidtil.

Som Supplement til den for alle Fakultetets Studerende fælles Gennemgang af Nationaløkonomi vil der hvert Efteraar for 3. Semesters statsvidenskabelige Studerende alene, af Lærerne i Økonomi blive holdt Øvelser efter en nærmere aftalt Plan til yderligere Orientering af de statsvidenskabelige Studerende i økonomisk-teoretiske og økonomisk-politiske Problemer (herunder ogsaa visse Spørgsmaal, som hører under Pensum i Statistik, økonomisk Historie og Driftsøkonomi). Deltagelsen i disse Øvelser er frivillig. Obligatorisk er derimod Deltagelsen i 4 Skriveøvelser, alle i samme Foraarssemester. Den, der indstiller sig til I. Del, maa, foruden som hidtil at have bestaaet Prøven i Bogholderi, fremlægge Attest for paa tilfredsstillende Maade at have deltaget i disse 4 Skriveøvelser.

Til I. Del af den statsvidenskabelige Eksamen, der iøvrigt afholdes som hidtil, gives paa samme Maade som hidtil 6 Karakterer; men det foreslaas, at Bogholderikarakteren fremtidig kun tæller $\frac{1}{3}$, den mundtlige Prøve i Driftsøkonomi derimod $\frac{2}{3}$ ved Sammenregningen. Faldegrænsen foreslaas sat op til 66.

II. Del.

Medens selve Fagene er bibeholdt, foreslaas følgende Ændringer i Undervisningen og i Kravene ved Eksamen, samt i Indretningen af Eksamen.

I *Nationaløkonomiens Teori* reduceres Pensum med Bircks Grænselværdilæren og Den økonomiske Virksomhed, ligesom Wicksell's Föreläsningar I, undtagen Afsnit om Kapitalrenteteorien, udgaar; til Gengæld forbeholder man sig at udvide Pensum noget paa andre Punkter, saaledes med godt 100 Sider af Zeuthen: Arbejds løn og Arbejdsløshed.

Gennemgangen af den centrale Teori deles i 2 Dele (Teori I og Teori II), der skiftevis gennemgaas hvert andet Efteraarsemester.

Teori I indledes som hidtil med en kort Gennemgang af Klassikernes Værdi- og Fordelingslære (Ricardo, Mill, Cairnes m. m.). Herfra trækkes Hovedlinierne frem til Nyklassikerne (specielt Marshall) og paa de vigtigste Punkter frem til Nutiden. Forholdet mellem statisk og dynamisk Teori og mellem partiel og generel Ligevægt, den moderne Udformning af Produktionslovene og Omkostningsteorien samt Monopolprisen gennemgaas dog kun kortfattet med Henvi sning til Teori II.

Teori II omfatter den økonomiske Sammenhæng under forskellige Forudsætninger (statiske, monopolitiske, dynamiske). Den partielle statiske Teori betragtes som i Hovedsagen hørende til Teori I, men under Gennemgangen af Produktionslove, Omkostninger og Prispolitik bliver der Anledning til at komme ind paa partiel Tilpasning under forskellige Forudsætninger.

Gennemgangen af Teori I og Teori II foregaar i Forelæsninger og Eksaminatorier (eventuelt suppleret af studiekredsmæssig Gennemgang af enkelte Afsnit udenfor det egentlige Pensum) og Deltagelsen er paa sædvanlig Maade frivillig, ligesom den heller ikke afsluttes med nogen Prøve.

Til denne tidsmæssigt fast anlagte Undervisning i Økonomiens Teori hver Efteraar slutter sig som hidtil en Gennemgang af

- 1) Pengeteorien,
- 2) Konjunkturlæren,
- 3) Teorien om Arbejds løn,
- 4) Udenrigshandelens Teori

enten som selvstændig Genstand for Forelæsninger og Eksaminatorier eller som Led i Undervisningen i de politiske Fag.

I Stedet for det nuværende økonomiske Kursus foreslaas Afholdelse af frivillige økonomiske Øvelser, f. Eks. under studiekredsmæssig Form, uden afsluttende Prøve og under skiftevis Ledelse af samtlige Lærere i Økonomi. Her tænkes paa Grundlag af Bøger og Tidsskriftsartikler uden for Pensum behandlet den nyeste Udvikling indenfor økonomisk Teori, eventuelt visse økonomisk-politiske Omraader.

Iøvrigt er det Hensigten ved Overgangen fra aarligt Kursus og aarlig Gennemgang af Marshall som nu til Gennemgang af Teori I og

Teori II hvert andet Aar bl. a. at sikre saavel en regelmæssig Gennemgang af de teoretiske og politiske Fag som at muliggøre lejlighedsvis Forelæsninger over andre Emner.

Seminaret bibeholdes; men obligatorisk bliver kun Deltagelse som Indleder og Opponent. Desuden indføres 2 *obligatoriske Skriveøvelser*. Disse udgør sammen med Seminaret *de økonomiske Laboratorieøvelser*.

Under *Nationaløkonomiens Politik* søges Betingelser tilvejebragt for at give Industri- og Handelspolitik, hvorunder moderne Interventionisme og Planøkonomi tænkes behandlet, Vægten 1 i Stedet for som hidtil Vægten $\frac{1}{2}$. Sociologi med Statsteorier foreslaas at kunne indgaa som Almindelig Politikfag, med Vægt $\frac{1}{2}$, idet den særlige Regel om Sociologi i Eksamensordningen foreslaas udeladt. Fagbetegnelsen *Statistikens Teori* ændres til Statistik.

Til II. Del af statsvidenskabelig Eksamen, der iøvrigt afholdes som hidtil, gives ialt $11\frac{1}{2}$ Karakterer, jfr. nedenstaaende Skema. Ved Beregningen af det samlede Antal Points (det endelige Eksamensresultat) indgaaer ikke de to Karakterer i Nationaløkonomi fra I. Del, men alene Gennemsnittet af disse som een Karakter; bl. a. opnaas herved ogsaa, at det samlede Antal Karakterer holdes uforandret som nu — $16\frac{1}{2}$.

Den, der indstiller sig til II. Del, maa fremlægge Bevis for Deltagelse i

- 1) Laboratorieøvelser i Statistik,
 - 2) Laboratorieøvelser i Økonomi
- samt som hidtil
- 3) aflevere en Besvarelse af en større Opgave, til hvis Udarbejdelse beregnes anvendt mindst 3 Maaneder.

Den ved de »statistiske Laboratorieøvelser« opnaaede Karakter indgaaer som hidtil i Eksamenskaraktererne.

Paa samme Maade indgaaer som 1 hel Karakter for »Økonomiske Laboratorieøvelser« Gennemsnittet af de 4 ved

- a) Deltagelse i Seminaret,
 - b) de 2 obligatoriske Skriveøvelser
- opnaaede Karakterer.

Derimod foreslaas det, at Karakteren for den store (3 Maaneders) Opgave indgaaer i det samlede Eksamensresultat med Vægten $1\frac{1}{2}$, ligesom det allerede er Tilfældet med Gennemsnittet af de ved henholdsvis mundtlig og skriftlig Prøve i de juridiske Fag opnaaede Karakterer. Denne Regel foreslaas ogsaa anvendt paa Gennemsnittet af de ved skriftlig og mundtlig Eksamen som hidtil opnaaede Karakterer i Faget Statistik.

I Nationaløkonomiens Politik gives fremtidig 2 skriftlige Opgaver og foretages 1 mundtlig Eksamination i Stedet for som hidtil 1 skriftlig og 2 mundtlige Prøver.

Karakterfordelingen bliver herefter følgende:

	Skriftlig Eksamen	Mundtlig Eksamen	Ialt
Statistiske Laboratorieøvelser.....	»	»	1
Økonomiske Laboratorieøvelser.....	»	»	1
Stor Opgave.....	»	»	1½
Nationaløkonomiens Teori.....	1	1	2
Nationaløkonomiens Politik.....	2	1	3
Statistik.....	1	1	1½
Juridisk Fag.....	1	1	1½
Ialt...			11½

Den hidtil gældende 32-Regel foreslaas helt afskaffet; ligeledes foreslaas Tidsfristen mellem Prøven i det juridiske Fag og de øvrige afskaffet, saaledes at førstnævnte kan aflægges naar som helst mellem I. og II. Del eller samtidigt med Prøven i de sidstnævnte.

Bilag II til Fakultetets ovennævnte Skrivelse indeholdt Udkast til en ny kgl. Anordning om den statsvidenskabelige Eksamen (næsten identisk med den senere udstedte Anordning).

Det i Fakultetets Skrivelse af 26. Juni 1939 rejste Spørgsmaal om Bevilling til nye Lærerkrafter og om Undervisningens Fordeling paa den statsvidenskabelige Faggruppes Lærere blev paavirket af de ved Professor Jens Warmings Død den 8. September 1939 indtraadte forandrede Forhold og udgik til Behandling i en særlig Sag, som er refereret i Universitetets Aarbog for 1939—40, Side 27 ff.

Fakultetets Forslag om Nyordningen af Eksamen blev tiltraadt af Konsistorium og af Universitetets Rektor under 10. Maj 1940 indsendt til Ministeriet. Efter at Sagen havde være forelagt Aarhus Universitet og tiltraadt af dette, blev der udstedt følgende *kgl. Anordning af 22. Februar 1941 angaaende den statsvidenskabelige Eksamen ved Københavns Universitets rets- og statsvidenskabelige Fakultet*:

§ 1.

Den statsvidenskabelige Eksamen bestaar af to Dele, 1. og 2. Del.

Begge Dele af Eksamen afholdes to Gange om Aaret. Hver Del kan tages om for sig, dog kun i den anordnede Rækkefølge, saa at den Kandidat, der har fuldendt 2. Del, ikke kan nøjes med at tage 1. Del om.

§ 2.

Den, der indstiller sig til Eksamens 1. Del, maa

1) regelmæssigt og stadigt have deltaget i et Kursus i Bogholderi og Regnskabskritik samt have underkastet sig en skriftlig Prøve i Faget. Karakteren for denne Prøve, i hvis Bedømmelse en af de statsvidenskabelige Universitetslærere og en af Undervisningsministeriet udnævnt statsautoriseret Revisor deltager sammen med den af Fakul-

tetet antagne Leder af Bogholderiundervisningen, kommer i Betragtning ved Eksamens 1. Del efter de i § 3 givne Regler. Fakultetet be- myndiges til at fastsætte Kursets Varighed. Hvor særlige Forhold taler derfor, kan Fakultetet fritage for Deltagelse i Kursus,

2) fremlægge Bevis for at have deltaget i 4 Skriveøvelser i Nationaløkonomi.

§ 3.

1. Del omfatter følgende Fag: 1) Nationaløkonomi, 2) Statistik 3) Dansk borgerlig Ret i Oversigt med noget mere indgaaende Kendskab til enkelte Afsnit efter Fakultetets nærmere Anvisning, 4) økonomisk Historie (særlig i det 19. og 20. Aarhundrede) og propædeutisk Sociologi (med Statsteorier), 5) Driftsøkonomi.

Der afholdes saavel en skriftlig som en mundtlig Prøve. Ved den skriftlige Prøve gives en Opgave i Nationaløkonomi og en Opgave i dansk borgerlig Ret. Til Besvarelsen af disse Opgaver indrømmes en Tid af 4 Timer til hver. Den mundtlige Prøve, til hvilken Kandidaten stedes, for saa vidt han ved Bedømmelsen af de skriftlige Opgaver og under Hensyntagen til Udfaldet af Prøven i Bogholderi og Regnskabskritik er funden tilstrækkelig forberedt og moden, omfatter de i 1. Stykke nævnte Fag.

For den skriftlige Udarbejdelse i Nationaløkonomi gives en særskilt Karakter, medens Karakteren for den skriftlige Udarbejdelse i dansk borgerlig Ret sammenregnes med Karakteren for den mundtlige Prøve i samme Fag til 1 Karakter. Karakteren for den skriftlige Prøve i Bogholderi og Regnskabskritik sammenregnes, med Vægten $\frac{1}{3}$, med Karakteren for den mundtlige Prøve i Driftsøkonomi, der tildeles Vægten $\frac{2}{3}$, til 1 Karakter. For hvert af Fagene Nationaløkonomi, Statistik og økonomisk Historie med Sociologi gives ved den mundtlige Prøve 1 Karakter.

Ialt gives saaledes 6 Karakterer. Ved hver enkelt Prøve giver hver Bedømmer en af følgende Specialkarakterer: 16, 15, 14, 13, 12, 11, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, 0. Det af de saaledes givne Karakterer uddragne Middeltal bliver Karakteren for den paagældende Prøve. Naar et Fler- tal stemmer for 0, bliver altid dette at anse for Karakteren. En eventuel Brøk bortkastes, hvis den er under $\frac{1}{2}$, ellers tages det nærmeste højere Tal; i Tilfælde, hvor Karakteren for et Fag fremkommer ved Sammenregning af Karaktererne for to Prøver, finder Bortkastelse eller Forhøjelse af en Brøk dog først Sted ved sidste Sammenregning. Den, som ikke opnaar mindst 66 Points, eller som i et Fag faar 0, har ikke bestaaet Eksamen.

De, der ønsker det, kan endvidere aflægge Prøve i Matematik, omfattende saadanne Dele af Faget, der er af Betydning ved et dybere- gaaende Studium af Nationaløkonomi og Statistik. De nærmere For- dringer fastsættes ved Forhandling mellem det rets- og statsviden- skabelige og det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet. Ved Prø-

ven gives ingen Karakter, men den, der har bestaaet Prøven, kan forlange dette paaført sit Eksamensbevis.

§ 4.

1. Del af statsvidenskabelig Eksamen giver Adgang til at studere og indstille sig til 2. Del af økonomisk Eksamen ved Aarhus Universitet, ligesom 1. Del af økonomisk Eksamen giver Adgang til at studere og indstille sig til 2. Del af den statsvidenskabelige Eksamen, for saa vidt som de øvrige Betingelser for at indstille sig til statsvidenskabelig Eksamen er opfyldt.

§ 5.

Mellem 1. og 2. Del maa Kandidaten deltage i følgende Øvelser og Opgaver, der alle kommer i Betragtning ved Eksamensbedømmelsen i Overensstemmelse med § 8.

1) Kandidaten maa efter Fakultetets nærmere Anvisning have deltaget regelmæssigt i Laboratorieøvelser i Statistik. Disse maa afsluttes senest $\frac{1}{2}$ Aar før den afsluttende Eksamen, og der maa for den ved Øvelserne udviste Flid og Dygtighed være opnaaet mindst 10 Points.

2) Kandidaten maa paa samme Maade have deltaget i Laboratorieøvelser i Nationaløkonomi. Disse bestaar af Deltagelse i det økonomiske Seminar og i to Skriveøvelser. Deltagelsen i disse Øvelser maa afsluttes senest 1 Aar før den afsluttende Eksamen, og der maa for den ved Øvelserne udviste Flid og Dygtighed være opnaaet mindst 10 Points.

3) Kandidaten maa senest inden Begyndelsen af det Semester, hvori han indstiller sig til den afsluttende Eksamen, aflevere en selvstændig Afhandling om et økonomisk, sociologisk eller statistisk Emne, der aftales med Professorerne. Til Udarbejdelsen beregnes anvendt mindst 3 Maaneder.

Fakultetet kan dispensere fra de under Punkt 1—3 fastsatte Tidsfrister.

§ 6.

2. Del omfatter iøvrigt følgende Fag: 1) Nationaløkonomiens Teori, 2) Afsnit af Nationaløkonomiens Politik efter Regler, som nærmere angives af Fakultetet, 3) Statistik, samt 4) enten Statsforfatnings- og Forvaltningsret med Næringsret samt Hovedpunkter af Folkeretten eller Afsnit af Dansk Formueret efter Fakultetets nærmere Bestemmelse.

§ 7.

2. Del bestaar af en skriftlig og en mundtlig Prøve. Ved den skriftlige Prøve gives 5 Opgaver: 1 i Nationaløkonomiens Teori, 2 i Nationaløkonomiens Politik, 1 i Statistik og 1 i Statsforfatningsret m. v. eller

i Formueret, saafremt Kandidaten har valgt dette Fag. Til Besvarelse af hver Opgave indrømmes en Tid af 4 à 6 Timer efter Fakultetets nærmere Bestemmelse.

Den mundtlige Prøve, til hvilken Kandidaten stedes, for saa vidt han ved Bedømmelsen af de skriftlige Opgaver, derunder den i § 5 under 3) nævnte Afhandling, er funden tilstrækkelig forberedt og moden, omfatter de i § 6 omhandlede Fag.

Prøverne i det juridiske Fag kan aflægges i en tidligere Eksamenstermin end de øvrige Prøver. Indmeldelse til forudgaaende Prøve i det juridiske Fag anses som Indmeldelse til den samlede 2. Del, men Indmeldelse kan ske, uanset at de i § 5 under 1) og 2) omhandlede Kurser endnu ikke er gennemgaaet og den sammesteds under 3) nævnte Afhandling ikke afleveret. Tidsfristerne ifølge § 5 beregnes, naar de juridiske Prøver tages først, i Forhold til den Eksamenstermin, i hvilken Kandidaten indstiller sig til den afsluttende Eksamen. Den Kandidat, der har bestaaet den samlede 2. Del, kan ikke, hvis han vil tage Eksamen om, nøjes med at underkaste sig ny Prøve i den ene Gruppe af Fagene. Derimod har den, der har aflagt de juridiske Prøver alene, Adgang til særskilt at tage disse om efter de almindelige Regler.

§ 8.

Ved 2. Del gives efter samme Regler som ved 1. Del 11 Karakterer, svarende i Talværdi til $11\frac{1}{2}$ Karakterer.

For hver af de i § 5 nævnte 3 Grupper af Øvelser og Opgaver gives en Karakter, nemlig en for de statistiske Øvelser, en for de økonomiske Øvelser og en for den store Afhandling, hvilken sidste Karakter forhøjes med det halve. Endvidere gives to Karakterer i Nationaløkonomiens Teori (en for den skriftlige Opgave og en for den mundtlige Prøve), tre Karakterer i Nationaløkonomiens Politik (en for hver af de skriftlige Opgaver og en for den mundtlige Prøve), samt en Karakter i Statistik ved Sammenregning af Karaktererne for den skriftlige Opgave og den mundtlige Prøve, hvilken Karakter forhøjes med det halve. Endelig gives i Statsret m. v. eller Afsnit af dansk Formueret en Karakter, sammenregnet af Karaktererne for den skriftlige Opgave og for den mundtlige Prøve, hvilken Karakter forhøjes med det halve.

§ 9.

Ved Beregningen af Talværdien af det samlede ved 1. og 2. Del af Eksamen opnaaede Antal Points sammenlægges de ved 1. Del med de ved 2. Del opnaaede Karakterer, dog at de to ved 1. Del opnaaede Karakterer i Nationaløkonomi kun indgaar som een med deres Gennemsnit.

Ved Afslutningen af den statsvidenskabelige Eksamen gives følgende Hovedkarakterer:

»1. Karakter med Udmærkelse«, hvortil fordres, at Talværdien af det samlede Antal Points udgør mindst 242;

- »1. Karakter«, hvortil kræves en samlet Talværdi af 195;
- »2. Karakter«, hvortil kræves en samlet Talværdi af 165.

Den, som ikke opnaar mindst 165 Points, eller som i et Fag faar 0, har ikke bestaaet Eksamen.

Den, der har bestaaet statsvidenskabelig Eksamen, betegnes som Kandidat i Statsvidenskab.

§ 10.

Den, der har taget Eksamen efter disse Regler, kan tage Tillægs-eksamen i et eller flere af de i § 6 nævnte Fag, som ikke har været indbefattet under hans Hovedeksamen. Der skal i saa Fald altid i hvert Fag afholdes baade skriftlig og mundtlig Prøve, der bedømmes hver for sig. Til at bestaa i et Fag kræves Karakterer, der for den skriftlige og den mundtlige Prøve tilsammen udgør mindst 20 Points.

§ 11.

Den, der har taget fuldstændig juridisk Embedseksamen efter Anordningerne af 19. April 1918, 11. April 1931 eller 13. Juli 1937 med Hovedkarakteren »1. Karakter«, kan blive Kandidat i Statsvidenskab efter følgende Regler:

Er Eksamen taget efter Anordningen af 1918, kan Karaktererne for 1) Nationaløkonomi, 2) Dansk borgerlig Ret, 3) Dansk Retshistorie samt 4) Dansk Statsforfatningsret med Folkeret eller 5) Dansk Privatrets anden Afdeling overføres som Karakter for henholdsvis Nationaløkonomi ved 1. Del, mundtlig Prøve, Dansk borgerlig Ret, Økonomisk Historie med Sociologi, Statsforfatningsret m. v. og Afsnit af Dansk Formueret. Der kræves ikke ny Prøve i Bogholderi.

Er Eksamen taget efter Anordningen af 1931, kan Karaktererne for 1) Nationaløkonomi, 2) Dansk borgerlig Ret samt 3) Dansk Privatrets 2. Afdeling eller 4) Statsforfatningsret, Forvaltningsret samt Grundtræk af Folkeret træde i Stedet for Karaktererne for henholdsvis 1) Nationaløkonomi ved 1. Del, mundtlig Prøve, 2) Dansk borgerlig Ret, 3) Afsnit af Dansk Formueret og 4) Statsforfatningsret m. v. Har Kandidaten aflagt Prøve i Dansk Retshistorie, kan Karakteren heri træde i Stedet for Karakteren i Økonomisk Historie med Sociologi. Der kræves ikke ny Prøve i Bogholderi.

Er Eksamen taget efter Anordningen af 1937, kan Karaktererne for 1) Nationaløkonomi, 2) Dansk borgerlig Ret samt 3) Statsforfatningsret, Forvaltningsret samt Grundtræk af Folkeret træde i Stedet for Karaktererne for henholdsvis 1) Nationaløkonomi ved 1. Del, mundtlig Prøve, 2) Dansk borgerlig Ret, 3) Statsforfatningsret m. v. Vælger Kandidaten ved den statsvidenskabelige Eksamens 2. Del Afsnit af dansk Formueret i Stedet for Statsforfatningsret m. v., kan Gennemsnittet af de to Karakterer for 1) Almindelig Retslære og Ejendomsretten, 2) Læren om Aftaler og om Fordringsrettighederne m. v.

i Tilfælde af Brøk forhøjet til det nærmest højere hele Tal, træde i Stedet for Karakteren i Afsnit af Dansk Formueret. Har Kandidaten aflagt Prøve i Dansk Retshistorie, kan Karakteren heri træde i Stedet for Karakteren i Økonomisk Historie med Sociologi. Der kræves ikke ny Prøve i Bogholderi.

Iøvrigt gælder i samtlige tre Tilfælde følgende Regler:

Karakteren for Driftsøkonomi gælder alene som en hel Karakter. I Stedet for den skriftlige Prøve i Nationaløkonomi ved 1. Del træder en skriftlig Prøve i Nationaløkonomiens Politik. De skriftlige og mundtlige Prøver i Nationaløkonomiens Politik ved 2. Del bortfalder.

Eksamens 1. Del (Statistik, Driftsøkonomi og skriftlig Prøve i Nationaløkonomiens Politik, samt mundtlig Prøve i Økonomisk Historie med Sociologi, hvis Kandidaten ikke har aflagt Prøve i Dansk Retshistorie) og 2. Del (Nationaløkonomiens Teori og Statistik) tages samtidigt, men iøvrigt efter foranstaaende Regler. Der gives ialt 13 Karakterer, svarende i Talværdi til $14\frac{1}{2}$ Karakterer, idet hver af Karaktererne for den store Afhandling, Statistik til 2. Del og det juridiske Fag til 2. Del forhøjes med det halve. Til »første Karakter med Udmærkelse« kræves 213 Points; til »første Karakter« 171 Points; til »anden Karakter« 145 Points.

Ønskes de i 2., 3. og 4. Stykke nævnte Karakterer overført, maa de alle overføres, for saa vidt Kandidaten efter sit Valg af Fag skal have Karakter i vedkommende Fag.

Den, der har bestaaet Eksamen, har Adgang til at underkaste sig Tillægsprøver efter Reglerne i § 10.

§ 12.

De statsvidenskabelige Censorer medvirker efter de hidtil gældende Regler ved Bedømmelsen undtagen ved Bedømmelsen af Bogholderi, jfr. § 2. Undervisningsministeren bemyndiges til at træffe nærmere Bestemmelser om Afholdelsen og Bedømmelsen af Prøven i Matematik og af Prøven i Dansk Formueret.

§ 13.

Den, der indstiller sig til den statsvidenskabelige Eksamens 1. Del, har at erlægge en Kendelse af 8 Kr. For at indstille sig til Eksamens 2. Del eller til den i § 11 nævnte Eksamen erlægges en Kendelse af 16 Kr. For at indstille sig til Prøve i Tillægsgag betales 4 Kr. for hvert Fag.

§ 14.

1. og 2. Del af statsvidenskabelig Eksamen efter nærværende Anordning afholdes første Gang i Sommeren 1941. Kandidater, som har taget 1. Del efter Reglerne i Anordningen af 5. April 1929, kan uden særlige Prøver indstille sig til 2. Del efter denne Anordning. Ligeledes kan Kandidater, som har deltaget i Laboratorieøvelser i Nationaløkonomi efter Reglerne i Anordningen af 5. April 1929, overføre den

herfor opnaaede Karakter. Den i § 3 nævnte Prøve i Matematik afholdes første Gang til et Tidspunkt, der fastsættes af Undervisningsministeriet.

1. og 2. Del af statsvidenskabelig Eksamen i sin hidtilværende Skikkelse samt de i kgl. Anordning af 5. April 1929 § 10 omhandlede Tillægseksaminer afholdes sidste Gang i Vinteren 1941—42. Dog kan Kandidater, der enten inden disse Frister har bestaaet de nævnte Eksaminer uden at opnaa Hovedkarakteren »Første Karakter« eller, hvis Talen er om 1. Del, med mindre end 66 Points, eller som ved Sygdom eller lignende Forhold har været hindrede i at underkaste sig dem, af Fakultetet erholde Tilladelse til at indstille sig til dem indtil et Aar efter Fristens Udløb.

§ 15.

Undervisningsministeriet bemyndiges til at træffe de Bestemmelser, der iøvrigt maatte være nødvendige til Gennemførelsen af denne Anordning.

β. Andre Sager.

Under 30. Oktober 1940 bifaldt Ministeriet efter Fakultetets Indstilling, at en forsikringsvidenskabelig Studerende overførte de af ham til 1. Del af Civilingeniøreksamen for Bygningsingeniører opnaaede 3 Karakterer i matematisk Analyse til 1. Del af Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik, saaledes at de nævnte Karakterer blev omsat i Overensstemmelse med § 8, Stk. 3, jfr. § 3, Stk. 3 i kgl. Anordning af 5. Juli 1925 om Eksamen i Forsikringsvidenskab og Statistik (J. Nr. 82 j/40).

Efter Fakultetets Indstilling blev det ved kgl. Resolution af 7. Marts 1941 tilladt en Kaptajnløjtnant af Hæren at indstille sig til 1. Del af juridisk Embedseksamen uden Prøve i Nationaløkonomi og Folkeret, dog at han maatte besvare den almindelige skriftlige Opgave, der foruden Spørgsmaal indenfor Borgerlig Ret, Stats- og Forvaltningsret ogsaa kunde omfatte Spørgsmaal indenfor Folkeret, samt at Karakterberegningen for hans Vedkommende blev ordnet saaledes, at Summen af de af ham ved juridisk Embedseksamens 1. Del opnaaede Karakterer ved den skriftlige Prøve og ved den mundtlige Prøve i Borgerlig Ret samt Stats- og Forvaltningsret forhøjedes med en Trediedel, saaledes at en Brøk paa $\frac{1}{2}$ eller derover blev forhøjet til det nærmest højere hele Tal, medens en Brøk under $\frac{1}{2}$ bortkastedes (J. Nr. 82 b/41).

Under 16. April 1941 meddelte Universitetets Rektor en Stud. jur. Tilladelse til at indstille sig til 2. Del af juridisk Embedseksamen for fjerde Gang (J. Nr. 82 e/41).

Efter Fakultetets Indstilling meddelte Universitetets Rektor under 9. Oktober og 30. November 1940 to Studerende Tilladelse til at indstille sig til 1. Del af juridisk Embedseksamen for fjerde Gang (J. Nr. 82 h/40 og 82 m/40).

6. Det lægevidenskabelige Fakultet.

α. Afskaffelse af den praktiske Prøve i Kemi ved den lægevidenskabelige Forberedelseksamen som Eksamensprøve (J. Nr. 214/40 og 274/41).

Under 24. April 1941 afgav det lægevidenskabelige Fakultet følgende Indstilling:

I Skrivelse af 23. Oktober 1940 (J. Nr. 214/40) har Universitetets Rektor udbedt sig en Udtalelse fra Fakultetet i Anledning af en af Aarhus Universitet afgiven Udtalelse om det dengang foreliggende Udkast til en ny kgl. Anordning om Begrænsning i Adgangen til at indstille sig flere Gange til Universitetets Eksaminer, saaledes at Adgangen til at indstille sig begrænses fra 3 til 2 Gange. I den nævnte Udtalelse fra Aarhus Universitet var udtalt, at det lægevidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet vilde sætte Pris paa en Drøftelse med det lægevidenskabelige Fakultet i København om den Ordning, der i Øjeblikket gælder for den praktiske Prøve i Kemi til den lægevidenskabelige Forberedelseksamen, idet man fandt det urimeligt, at en Ikke-bestaen af denne Prøve skulde kunne umuliggøre Gennemførelsen af det lægevidenskabelige Studium*).

Den praktiske Prøve i Kemi ved Forberedelseksamen bestaar i Udførelse af en uorganisk kvalitativ Analyse, og forinden de Studerende kan indstille sig til Prøven, maa de have forberedt sig dertil gennem Øvelser to ugentlige Øvelsedage gennem eet Semester. Paa Grund af de vanskelige Pladsforhold paa Universitetets kemiske Laboratorium maatte man i 1925 gaa over til at lade en Del af de Studerende aflægge Prøven i praktisk Kemi i en tidligere Termin end den, i hvilken de aflægger Eksamen i Forberedelseksamens øvrige Fag. Forberedelseksamen aflægges af de Studerende normalt eet Aar efter Studentereksamen; de Studerende, som havde Øvelserne i uorganisk kvalitativ Analyse i et Efteraarsemester, maatte — for at kunne gennemføre Analyseprøven ved Forberedelseksamen med et tilfredsstillende Resultat — have et Repetitionskursus om Foraaret. Da det imidlertid viste sig ganske umuligt at faa Plads til saadanne Repetitionskursus paa kemisk Laboratorium, blev det i 1925 indført, at Analyseprøven kunde aflægges særskilt umiddelbart efter, at Øvelserne var gennemgaaet; normalt har det været saaledes, at det blev de nysproglige Studenter, som gennemgik Øvelserne og aflagde Prøven i uorganisk kvalitativ Analyse i Efteraarsemestret; da disse Øvelser forudsætter mindre Kundskaber i Kemi end de øvrige kemiske Øvelser, var det mest hensigtsmæssigt at lade nysproglige Studenter, som fra Skolen kun møder med ganske ringe Kundskaber i Kemi, tage disse Øvelser først. Da man imidlertid ikke ønskede at gøre Eksamen lettere eller at faa indført en ny reel Deling af Eksamen, blev det fastsat, at Prøven i praktisk Kemi kun bevarede sin Gyldighed et halvt Aar, samt at

*) Se herom ovenfor Side 176 ff.

den, der havde indstillet sig til den praktiske Prøve i Kemi særskilt, blev betragtet som indstillet til Forberedelseseksamen, jfr. kgl. Anordning af 25. September 1936 om den lægevidenskabelige Embedseksamen § 3, 2. og 3. Stk.

Den af Aarhus Universitet ønskede Forhandling om Sagen med nærværende Fakultet har fundet Sted, og der har vist sig at være fuldstændig Enighed mellem de to Fakulteter. Nærværende Fakultet deler ganske den af det lægevidenskabelige Fakultet i Aarhus fremsatte Betragtning; hertil kommer det Forhold, som er omtalt ovenfor, at en Del af Studenterne, nemlig de nysproglige paa Grund af de vanskelige Pladsforhold paa Københavns Universitets kemiske Laboratorium er tvunget til at indstille sig til en Eksamensprøve allerede efter eet Semesters Studium ved Universitetet, altsaa paa et Tidspunkt, hvor de maa siges at mangle Evne til at bedømme, om de er tilstrækkelig forberedte i et Fag, som de kun har haft ringe Berøring med i Skolen.

Af Hensyn til mulige Konsekvenser ved andre Universitetseksaminer har man ikke villet foreslaa, at Prøven i praktisk Kemi blev undtaget fra Bestemmelsen i Anordningen om Begrænsning i Adgangen til at indstille sig flere Gange til Universiteternes Eksaminer, men man er enedes om at foreslaa, at den nuværende praktiske Prøve i Kemi *udgaar som Eksamensprøve*, og at der i Stedet indføres et obligatorisk Kursus i uorganisk kvalitativ Analyse, som afsluttes med en praktisk Prøve, og at Attest for dette Kursus kun gives, saafremt denne Prøve bestaas. Det er Tanken, at denne Prøve skal aflægges under Kontrol som nu og bedømmes af de beskikkede Censorer i Kemi.

Med Henvisning hertil skal man indstille, at § 2 i kgl. Anordninger af henholdsvis 25. September 1936 om den lægevidenskabelige Embedseksamen ved Københavns Universitet og 2. Maj 1938 angaaende de lægevidenskabelige Eksaminer ved Aarhus Universitet ændres som følger:

»Forberedelseseksamen omfatter mundtlige Prøver i Fysik og Kemi; der gives een Karakter i hvert Fag. Resultatet af Eksamen udtrykkes ved en Fælleskarakter, der er Middeltallet af de to Specialkarakterer. For at bestaa kræves mindst 8 Points.

Den, der vil indstille sig til denne Eksamen, maa ved Attester fra vedkommende Universitetslærere godtgøre, at han har gennemgaaet et Kursus i medico-fysiske Øvelser, et Kursus i Titreranalyse, et Kursus i Almene kemiske Øvelser og et Kursus i uorganisk kvalitativ Analyse. Sidstnævnte Kursus afsluttes med en praktisk Prøve, for hvilken der gives een Karakter. Attest for dette Kursus gives kun, saafremt den opnaaede Karakter er mindst 5«.

Heraf følger tillige, at § 5 i den ovennævnte kgl. Anordning af 2. Maj 1938 maa udgaa.

Det bemærkes, at man i Overensstemmelse med Bestemmelse i Undervisningsministeriets Bekendtgørelse af 28. September 1936 § 1 har forhandlet Sagen med Faglæreren i Kemi under det matematisk-

naturvidenskabelige Fakultet, Professor, Dr. phil. Einar Biilmann, som har givet nærværende Forslag sin Tilslutning.

Det tilføjes endelig, at der fra Aarhus Universitet vil fremkomme tilsvarende Indstilling i Sagen.

Efter at denne Indstilling var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev der udstedt følgende *kgl. Anordning af 25. August 1941 om Ændring af Anordning af 25. September 1936 om lægevidenskabelig Embedseksamen ved Københavns Universitet og Anordning af 2. Maj 1938 angaaende de lægevidenskabelige Eksaminer ved Aarhus Universitet*:

1. § 2 i Anordning af 25. September 1936 om den lægevidenskabelige Embedseksamen ved Københavns Universitet og § 2 i Anordning af 2. Maj 1938 angaaende de lægevidenskabelige Eksaminer ved Aarhus Universitet ændres som følger:

»Forberedelseseksamen omfatter mundtlige Prøver i Fysik og Kemi; der gives een Karakter i hvert Fag. Resultatet af Eksamen udtrykkes ved en Fælleskarakter, der er Middeltallet af de to Specialkarakterer. For at bestaa kræves mindst 8 Points.

Den, der vil indstille sig til denne Eksamen, maa ved Attester fra vedkommende Universitetslærere godtgøre, at han har gennemgaaet et Kursus i medico-fysiske Øvelser, et Kursus i Titreranalyse, et Kursus i almene kemiske Øvelser og et Kursus i uorganisk kvalitativ Analyse.

Sidstnævnte Kursus afsluttes med en praktisk Prøve, for hvilken der gives een Karakter. Attest for dette Kursus gives kun, saafremt den opnaaede Karakter er mindst 5«.

2. § 5 i Anordning af 2. Maj 1938 angaaende de lægevidenskabelige Eksaminer ved Aarhus Universitet ophæves.

β. *Andre Sager.*

Under 18. November 1940 og 5. Marts 1941 meddelte Universitetets Rektor efter Fakultetets Indstilling to Studerende Tilladelse til at indstille sig til 1. Del af den lægevidenskabelige Embedseksamen for fjerde Gang (J. Nr. 82 n/40 og 82 d/41).

Under 17. Marts 1941 meddelte Universitetets Rektor efter Fakultetets Indstilling en Studerende Tilladelse til at indstille sig til den lægevidenskabelige Forberedelseseksamen for fjerde Gang (J. Nr. 82 f/41).

7. Det filosofiske Fakultet.

α. Ændring af Proverne til 1. Del af Magisterkonferens i Historie (J. Nr. 221/40).

Under 21. Maj 1940 fremsendte Fakultetet et Forslag til Ændring af Undervisningsministeriets Bekendtgørelse af 16. Januar 1924 med

senere Ændringer angaaende Magisterkonferens under det filosofiske Fakultet, for saa vidt angik 1. Del af Magisterkonferens i Historie, et Forslag, som er ligelydende med den nedenfor anførte Bekendtgørelse af 12. September 1940. Fakultetet meddelte, at Forslaget var blevet tiltraadt af det humanistiske Fakultet ved Aarhus Universitet. Forslaget var ledsaget af følgende Begrundelse:

Der er af den historiske Faggruppe rejst Ønske om Ændring af Eksamensordningen ved 1. Del af Magisterkonferens i Historie af følgende Grunde:

1. Efter den gældende Eksamensordning i Henhold til ministeriel Bekendtgørelse af 16. Januar 1924 § 3 bestaar 1. Del af Konferensen dels af en skriftlig Prøve, ved hvilken der forelægges Kandidaten en Opgave til Besvarelse med Adgang til Hjælpemidler og i en Tid af indtil ti Timer, samt to eller tre mindre Opgaver til Besvarelse uden Hjælpemidler og i en Tid af fire Timer hver, dels af en mundtlig Eksamination. Denne Eksamensordning er utilfredsstillende i Faget Historie, idet den ikke giver en tilstrækkelig effektiv Prøvelse af Kandidaten, og det er derfor ønskeligt ved Indførelse af et større Antal Prøver og af en mere varieret og elastisk Eksamensordning at gennemføre en grundigere Prøvelse af Kandidatens Kundskaber, for at den ministerielle Bekendtgørelses Krav om, at Kandidaten skal prøves i *alle* Hoveddele af det opgivne Videnskabsfag, kan ske Fyldest. Da Indførelsen af et større Antal Prøver betyder en alvorlig Skærpelse af Konferensens 1. Del, vil det paa den anden Side være rimeligt at give Kandidaten Mulighed for at aflægge Prøverne i de enkelte Discipliner een eller flere ad Gangen i Løbet af Studietiden.

2. Efter at sproglig-historisk Skoleembedseksamen ved Indførelse af »Trefagsordningen« i Henhold til kgl. Anordning af 14. Juli 1934 er blevet sværere og kræver længere Studietid, har Antallet af Konferensstuderende udvist en iøjnefaldende Stigning, for Magisterkonferens i Historie saaledes en Tredobling, som det fremgaar af følgende Statistik:

	1933-34	1934-35	1935-36	1936-37	1937-38	1938-39	1939-40
Antal Studerende til Konferens i Historie.	9	9	14	16	20	28	27
Antal Studerende til Skoleembedseksamen i Historie som Hovedfag.....	173	153	136	132	126	116	97

Det maa befrygtes, at stadig flere vil søge fra Skoleembedseksamensstudiet, der kræver et langtvarigt Trefagsstudium, over i Magisterkonferensstudiet, i hvilket de kan nøjes med eet Fag, og at der derved vil komme en Del uegnede ind i Magisterkonferensstudiet. Ved den nugældende Eksamensordning er det imidlertid først muligt at

udskille saadanne uegnede Studerende, naar de indstiller sig til 1. Del af Konferensen, men da der mindst gaar 5—6 Aar og hyppigt mere, inden de indstiller sig til 1. Del af Konferens i Historie, kommer Udskillelsen til stor Tidsspilde for de Studerende først til at foregaa paa et altfor sent Stadium af Studiet. Det er derfor ønskeligt, at Eksamensordningen indrettes saaledes, at Udskillelsen af de uegnede kan foregaa paa et tidligere Tidspunkt, hvilket kan opnaas ved, at Konferensens 1. Del deles op i en Række Prøver, der kan aflægges efterhaanden i Løbet af Studietiden. I Resultatet af de enkelte Prøver vil baade de Studerende have en sikrere Basis for Bedømmelsen af deres Standpunkt og Universitetslærerne have et objektivt Grundlag at standse de uegnede paa.

3. Da der hersker fuld Enighed mellem de historiske Faggrupper ved det filosofiske Fakultet ved Københavns Universitet og ved det humanistiske Fakultet ved Aarhus Universitet om Eksamenskrav og Eksamensordning ved Magisterkonferens i Historie, saaledes at de foreslaede enkelte Prøver ved Konferensens 1. Del vil blive ensartet afholdt ved de 2 Fakulteter, vil det være naturligt at tilvejebringe udtrykkelig Hjemmel for, at en eller flere af disse Prøver kan aflægges ved det humanistiske Fakultet ved Aarhus Universitet.

Det filosofiske Fakultet anerkender Vægten af de af den historiske Faggruppe fremførte Argumenter og finder det derfor ønskeligt, at den af Faggruppen ønskede Ændring af Eksamensordningen ved 1. Del af Magisterkonferens under det filosofiske Fakultet foreløbigt gennemføres som Særordning for Faget Historie, saaledes at man derigennem kan faa Erfaring for, hvorledes en Eksamensordning af denne Art virker, inden der stilles Forslag om en almindelig Revision af Eksamensordningen ved alle Magisterkonferenser under det filosofiske Fakultet.

Efter at Forslaget under 10. Juni 1940 var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, udstedte Ministeriet følgende *Bekendtgørelse af 22. September 1940 om Ændring i Bekendtgørelse af 16. Januar 1924 med senere Ændringer i Bekendtgørelser af 2. Juli 1927, 5. Januar 1936 og 31. Juli 1936 angaaende Magisterkonferens under det filosofiske Fakultet:*

I § 3 indskydes efter 1. Stykke følgende nye Stykke:

»Angaaende Konferens i Historie kan Fakultetet bestemme, at Konferensens første Del skal bestaa af en Række Prøver i de enkelte under Faget hørende Discipliner. Disse Prøver kan aflægges samlet i een Eksamenstermin eller een eller flere ad Gangen i valgfri Rækkefølge i Løbet af flere Eksamensterminer; en eller flere af Prøverne kan aflægges ved det humanistiske Fakultet ved Aarhus Universitet. Efter Universitetslærernes Bestemmelse i hvert enkelt Tilfælde bestaar Prøverne enten 1) i Besvarelse af skriftlige Opgaver af de to i første Stykke nævnte Arter, eller 2) i mundtlig Eksamination, eller 3) i en af Kandi-

daten i Tilknytning til en af en Universitetslærer afholdt Øvelse eller Forelæsning udarbejdet Besvarelse, eller 4) i en Forelæsning over et opgivet Emne. I de Tilfælde, hvor den aflagte Prøve har bestaaet i Besvarelse af en skriftlig Opgave eller i en Forelæsning, kan Universitetslærerne forlange, at Kandidaten yderligere underkaster sig en mundtlig Eksamination. Saafremt Kandidaten ved offentliggjorte eller premierede Afhandlinger har godtgjort Viden og Forskervevne inden for een eller flere af Fagets Discipliner, kan Universitetslærerne fritage Kandidaten for Prøve i disse. For hver Prøve gives en Karakter efter de for sproglig-historisk Skoleembedseksamen gældende Regler, og efter Gennemsnittet af Karaktererne afgøres det, om Kandidaten har bestaaet, jfr. § 4, 1. Stykke. Fakultetet bestemmer Tidspunktet for disse Særbestemmelers Ikrafttræden.

β. *Ændring af Karaktergivningen ved Prøven i Hebraisk for de teologiske Studerende* (J. Nr. 161/41).

Under 14. Februar 1941 tilskrev Professorerne, Dr. phil. Johs. Pedersen og Dr. phil. O. E. Ravn Fakultetet saaledes:

Undertegnede tillader sig at henvende sig til Fakultetet med Anmodning om dets anbefaling af en Ændring af Karaktergivningen ved Prøven i Hebraisk for teologiske Studerende.

Efter den oprindelige Ordning (af 1858) var der Karaktererne admissus, eventuelt cum laude, og non admissus. Senere hen er der i Praksis kommet en fjerde Bedømmelse, admissus cum laude egregia, til.

Det har vist sig Gang paa Gang, at Bedømmerne har vanskeligt ved at indpasse Præstationerne i de nævnte Grupper paa en saadan Maade, at Resultatet bliver tilfredsstillende og forstaaeligt ogsaa for Eksaminanderne; det giver f. Eks. oftere Anledning til længere Drøftelse, om man skal sætte en Præstation til admissus cum laude eller til admissus.

Vi foreslaar derfor, at der ved denne Eksamen indføres samme Karakterskala som i de højere Almenskoler ved Studentereksamen etc., idet vi henviser til, at Skalaen (om end med en anden Talberegning, som her er uden Interesse) anvendes ved Skoleembedseksamen og ved Tillægsprøver i Græsk, Latin og Religionshistorie under det filosofiske Fakultet, ligesom Skalaen ved Prøven i nytestamentlig Græsk under det teologiske Fakultet er ug, ug ÷ etc. til g.

Til at bestaa Prøven i Hebraisk foreslaar vi, at der forlanges mindst Karakteren g, som ved den nævnte Græskprøve i nytestamentlig Græsk samt Tillægsprøven i Religionshistorie.

Den nye Ordning ønsker vi at kunne benytte første Gang ved Eksamen i Sommeren 1941.

Vi forventer, at vort Forslag vil finde Tilslutning ved Aarhus Universitet.

Under 18. Marts 1941 fremsendte Fakultetet med Tilslutning dette Forslag til Universitetets Rektor og meddelte, at Forslaget var blevet tiltraadt af det teologiske Fakultet ved Københavns Universitet, af det humanistiske Fakultet ved Aarhus Universitet og af Faglærerne ved den teologiske Undervisning ved Aarhus Universitet. Fakultetet foreslog tillige, at Forslaget blev gennemført ved en Ændring af Undervisningsministeriets Bekendtgørelse af 8. November 1858 § 3.

Efter at Forslaget under 17. April 1941 var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, udstedte Ministeriet følgende *Bekendtgørelse af 22. August 1941 om Karakterberegningen ved Prøven i Hebraisk for teologiske Studerende*:

Udfaldet af Prøven i Hebraisk betegnes ved en af følgende Karak-
terer: ug, ug ÷, mg+, mg, mg ÷, g+, g, g ÷, tg+, tg, tg ÷, mdl+,
mdl, mdl ÷, slet+, slet. Den, der ikke opnaar mindst Karakteren g,
har ikke bestaaet Prøven.

Disse Bestemmelser kommer første Gang til Anvendelse ved Prø-
ven i Hebraisk i Eksamensterminen Vinteren 1941—42.

γ. *Omlægning af Kursuset i Latin for teologiske og filosofiske Stu-
derende (J. Nr. 65 b/40).*

Under 20. Februar 1940 afgav Fakultetet følgende Indstilling:

Med Hensyn til den Latinundervisning, der under det filosofiske Fakultet gives som Forberedelse til den ved kgl. Anordning af 28. Fe-
bruar 1908 med senere Tillæg af 15. Oktober 1926 anordnede Tillægs-
prøve i Latin for Studenter af den matematisk-naturvidenskabelige
Linie, som vil indstille sig til Embedseksamen under det teologiske
eller filosofiske Fakultet, har det igennem en Aarrække været Praksis,
at den paabegyndtes i hvert Foraarssemester og afsluttedes med Eksa-
men ved det følgende Efteraarssemesters Udlob. Denne Praksis er ikke
hensigtsmæssig for de Studerende under det filosofiske Fakultet, for
hvem det vil være mest formaalstjenligt at faa overstaaet denne Til-
lægsprøve saa hurtigt som muligt; specielt for Studerende med Gymna-
stik som Bifag ved sproglig-historisk Skoleembedseksamen er den nu-
værende Praksis højst uheldig, da det er næsten umuligt for dem at
kombinere Deltagelse i Latinundervisningen med Deltagelse i de Kur-
ser, som de normalt skal følge i Gymnastik i det 3. Semester af deres
Studietid.

Det filosofiske Fakultet har derfor under 30. Januar 1940 fore-
spurgt det teologiske Fakultet, om det kunde billige, at Kurserne til
Tillægsprøven i Latin omlagdes saaledes, at de for Fremtiden paabegyn-
des i hvert Efteraarssemester og afsluttes med Eksamen ved det paa-
følgende Foraarssemesters Udgang, og det teologiske Fakultet har
under 10. Februar 1940 meddelt, at der for det teologiske Fakultets
Vedkommende ikke er noget til Hinder for at tiltræde en saadan Om-

lægning. Det filosofiske Fakultet har fremdeles forespurgt Lektor A. Kragelund, der varetager den paagældende Latinundervisning, om han maatte være villig til at paatage sig en Fordobling af Kurserne i Efteraarsemestret 1940, og Lektoren har erklæret sig villig dertil.

Herefter tillader det filosofiske Fakultet sig at anmode Hr. Kuratoren om at overveje, hvorledes der kan opnaas en Ordning, saaledes at der stilles et Beløb til Raadighed i Finansaaret 1940—41 til Honorering af Lektor A. Kragelund for et ekstra Kursus i Latin à 5 ugentlige Timer i Efteraarsemestret 1940.

Efter at Universitetets Rektor og Kurator havde tiltraadt Fakultetets Forslag, blev dette gennemført fra Efteraarsemestret 1940 at regne, og det til Honorering af Lektor Kragelund for Afholdelse af et ekstra Kursus i Latin i nævnte Semester 650 Kr. + midlertidigt Tillæg 10 pCt., ialt 715 Kr., blev afholdt af Universitetets Konto for ekstraordinære Udgifter (Konto 10. f.) for Finansaaret 1940—41.

8. *Andre Sager.*

Paa Finansloven for 1941—42, jfr. Rigsdagstidende for 1940—41, Tillæg A., Sp. 1685—86 fornyedes den tidligere under Universitetets Konto 4. B., Andre Honorarer, givne Bevilling til en Assistent ved Undervisningen i Hollandsk 1200 Kr. aarlig for en ny tre-aarig Periode fra den 1. April 1941 at regne (J. Nr. 243/40).

Efter Andragende fra Professor, Dr. phil. Erik Abrahamsen bevilgede Ministeriet under 16. Juni 1941 et Beløb af 800 Kr. til Dækning af Udgifter ved en af Professor Abrahamsen i Efteraarsemestret 1941 planlagt offentlig Forelæsningsrække over Emner fra Musikens og Sangens Historie (J. Nr. 181/41).

Efter Indstilling af Docent i anvendt Psykologi E. Tranekjær Rasmussen blev der af Universitetet stillet et Beløb af 100 Kr. til Raadighed som Honorar til Mag. art. P. Bahnsen for Afholdelse af et Kursus for Psykologistuderende i Psykotechnik i Efteraarsemestret 1940 (J. Nr. 219/40).

8. **Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.**

Efter Ansøgning fra Professor, Dr. phil. Niels Nielsen blev der af Universitetets Konto 14, Underkonto 44, Raadighedssum til Afholdelse af særlige Udgifter for Universitetets Instituter for Finansaaret 1940—41 stillet et Beløb af 1000 Kr. til Raadighed til Dækning af Udgifter ved en af ham for Foraarsemestret 1941 planlagt Forelæsningsrække over Danmarks Geografi for Studerende af alle Fakulteter (J. Nr. 311/40).

Efter Indstilling af Bestyreren af Universitetets mineralogiske Museum, Professor O. B. Bøggild bifaldt Universitetets Rektor under 27. Juni 1940, at det ogsaa for Efteraarsemestret 1940 blev tilladt

den tyske Statsborger Professor, Dr. phil. Hans Frebold at holde Forelæsninger paa Universitetet over de arktiske Landes Geologi, jfr. Universitetets Aarbog for 1939—40, Side 151. Samme Tilladelse blev under 8. Februar 1941 meddelt Professor Frebold for Foraarssemestret 1941 (J. Nr. 68 y/39).

Efter Indstilling fra Fakultetet bifaldt Ministeriet under 18. December 1940, at Dr. phil. H. V. Brøndsted blev beskikket til at deltage i Eksamination og Bedømmelse ved en Magisterkonferens i Zoologi i Anledning af, at eksperimentel Morfologi indgik som Fag i denne Konferens, og at der under Universitetets Konto 5, Medhjælp, blev stillet et Beløb af 150 Kr. til Raadighed som Honorar til Dr. Brøndsted for dette Hverv. Hjemmel for Afholdelse af Beløbet blev tilvejebragt paa Tillægsbevillingsloven for 1940—41, jfr. Rigsdagstidende for 1940—41, Tillæg A., Sp. 4227—28 (J. Nr. 320/40).

Efter Fakultetets Indstilling bifaldt Ministeriet under 12. November 1940, at en Studerende, som var indstillet til Magisterkonferens i Zoofysiologi, blev fritaget for at aflægge Konferensens 1. Del og Bifagsprøverne ved 2. Del (J. Nr. 72 i/38).

Efter Fakultetets Indstilling bifaldt Ministeriet under 6. Januar 1941, at det tillodes en Studerende at overføre den af ham ved Adgangseksamen til den polytekniske Lærestalt opnaaede Karakter i Fysik til Forberedelseseksamen ved Skoleembedseksamen i Fakultetets matematisk-fysiske Faggruppe (J. Nr. 82 p/40).

Efter Fakultetets Indstilling bifaldt Ministeriet under 24. Januar 1941, at det tillodes to Studerende at overføre de af dem ved 1. Del af Civilingeniøreksamen for Bygningsingeniører opnaaede Karakterer i Matematik, Geometri, rationel Mekanik og Fysik til Forprøven ved Skoleembedseksamen under Fakultetets matematisk-fysiske Faggruppe (J. Nr. 82 a/41).